

V Bruselu dne 27.1.2022
C(2022) 481 final

SDĚLENÍ KOMISE

**Pokyny pro státní podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky na rok
2022**

{SEC(2022) 70 final} - {SWD(2022) 19 final} - {SWD(2022) 20 final}

SDĚLENÍ KOMISE

Pokyny pro státní podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky na rok 2022

1.	ÚVOD	6
2.	OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE.....	8
2.1	Oblast působnosti.....	8
2.2	Opatření podpory, na něž se vztahují tyto pokyny	9
2.3	Struktura pokynů.....	10
2.4	Definice.....	10
3.	POSOUZENÍ SLUČITELNOSTI PODLE ČL. 107 ODSŤ. 3 PÍSM. C) SMLOUVY	25
3.1	Pozitivní podmínka: podpora musí usnadňovat rozvoj určité hospodářské činnosti	26
3.1.1	Vymezení hospodářské činnosti, kterou toto opatření usnadňuje, jejích pozitivních účinků pro společnost jako celek a případně její význam pro konkrétní politiky Unie	26
3.1.2	Motivační účinek.....	26
3.1.3	Nedošlo k porušení žádného příslušného ustanovení práva Unie	28
3.2	Negativní podmínka: opatření podpory nesmí nadměrně ovlivňovat podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem	28
3.2.1	Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu.....	28
3.2.1.1	Nezbytnost podpory	28
3.2.1.2	Vhodnost	30
3.2.1.2.1	Vhodnost v rámci alternativních nástrojů politiky	30
3.2.1.2.2	Vhodnost jednotlivých nástrojů podpory	31
3.2.1.3	Přiměřenost.....	32
3.2.1.3.1	Kumulace	34
3.2.1.4	Transparentnost	34
3.2.2	Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod.....	36
3.3	Zvažování pozitivních účinků podpory oproti negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod.....	37
4.	KATEGORIE PODPORY	39
4.1	Podpora na snižování a pohlcování emisí skleníkových plynů, včetně podpory obnovitelných energií a energetické účinnosti.....	39
4.1.1	Odůvodnění	39
4.1.2	Oblast působnosti a podporované činnosti.....	39
4.1.2.1	Podpora na obnovitelnou energii.....	39

4.1.2.2	Další podpora na snižování a pohlcování emisí skleníkových plynů a na energetickou účinnost	40
4.1.3	Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu	41
4.1.3.1	Nezbytnost podpory	41
4.1.3.2	Vhodnost	41
4.1.3.3	Způsobilost	42
4.1.3.4	Veřejná konzultace	43
4.1.3.5	Přiměřenost	45
4.1.4	Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod a zajištění rovnováhy	48
4.2	Podpora na zlepšení energetické náročnosti a environmentální výkonnosti budov	52
4.2.1	Odůvodnění podpory	52
4.2.2	Oblast působnosti a podporované činnosti	53
4.2.3	Motivační účinek	54
4.2.4	Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu	54
4.2.4.1	Vhodnost	54
4.2.4.2	Přiměřenost	55
4.2.4.3	Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod a zajištění rovnováhy	56
4.3	Podpora na čistou mobilitu	57
4.3.1	Podpora na pořízení a leasing čistých vozidel a čistého mobilního servisního vybavení a podpora na modernizaci dopravních prostředků a mobilního servisního vybavení	57
4.3.1.1	Odůvodnění podpory	57
4.3.1.2	Oblast působnosti a podporované činnosti	58
4.3.1.3	Motivační účinek	58
4.3.1.4	Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu	59
4.3.1.4.1	Vhodnost	59
4.3.1.4.2	Přiměřenost	59
4.3.1.5	Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod a zajištění rovnováhy	61
4.3.2	Podpora na zavádění infrastruktury dobíjecích a plnicích stanic	63
4.3.2.1	Odůvodnění podpory	63
4.3.2.2	Oblast působnosti a podporované činnosti	63
4.3.2.3	Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu	63
4.3.2.3.1	Nezbytnost podpory	63
4.3.2.3.2	Vhodnost	64
4.3.2.3.3	Přiměřenost	64
4.3.2.4	Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod a zajištění rovnováhy	66
4.4	Podpora na účinné využívání zdrojů a přechod k oběhovému hospodářství	69
4.4.1	Odůvodnění podpory	69

4.4.2	Oblast působnosti a podporované činnosti.....	69
4.4.3	Motivační účinek.....	71
4.4.4	Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu.....	72
4.4.4.1	Nezbytnost podpory	72
4.4.4.2	Vhodnost	72
4.4.4.3	Přiměřenost.....	72
4.4.5	Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod	74
4.5	Podpora na prevenci nebo snižování znečištění jiného než znečištění ze skleníkových plynů	75
4.5.1	Odůvodnění podpory.....	75
4.5.2	Oblast působnosti a podporované činnosti.....	76
4.5.3	Motivační účinek.....	76
4.5.4	Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu.....	77
4.5.4.1	Nezbytnost podpory	77
4.5.4.2	Přiměřenost.....	77
4.5.5	Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod	78
4.6	Podpora na sanaci škod na životním prostředí, na obnovu přírodních stanovišť a ekosystémů, na ochranu nebo obnovu biologické rozmanitosti a na zavádění řešení založených na přírodě pro přizpůsobení se změně klimatu a její zmírňování	79
4.6.1	Odůvodnění podpory.....	79
4.6.2	Oblast působnosti a podporované činnosti.....	79
4.6.3	Motivační účinek.....	80
4.6.4	Přiměřenost.....	81
4.7	Podpora ve formě snížení daní nebo parařiskálních poplatků	82
4.7.1	Podpora v podobě snížení ekologických daní a parařiskálních poplatků.....	82
4.7.1.1	Odůvodnění podpory.....	82
4.7.1.2	Oblast působnosti a podporované činnosti.....	82
4.7.1.3	Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu.....	83
4.7.1.3.1	Nezbytnost.....	84
4.7.1.3.2	Vhodnost	84
4.7.1.3.3	Přiměřenost.....	85
4.7.2	Podpora na ochranu životního prostředí ve formě snížení daní nebo parařiskálních poplatků	85
4.7.2.1	Odůvodnění podpory.....	85
4.7.2.2	Oblast působnosti a podporované činnosti.....	85
4.7.2.3	Motivační účinek.....	86
4.7.2.4	Přiměřenost.....	86
4.7.2.5	Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod	87

4.8	Podpora na zabezpečení dodávek elektřiny	87
4.8.1	Odůvodnění podpory.....	87
4.8.2	Oblasti působnosti a podporované činnosti.....	87
4.8.3	Motivační účinek.....	88
4.8.4	Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu.....	88
4.8.4.1	Nezbytnost.....	88
4.8.4.2	Vhodnost	90
4.8.4.3	Způsobilost	90
4.8.4.4	Veřejná konzultace	91
4.8.4.5	Přiměřenost.....	92
4.8.5	Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod a zajištění rovnováhy	93
4.9	Podpora na energetickou infrastrukturu	96
4.9.1	Odůvodnění podpory.....	96
4.9.2	Oblast působnosti a podporované činnosti.....	97
4.9.3	Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu.....	98
4.9.3.1	Nezbytnost a vhodnost	98
4.9.3.2	Přiměřenost podpory	99
4.9.4	Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod a zajištění rovnováhy	99
4.10	Podpora na dálkové vytápění a chlazení	100
4.10.1	Odůvodnění podpory.....	100
4.10.2	Oblasti působnosti a podporované činnosti.....	100
4.10.3	Nezbytnost a vhodnost	101
4.10.4	Přiměřenost opatření podpory	102
4.10.5	Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod a zajištění rovnováhy.....	102
4.11	Podpora ve formě snížení poplatků za elektřinu pro energeticky náročné uživatele	104
4.11.1	Odůvodnění podpory.....	104
4.11.2	Rozsah: Poplatky, jejichž snížení lze povolit.....	104
4.11.3	Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu.....	105
4.11.3.1	Způsobilost	105
4.11.3.2	Přiměřenost opatření podpory	106
4.11.3.3	Forma státní podpory	107
4.11.3.4	Energetické audity a systémy hospodaření s energií.....	107
4.11.3.5	Přechodná pravidla	107
4.12	Podpora na uzavření elektráren využívajících uhlí, rašelinu nebo roponosnou břidlici a na ukončení těžebních operací týkajících se těžby uhlí, rašeliny nebo roponosné břidlice.....	108
4.12.1	Podpora na předčasné ukončování ziskových činností souvisejících s uhlím, rašelinou a roponosnou břidlicí	109

4.12.1.1	Odůvodnění podpory.....	109
4.12.1.2	Oblast působnosti a podporované činnosti.....	110
4.12.1.3	Motivační účinek.....	110
4.12.1.4	Nezbytnost a vhodnost	110
4.12.1.5	Přiměřenost.....	111
4.12.1.6	Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod	111
4.12.2	Podpora na mimořádné náklady ve vztahu k ukončení nekonkurenceschopných činností využívajících uhlí, rašelinu a roponosné břidlice.....	112
4.12.2.1	Odůvodnění podpory.....	112
4.12.2.2	Oblast působnosti a podporované činnosti.....	112
4.12.2.3	Nezbytnost a vhodnost	112
4.12.2.4	Motivační účinek a přiměřenost.....	112
4.12.2.5	Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod	113
4.13	Podpora na studie nebo poradenské služby v oblasti otázek týkajících se klimatu, ochrany životního prostředí a energetiky.....	114
4.13.1	Podpora na studie nebo poradenské služby v oblasti otázek týkajících se klimatu, ochrany životního prostředí a energetiky.....	114
4.13.2	Motivační účinek.....	114
4.13.3	Přiměřenost.....	114
5.	HODNOCENÍ.....	114
6.	PŘEDKLÁDÁNÍ ZPRÁV A SLEDOVÁNÍ	116
7.	POUŽITELNOST	116
8.	REVIZE.....	117

1. ÚVOD

1. Komise učinila ze Zelené dohody pro Evropu hlavní politickou prioritu s cílem transformovat Unii na spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou efektivně využívající zdroje, která v roce 2050 nebude produkovat žádné emise skleníkových plynů a hospodářský růst v ní bude oddělen od využívání zdrojů. Zároveň stanovila, že při této transformaci nesmí být nikdo opomenut. Cíle Komise v oblasti klimatu byly v roce 2019 posíleny sdělením „Zelená dohoda pro Evropu“¹, v němž bylo stanoveno, že do roku 2050 je třeba dosáhnout nulových čistých emisí skleníkových plynů. Aby Komise nasměrovala naše hospodářství a společnost na spravedlivou, ekologickou a prosperující cestu k dosažení klimatické neutrality do roku 2050, navrhla rovněž cíl pro rok 2030 – snížit čisté emise skleníkových plynů nejméně o 55 % oproti úrovni z roku 1990². Tyto ambiciózní cíle byly zakotveny v evropském právním rámci pro klima³.
2. Balíček legislativních návrhů „Fit for 55“ podporuje dosažení těchto cílů⁴ a přibližuje Unii k dosažení klimatické neutrality do roku 2050.
3. Plnění cílů v oblasti klimatické neutrality, v oblasti přizpůsobování se změně klimatu, účinného využívání zdrojů a energie a zásady „energetická účinnost v první řadě“, oběhového hospodářství, nulového znečištění a obnovy biologické rozmanitosti a doprovázení této ekologické transformace bude vyžadovat značné úsilí a dostatečnou podporu. K dosažení cíle stanoveného ve sdělení o Zelené dohodě pro Evropu budou zapotřebí značné investice, včetně investic do obnovitelných zdrojů energie. Komise odhaduje, že dosažení nově navýšených cílů v oblasti klimatu, energetiky a dopravy do roku 2030 si v porovnání s úrovněmi investic v letech 2011–2020 vyžádá dodatečných 390 miliard EUR ročně⁵, s dalšími 130 miliardami EUR ročně na ostatní environmentální cíle, u nichž byl odhad proveden dříve⁶. Rozsah těchto investičních potřeb vyžaduje nákladově efektivní mobilizaci soukromých i veřejných prostředků. To se dotkne všech odvětví, a tedy hospodářství Unie jako celku.
4. Politika hospodářské soutěže, především pravidla státní podpory, musí sehrát významnou úlohu při umožňování toho, aby Unie dosáhla cílů, které si stanovila v Zelené dohodě. Sdělení „Zelená dohoda pro Evropu“ výslovně uvádí, že pravidla státní

¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Zelená dohoda pro Evropu“, COM(2019) 640 final.

² Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030 – Investice do klimaticky neutrální budoucnosti ve prospěch našich občanů“, COM(2020) 562 final.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Fit for 55“: plnění klimatického cíle EU pro rok 2030 na cestě ke klimatické neutralitě, COM(2021) 550 final.

⁵ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/amendment-renewable-energy-directive-2030-climate-target-with-annexes_en.pdf

⁶ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Hospodářství EU po pandemii COVID-19: důsledky pro správu ekonomických záležitostí“, COM(2021) 662 final.

podpory budou zrevidována tak, aby zohledňovala politické cíle dohody, podpořila nákladově efektivní a spravedlivý přechod ke klimatické neutralitě, usnadnila postupné ukončování používání fosilních paliv a současně zajistila rovné podmínky na vnitřním trhu. Tyto pokyny jsou s tím v souladu.

5. Čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie stanoví zásadu, že státní podpora je zakázána, aby nenarušovala hospodářskou soutěž na vnitřním trhu, aby nehrozilo, že hospodářskou soutěž naruší, a aby neovlivňovala obchod mezi členskými státy. V čl. 107 odst. 2 a 3 Smlouvy je však stanoveno, že v některých případech může být státní podpora slučitelná s vnitřním trhem.
6. Členské státy musí v souladu s čl. 108 odst. 3 Smlouvy státní podporu oznámit s výjimkou opatření, jež splňují podmínky stanovené v nařízení o blokových výjimkách přijatém Komisí podle článku 1 nařízení Rady (EU) 2015/1588⁷.
7. Tyto pokyny poskytují vodítko ohledně toho, jak bude Komise posuzovat slučitelnost opatření státní podpory na ochranu životního prostředí, včetně opatření na ochranu klimatu, a opatření státní podpory v oblasti energetiky, na která se vztahuje oznamovací povinnost podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy. Veškeré odkazy na „ochranu životního prostředí“ v těchto pokynech se považují za odkazy na ochranu životního prostředí včetně ochrany klimatu.
8. Podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy může být opatření podpory prohlášeno za slučitelné s vnitřním trhem, jsou-li splněny dvě podmínky, z nichž jedna je pozitivní a jedna negativní. Pozitivní podmínka stanoví, že podpora musí usnadňovat rozvoj určité hospodářské činnosti. Negativní podmínka stanoví, že podpora nesmí nepříznivě ovlivňovat podmínky obchodu v míře, která by byla v rozporu se společným zájmem.
9. Obecně se uznává, že trhy, na nichž funguje hospodářská soutěž, mají tendenci přinášet účinné výsledky, pokud jde o ceny, produkci a využívání zdrojů. Zásah státu však může být nutný k usnadnění rozvoje určitých hospodářských činností, které by se bez podpory nevyvíjely vůbec nebo by se nevyvíjely stejným tempem nebo za stejných podmínek. Zásah tudíž přispívá k inteligentnímu a udržitelnému růstu podporujícím začlenění.
10. V případě ochrany životního prostředí dochází k tomu, že kvůli externalitám v oblasti životního prostředí, nedokonalosti informací a nedostatečné koordinaci účastníci trhu někdy při přijímání rozhodnutí o spotřebě, investicích a výrobě plně nezohledňují náklady a přínosy dané hospodářské činnosti, a to i navzdory regulačním zásahům. Uvedená selhání trhu, tedy situace, kdy trhy ponechány samy sobě pravděpodobně nejsou schopny dosáhnout účinných výsledků, nevedou k optimálnímu přínosu pro spotřebitele a společnost obecně, neboť ve vztahu k daným hospodářským činnostem prováděným bez státní podpory nezajišťují dostatečnou úroveň ochrany životního prostředí.
11. Orgány členských států by měly zajistit, aby opatření podpory, podmínky s ním spojené, postupy pro jeho přijetí a podporovaná činnost nebyly v rozporu s právem Unie v

⁷ Nařízení Rady (EU) 2015/1588 ze dne 13. července 2015 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na určité kategorie horizontální státní podpory (Úř. věst. L 248, 24.9.2015, s. 1).

oblasti životního prostředí. Orgány členských států by měly rovněž zajistit, aby se při rozhodování o podpoře mohla vyjádřit dotčená veřejnost. Jednotlivcům a organizacím by měla být také poskytnuta možnost danou podporu nebo opatření, kterým se tato podpora provádí, napadnout u vnitrostátních soudů, pokud mohou předložit důkazy o nedodržování právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí⁸.

2. OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE

2.1 Oblast působnosti

12. Tyto pokyny se vztahují na státní podporu poskytovanou s cílem usnadnit rozvoj hospodářských činností způsobem, který zlepšuje ochranu životního prostředí, a také na státní podporu poskytovanou na činnosti v odvětví energetiky, které se řídí Smlouvou, pokud se na tato opatření podpory vztahuje oddíl 2.2 těchto pokynů. Tyto pokyny se proto vztahují i na odvětví, která podléhají zvláštním pravidlům Unie o státní podpoře, pokud tato zvláštní pravidla Unie nestanoví jinak nebo pokud neobsahují ustanovení o podpoře na ochranu životního prostředí nebo o podpoře v odvětví energetiky vztahující se na totéž opatření; v takovém případě mají přednost zvláštní odvětvové předpisy. Tyto pokyny mají přednost před bodem 17 písm. b) pokynů pro leteckou dopravu⁹, pokud jde o opatření podpory na ochranu životního prostředí ve prospěch velkých letišť s objemem cestujících nad 5 milionů ročně.
13. Tyto pokyny se nevztahují na:
- a) státní podporu na koncepci a výrobu produktů, strojů, vybavení nebo dopravních prostředků šetrných k životnímu prostředí, které mohou být provozovány za využití menšího množství přírodních zdrojů, ani na opatření přijatá v rámci závodů nebo jiných výrobních jednotek s cílem zlepšit bezpečnost nebo hygienu¹⁰;
 - b) státní podporu na výzkum, vývoj a inovace, pro niž platí pravidla vymezená v Rámci pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací¹¹;
 - c) státní podporu, na kterou se vztahují pravidla o státní podpoře v odvětví zemědělství a lesnictví¹² nebo v odvětví rybolovu a akvakultury¹³;
 - d) státní podporu v oblasti jaderné energetiky.

⁸ Viz sdělení Komise o přístupu k právní ochraně v oblasti životního prostředí (Úř. věst. C 275, 18.8.2017, s. 1) s ohledem na provádění Aarhuské úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí na vnitrostátní úrovni.

⁹ Sdělení Komise – Pokyny ke státní podpoře letišť a leteckých společností (Úř. věst. C 99, 4.4.2014, s. 3).

¹⁰ Podpora na ochranu životního prostředí bývá zpravidla méně rušivá a účinnější, je-li poskytnuta spotřebiteli/uživateli produktů šetrných k životnímu prostředí, a nikoli producentovi/výrobci těchto produktů. Tím není dotčena možnost členských států poskytovat podnikům podporu na ochranu životního prostředí s cílem zvýšit úroveň ochrany životního prostředí v souvislosti s jejich výrobními činnostmi.

¹¹ Sdělení Komise – Rámec pro státní podporu výzkumu a vývoje (Úř. věst. C 198, 27.6.2014, s. 1).

¹² Pokyny Evropské unie ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech na období 2014 až 2020 (Úř. věst. C 204, 1.7.2014, s. 1).

¹³ Sdělení Komise – Pokyny pro posuzování státní podpory v odvětví rybolovu a akvakultury (Úř. věst. C 217, 2.7.2015, s. 1).

14. Podpora v oblasti energetiky a ochrany životního prostředí nesmí být poskytnuta podnikům v obtížích, jak je pro účely těchto pokynů definují pokyny Komise pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích¹⁴.
15. Při posuzování podpory poskytnuté podniku, na který se vztahuje dosud neuhrazený příkaz k navrácení podpory na základě předchozího rozhodnutí Komise, jímž byla podpora prohlášena za protiprávní a neslučitelnou s vnitřním trhem, Komise zohlední částku podpory, která má být navrácena¹⁵.

2.2 Opatření podpory, na něž se vztahují tyto pokyny

16. Komise určila v oblasti ochrany životního prostředí a energie řadu kategorií opatření, ve vztahu k nimž může být státní podpora za určitých podmínek slučitelná s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy:
 - a) podpora na snižování a pohlcování emisí skleníkových plynů, a to i prostřednictvím podpory energie z obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti;
 - b) podpora na zlepšení energetické náročnosti a environmentální výkonnosti budov;
 - c) podpora na pořízení a leasing čistých vozidel (používaných pro leteckou, silniční, železniční, vnitrozemskou vodní a námořní dopravu) a čistého mobilního servisního vybavení a podpora na modernizaci dopravních prostředků a mobilního servisního vybavení;
 - d) podpora na zavádění dobíjecí a plnicí infrastruktury pro čistá vozidla;
 - e) podpora na účinné využívání zdrojů a na podporu přechodu k oběhovému hospodářství;
 - f) podpora na prevenci nebo snižování znečištění jiného než znečištění ze skleníkových plynů;
 - g) podpora na sanaci škod na životním prostředí, obnovu přírodních stanovišť a ekosystémů, ochranu nebo obnovu biologické rozmanitosti a zavádění přírodně blízkých řešení pro přizpůsobení se změně klimatu a její zmírňování;
 - h) podpora ve formě snížení daní nebo parafiskálních poplatků;
 - i) podpora na zabezpečení dodávek elektřiny;
 - j) podpora na energetickou infrastrukturu;
 - k) podpora na dálkové vytápění a chlazení;

¹⁴ Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích (Úř. věst. C 249, 31.7.2014, s. 1).

¹⁵ Viz rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 13. září 1995 ve věci *TWD proti Komisi*, T-244/93 a T-486/93, ECLI:EU:T:1995:160, bod 56. Viz rovněž sdělení Komise – Sdělení Komise o navrácení protiprávních a neslučitelných státních podpor (Úř. věst. C 247, 23.7.2019, s. 1).

- l) podpora ve formě snížení poplatků za elektřinu pro energeticky náročné odběratele;
- m) podpora na uzavření elektráren využívajících uhlí, rašeliny nebo roponosnou břidlici a na ukončení těžby uhlí, rašeliny nebo roponosné břidlice;
- n) podpora na studie nebo poradenské služby v oblasti otázek týkajících se klimatu, ochrany životního prostředí a energetiky.

2.3 Struktura pokynů

- 17. Kapitola 3 stanoví kritéria slučitelnosti, která jsou obecně použitelná na všechny jednotlivé kategorie podpory, na něž se tyto pokyny vztahují. Oddíl 3.2.1.3.1 o kumulaci se týká všech kategorií podpory, na něž se vztahují tyto pokyny. Kapitola 4 stanoví konkrétní kritéria slučitelnosti pro opatření podpory, na něž se vztahují jednotlivé oddíly této kapitoly. Kritéria slučitelnosti uvedená v kapitole 3 se použijí, pokud nejsou ve speciálně zaměřených oddílech kapitoly 4 uvedena konkrétnější ustanovení.
- 18. Podmínky stanovené v těchto pokynech se vztahují na režimy podpory a na jednotlivé podpory bez ohledu na to, zda jsou založeny na režimu podpory nebo poskytovány *ad hoc*, není-li stanoveno jinak.

2.4 Definice

- 19. Pro účely těchto pokynů se použijí tyto definice:
 - 1) „podporou *ad hoc*“ se rozumí podpora, která není poskytnuta na základě režimu podpory;
 - 2) „intenzitou podpory“ se rozumí hrubá částka podpory vyjádřená jako procento způsobilých nákladů. Všechny částky musí být uvedeny před odpočtem daní nebo jiných poplatků. Je-li podpora poskytnuta jinak než formou grantu, musí se její výše stanovit jako hrubý grantový ekvivalent. Podpora splatná v několika splátkách musí být vypočítána v hodnotě platné v okamžiku udělení. Úrokovou sazbou, která se má použít pro účely diskontování a pro výpočet výše podpory při zvýhodněné půjčce¹⁶, je referenční sazba použitelná v době udělení podpory. Intenzita podpory se vypočítává na příjemce;
 - 3) „podporovanými oblastmi“ se rozumějí oblasti, které jsou v době udělení podpory určeny ve schválené mapě regionální podpory na základě čl. 107 odst. 3 písm. a) a c) Smlouvy;
 - 4) „zajišťováním výkonové rovnováhy“ pro elektřinu se rozumí zajišťování výkonové rovnováhy ve smyslu čl. 2 bodu 10 v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943¹⁷;

¹⁶ Půjčka s nižší než tržní úrokovou sazbou.

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 54).

- 5) „subjektem zúčtování“ se rozumí subjekt zúčtování ve smyslu čl. 2 bodu 14 nařízení (EU) č. 2019/943;
- 6) „biologickou rozmanitostí“ se rozumí biologická rozmanitost ve smyslu čl. 2 bodu 15 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2020/852¹⁸;
- 7) „biopalivem“ se rozumí biopalivo ve smyslu čl. 2 bodu 33 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001¹⁹;
- 8) „bioplynem“ se rozumí bioplyn ve smyslu čl. 2 bodu 28 směrnice (EU) 2018/2001;
- 9) „biokapalinou“ se rozumí biokapalina ve smyslu čl. 2 bodu 32 směrnice (EU) 2018/2001;
- 10) „biomasou“ se rozumí biologicky rozložitelná část produktů, odpadů a zbytků biologického původu ve smyslu čl. 2 bodu 24 směrnice (EU) 2018/2001;
- 11) „palivy z biomasy“ se rozumí paliva z biomasy ve smyslu čl. 2 bodu 27 směrnice (EU) 2018/2001;
- 12) „kapacitním mechanismem“ se rozumí kapacitní mechanismus ve smyslu čl. 2 bodu 22 nařízení (EU) 2019/943;
- 13) „zachycováním a ukládáním uhlíku“ nebo „CCS“ se rozumí soubor technologií, které umožňují zachycování oxidu uhličitého (CO₂) vypouštěného z průmyslových zařízení včetně emisí inherentních danému procesu, případně jeho zachycování přímo z okolního vzduchu, jeho přepravu do vhodného úložiště a jeho injektáž do vhodných podzemních geologických formací za účelem trvalého uložení;
- 14) „zachycováním a využitím uhlíku“ nebo „CCU“ se rozumí soubor technologií, které umožňují zachycování oxidu uhličitého (CO₂) vypouštěného z průmyslových zařízení včetně emisí inherentních danému procesu, případně jeho zachycování přímo z okolního vzduchu, a jeho přepravu na místo spotřeby nebo využití CO₂ za účelem plného využití tohoto CO₂;
- 15) „pohlčováním CO₂“ se rozumí antropogenní činnosti, které odstraňují CO₂ z atmosféry a trvale ho ukládají do geologických, suchozemských nebo oceánských zásobníků nebo do produktů. Mezi tyto činnosti patří i stávající a potenciální antropogenní posilování biologického nebo geochemického pohlčování a přímé zachycování z ovzduší a ukládání, ale nikoli přirozený příjem CO₂, který není přímým důsledkem lidské činnosti;

¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13).

¹⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).

- 16) „režimem dodavatelských závazků“ se rozumí režim, v němž je vytvářena hodnota pro poskytování zboží nebo služeb vydáváním osvědčení pro toto zboží nebo služby a uložením povinnosti nákupu osvědčení dodavatelům nebo spotřebitelům;
- 17) „čistým mobilním vybavením pro pozemní odbavení“ se rozumí mobilní vybavení používané při službách souvisejících s leteckou nebo námořní dopravou, které má nulové přímé (výfukové) emise CO₂;
- 18) „čistým mobilním servisním vybavením“ se rozumí čisté mobilní terminálové vybavení a čisté mobilní vybavení pro pozemní odbavení;
- 19) „čistým mobilním terminálovým vybavením“ se rozumí mobilní vybavení používané pro nakládku, vykládku a překládku zboží a intermodálních nákladových jednotek a pro přesun nákladu v prostoru terminálu, které má nulové přímé (výfukové) emise CO₂, nebo v případě, že alternativy s nulovými přímými (výfukovými) emisemi CO₂ neexistují, má výrazně nižší přímé (výfukové) emise CO₂ než konvenční terminálové vybavení;
- 20) „čistým vozidlem“ se rozumí:
 - a) pokud jde o dvoukolová a tříkolová vozidla a čtyřkolky:
 - i) vozidlo spadající do oblasti působnosti nařízení (EU) č. 168/2013, které má nulové výfukové emise CO₂ vypočtené v souladu s požadavky stanovenými v článku 24 a v příloze V uvedeného nařízení;
 - b) pokud jde o lehká silniční vozidla:
 - i) vozidlo kategorie M1, M2 nebo N1, které má nulové výfukové emise CO₂, určené v souladu s nařízením Komise (EU) 2017/1151²⁰;
 - ii) čisté vozidlo ve smyslu čl. 4 bodu 4 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/33/ES²¹;
 - c) pokud jde o těžká silniční vozidla:
 - i) těžké vozidlo s nulovými emisemi ve smyslu čl. 4 bodu 5 směrnice 2009/33/ES;
 - ii) do 31. prosince 2025 těžké vozidlo s nízkými emisemi ve smyslu čl. 3 bodu 12 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1242²²;

²⁰ Nařízení Komise (EU) 2017/1151 ze dne 1. června 2017, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2007 o schvalování typu motorových vozidel z hlediska emisí z lehkých osobních vozidel a z užitkových vozidel (Euro 5 a Euro 6) a z hlediska přístupu k informacím o opravách a údržbě vozidla (Úř. věst. L 175, 7.7.2017, s. 1).

²¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/33/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře čistých silničních vozidel na podporu nízkoemisní mobility (Úř. věst. L 120, 15.5.2009, s. 5).

- iii) do 31. prosince 2025 čisté vozidlo ve smyslu čl. 4 bodu 4 písm. b) směrnice 2009/33/ES, které nespadá do oblasti působnosti nařízení (EU) 2019/1242;
- d) pokud jde o plavidla vnitrozemské plavby:
 - i) vnitrozemské plavidlo pro osobní nebo nákladní dopravu s nulovými přímými (výfukovými) emisemi CO₂;
 - ii) vnitrozemské plavidlo pro osobní dopravu s hybridním nebo dvoupalivovým motorem, které získává při běžném provozu alespoň 50 % energie z paliv s nulovými přímými (výfukovými) emisemi CO₂ nebo dobíjením ze zásuvky;
 - iii) vnitrozemské plavidlo pro nákladní dopravu, které má přímé (výfukové) emise CO₂ na tunokilometr (g CO₂/tkm), vypočtené (nebo v případě nových plavidel odhadnuté) pomocí provozního ukazatele energetické účinnosti Mezinárodní námořní organizace (EEOI) o 50 % nižší, než je průměrná referenční hodnota pro emise CO₂ stanovená pro těžká vozidla (podskupina vozidel 5-LH) v souladu s článkem 11 nařízení (EU) 2019/1242;

při posuzování toho, zda se dané plavidlo považuje za čisté vozidlo, zohlední Komise vývoj v daném odvětví, a to i s odkazem na technická screeningová kritéria, podle nichž se daná činnost považuje za činnost významně přispívající ke zmírňování změny klimatu, jak je stanoveno v příslušném aktu v přenesené pravomoci podle nařízení (EU) 2020/852;

- e) pokud jde o námořní plavidla:
 - i) námořní a pobřežní plavidlo pro osobní nebo nákladní dopravu, pro provoz v přístavu nebo pro pomocné činnosti, které má nulové přímé (výfukové) emise CO₂, nebo
 - ii) námořní a pobřežní plavidlo pro osobní a nákladní dopravu, pro provoz v přístavu nebo pro pomocné činnosti, které má hybridní nebo dvoupalivový motor, které při běžném provozu na moři a v přístavech získává alespoň 25 % energie z paliv s nulovými přímými (výfukovými) emisemi CO₂ nebo dobíjením ze zásuvky, nebo jehož hodnota dosaženého indexu energeticky účinného designu odsouhlaseného Mezinárodní námořní organizací (EEDI) je o 10 % nižší než požadavky na EEDI platné k 1. dubnu 2022, a které je schopno využívat paliva s nulovými přímými (výfukovými) emisemi CO₂ nebo paliva z obnovitelných zdrojů, nebo

²² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1242 ze dne 20. června 2019, kterým se stanoví výkonnostní normy pro emise CO₂ pro nová těžká vozidla a kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 595/2009 a (EU) 2018/956 a směrnice Rady 96/53/ES (Úř. věst. L 198, 25.7.2019, s. 202).

- iii) námořní a pobřežní plavidlo pro nákladní dopravu používané výhradně k poskytování služeb pobřežní dopravy a námořní dopravy na krátké vzdálenosti s cílem dosáhnout přechodu na jiný způsob dopravy, tedy přepravovat po moři náklad, který je v současné době přepravován po souši, přičemž přímé (výfukové) emise CO₂ tohoto plavidla vypočtené pomocí indexu energeticky účinného designu (EEDI) jsou o 50 % nižší než průměrná referenční hodnota emisí CO₂ definovaná pro těžká vozidla (podskupina vozidel 5-LH) v souladu s článkem 11 nařízení 2019/1242;

při posuzování toho, zda se dané plavidlo považuje za čisté vozidlo, zohlední Komise vývoj v daném odvětví, a to i s odkazem na technická screeningová kritéria, podle nichž se daná činnost považuje za činnost významně přispívající ke zmírňování změny klimatu, jak je stanoveno v příslušném aktu v přenesené pravomoci podle nařízení (EU) 2020/852;

- f) pokud jde o železniční kolejová vozidla:
 - i) kolejová vozidla s nulovými přímými (výfukovými) emisemi CO₂;
 - ii) kolejová vozidla, která mají nulové přímé (výfukové) emise CO₂, jsou-li provozována na trati s potřebnou infrastrukturou, a která používají tradiční motor, není-li taková infrastruktura k dispozici (konfigurace Bi-mode);
 - g) pokud jde o letadla:
 - i) letadlo s nulovými přímými (výfukovými) emisemi CO₂;
 - ii) letadlo s významně vylepšenou environmentální výkonností ve srovnání s výkonností letadla se stejnou vzletovou hmotností odpovídající alternativě široce dostupné na trhu;
- 21) „kombinovanou výrobou tepla a elektřiny“ neboli kogenerací se rozumí kombinovaná výroba tepla a elektřiny ve smyslu čl. 2 bodu 30 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2012/27²³;
- 22) „kontaminovanou lokalitou“ se rozumí lokalita, kde byla potvrzena přítomnost materiálů nebo látek pocházejících z lidské činnosti v takové míře, že představuje značné riziko pro lidské zdraví nebo životní prostředí s ohledem na stávající a budoucí schválené využívání půdy, mořského dna nebo řek;
- 23) „demonstračním projektem“ se rozumí demonstrační projekt ve smyslu čl. 2 bodu 24 nařízení (EU) 2019/943;

²³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES (Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1).

- 24) „digitalizací“ se rozumí přijímání technologií provozovaných prostřednictvím elektronických zařízení a/nebo systémů, které umožňují zvýšit funkčnost výrobku, rozvíjet on-line služby, modernizovat postupy nebo přejít na obchodní modely založené na vynechání zprostředkovatelů u výroby zboží a poskytování služeb, což má v konečném důsledku transformační dopad;
- 25) „odstraněním“ se rozumí odstranění ve smyslu čl. 3 bodu 19 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES²⁴;
- 26) „provozovatelem distribuční soustavy“ se rozumí provozovatel distribuční soustavy ve smyslu čl. 2 bodu 29 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944²⁵;
- 27) „dálkovým vytápěním“ nebo „dálkovým chlazením“ se rozumí ústřední vytápění nebo chlazení ve smyslu čl. 2 bodu 19 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2010/31²⁶;
- 28) „soustavami dálkového vytápění a/nebo chlazení“ se rozumějí zařízení pro výrobu tepla a/nebo chladu, sítě pro jejich skladování a distribuci, včetně primární, přenosové, sítě a sekundární sítě potrubí pro dodávky vytápění nebo chlazení spotřebitelům. Odkaz na dálkové vytápění se vykládá jako odkaz na soustavy dálkového vytápění a/nebo chlazení podle toho, zda sítě poskytují vytápění nebo chlazení společně nebo odděleně;
- 29) „ekologickou inovací“ se rozumějí veškeré inovační činnosti včetně nových výrobních postupů, nových výrobků nebo služeb a nového způsobu řízení nebo nových obchodních postupů, jejichž výsledkem nebo cílem je podstatně zdokonalit ochranu životního prostředí a podstatně snížit environmentální dopad znečištění. Pro účely této definice se za inovace nepovažují:
- a) činnosti vedoucí pouze k menším změnám nebo zlepšením ochrany životního prostředí;
 - b) zvýšení výrobní kapacity nebo kapacity k poskytování služeb přidáním výrobních nebo logistických systémů, které jsou velmi podobné již používaným systémům;
 - c) změny obchodních praktik, organizace pracoviště nebo vnějších vztahů, jež jsou založeny na způsobech organizace, které jsou již v podniku používány;
 - d) změny ve strategii řízení;
 - e) fúze a akvizice;

²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).

²⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944/EU ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125).

²⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov (Úř. věst. L 153, 18.6.2010, s. 13).

- f) upuštění od používání určitého postupu;
 - g) prostá obnova nebo navýšení kapitálu;
 - h) změny plynoucí výlučně ze změn v cenách výrobních faktorů, z úprav podle potřeb zákazníka a z pravidelných sezónních nebo jiných cyklických změn;
 - i) obchodování s novými nebo podstatně zdokonalenými výrobky;
- 30) „ekosystémem“ se rozumí ekosystém ve smyslu čl. 2 bodu 13 nařízení (EU) 2020/852;
- 31) „energetickou účinností“ se rozumí energetická účinnost ve smyslu čl. 2 bodu 4 směrnice 2012/27/EU;
- 32) „ukládáním energie“ se rozumí ukládání energie v elektrizační soustavě ve smyslu čl. 2 bodu 59 směrnice (EU) 2019/944;
- 33) „zařízením pro ukládání energie“ se rozumí zařízení pro ukládání energie v elektrizační soustavě ve smyslu čl. 2 bodu 60 směrnice (EU) 2019/944;
- 34) „účinným dálkovým vytápěním a chlazením“ se rozumí účinné dálkové vytápění a chlazení ve smyslu čl. 2 bodu 41 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU;
- 35) „energií z obnovitelných zdrojů“ se rozumí energie vyrobená v zařízeních, která využívají pouze obnovitelné zdroje energie podle čl. 2 bodu 1 směrnice (EU) 2018/2001, a z hlediska výhřevnosti určená část energie vyrobená z obnovitelných zdrojů v hybridních zařízeních, která využívají i konvenční zdroje energie. Patří sem i obnovitelná elektrická energie používaná k doplnění akumulčních systémů připojených za měřidlem (buď společně, nebo jako doplněk zařízení vyrábějícího elektřinu z obnovitelných zdrojů energie), nikoli však elektrická energie vyrobená využitím těchto akumulčních systémů;
- 36) „energetickou infrastrukturou“²⁷ se rozumí fyzické vybavení nebo zařízení, které je umístěno v Unii, nebo které propojuje Unii s jednou třetí zemí nebo několika třetími zeměmi, a které spadá do následujících kategorií:
- a) v oblasti elektrické energie:
 - i) přenosové a distribuční soustavy, kde se „přenosem“ rozumí přeprava elektřiny na pevnině i na moři propojenou přenosovou soustavou velmi vysokého napětí a vysokého napětí s cílem dodávat elektřinu konečným spotřebitelům nebo distribučním podnikům, která však nezahrnuje dodávky samotné, a „distribucí“ se rozumí přenos elektřiny na pevnině i na moři distribuční soustavou vysokého,

²⁷ Za energetickou infrastrukturu se nepovažují projekty, které jsou vybudovány pro jednu nebo malou skupinu předem vymezených uživatelů a které jsou přizpůsobeny jejich potřebám („vyhrazená infrastruktura“).

středního a nízkého napětí s cílem dodávat ji zákazníkům, která však nezahrnuje dodávky samotné;

- ii) veškeré vybavení nebo zařízení nezbytné pro bezpečný a efektivní provoz soustav uvedených v bodu i) včetně ochranných, monitorovacích a kontrolních systémů na všech napěťových úrovních a rozvodnách;
 - iii) plně integrované komponenty sítě ve smyslu čl. 2 bodu 51 směrnice (EU) 2019/944;
 - iv) inteligentní elektrorozvodné sítě, jimiž se rozumí systémy a součásti, které integrují informační a komunikační technologie prostřednictvím operačních digitálních platforem, kontrolní systémy a technologie senzorů jak na úrovni přenosu, tak na úrovni distribuce, jejichž cílem je bezpečnější, účinnější a inteligentnější síť pro přenos a distribuci elektřiny a větší kapacita pro integraci nových forem výroby, skladování a spotřeby stejně jako usnadnění nových obchodních modelů a struktur trhu;
 - v) elektrizační soustavy na moři, jimiž se rozumí jakékoli zařízení nebo instalace infrastruktury pro přenos nebo distribuci elektřiny, jak je uvedeno v bodě i), které má dvojí funkci: propojení energetických soustav a přenos nebo distribuce elektřiny z obnovitelných zdrojů na moři z míst výroby elektřiny na moři do dvou nebo více zemí. To zahrnuje rovněž inteligentní sítě, jakož i veškerá sousední zařízení nebo instalace na moři nezbytná pro bezpečný, spolehlivý a efektivní provoz, včetně ochranných, monitorovacích a kontrolních systémů a nezbytných rozvodů, pokud také zajišťují interoperabilitu technologií, mimo jiné kompatibilitu rozhraní mezi různými technologiemi;
- b) v oblasti plynu (zemního plynu, bioplynu včetně biometanu a/nebo plynu z obnovitelných zdrojů nebiologického původu):
- i) plynovody pro přepravu a distribuci plynu, které jsou součástí sítě, s výjimkou vysokotlakých plynovodů používaných pro přívod zemního plynu;
 - ii) podzemní zásobníky napojené na vysokotlaké a velmi vysokotlaké plynovody uvedené v bodu i),
 - iii) přijímací, skladovací a znovuzplynovací nebo dekompresní zařízení pro zkapalněný či stlačený plyn;
 - iv) veškeré vybavení nebo zařízení nezbytné pro bezpečný, spolehlivý a efektivní provoz soustavy nebo pro zajištění obousměrné kapacity, včetně kompresorových stanic;
 - v) inteligentní plynové sítě, jimiž se rozumí veškeré následující vybavení nebo veškerá zařízení, jejichž cílem je umožnit a usnadnit integraci

obnovitelných a nízkouhlíkových plynů (včetně vodíku nebo plynů nebiologického původu) do sítě: digitální systémy a komponenty, které integrují informační a komunikační technologie, kontrolní systémy a technologie senzorů, jejichž cílem je umožnit interaktivní a inteligentní monitorování, měření, kontrolu kvality a řízení výroby, přenosu, distribuce a spotřeby plynu v rámci plynárenské sítě. Inteligentní sítě mohou rovněž zahrnovat vybavení umožňující zpětné toky z úrovně distribuce na úroveň přenosu a související nezbytnou modernizaci stávající sítě;

- c) v oblasti vodíku²⁸:
- i) přepravní potrubí pro vysokotlakou přepravu vodíku, jakož i distribuční potrubí pro místní distribuci vodíku, které umožňuje transparentní a nediskriminační přístup více uživatelům sítě;
 - ii) skladovací zařízení, tedy zařízení používaná pro skladování vodíku s vysokým stupněm čistoty, včetně části vodíkového terminálu užívané pro skladování, ale mimo části užívané pro produkci, a včetně zařízení vyhrazených výlučně pro provozovatele vodíkových sítí při plnění jejich funkcí. Zařízení pro skladování vodíku zahrnují podzemní zásobníky napojené na vysokotlaké potrubí na přepravu nebo distribuci vodíku uvedené v bodě i);
 - iii) zařízení pro expedici, příjem, opětovné zplyňování nebo dekompresi vodíku nebo vodíku obsaženého v jiných chemických látkách za účelem vstřikování vodíku do sítě buď pro plyn, nebo výlučně pro vodík;
 - iv) terminály, tedy zařízení používaná pro přeměnu kapalného vodíku na plynný vodík za účelem vstřikování do vodíkové sítě. Terminály zahrnují doplňkové vybavení a dočasné skladování nezbytné pro proces transformace a následné vstřikování do vodíkové sítě, ale nezahrnují žádnou část vodíkového terminálu používanou pro skladování;
 - v) propojovací vedení, tedy vodíková síť (nebo její část), která překračuje nebo přesahuje hranici mezi členskými státy nebo mezi členským státem a třetí zemí až na území členského státu nebo do teritoriálních vod daného členského státu;
 - vi) veškeré vybavení nebo zařízení nezbytné pro bezpečný, spolehlivý a efektivní provoz vodíkové soustavy nebo pro zajištění obousměrné kapacity, včetně kompresorových stanic;

²⁸ V oblasti vodíku mohou být kterýmikoli z aktiv vyjmenovaných v bodech i) až vi) nově vybudovaná aktiva nebo aktiva, která byla původně využívána pro zemní plyn a byla upravena na čistý vodík, nebo kombinace obojího. Aktiva uvedená v bodech i) až vi) v oblasti vodíku, na která se vztahuje přístup třetích stran, se považují za energetickou infrastrukturu.

- d) v oblasti oxidu uhličitého²⁹:
- i) potrubí, jiné než těžební sítě, sloužící k přepravě oxidu uhličitého z více než jednoho zdroje, tj. průmyslová zařízení (včetně elektráren), která produkují oxid uhličitý na základě spalování nebo jiných chemických reakcí sloučenin obsahujících fosilní či nefosilní uhlík za účelem trvalého geologického uložení oxidu uhličitého podle článku 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES³⁰ nebo za účelem využívání oxidu uhličitého jako vstupní suroviny nebo za účelem zvýšení výnosů biologických procesů;
 - ii) zařízení pro zkapalňování a skladování oxidu uhličitého s cílem jeho přepravy nebo skladování;
 - iii) infrastruktura v rámci geologických formací užívaná k trvalému geologickému uložení oxidu uhličitého podle článku 3 směrnice 2009/31/ES a související povrchová a injeckční zařízení;
 - iv) veškeré vybavení nebo zařízení nezbytné pro řádné, bezpečné a efektivní fungování daného systému včetně ochranných, monitorovacích a kontrolních systémů. To může zahrnovat vyhrazená mobilní aktiva pro přepravu a skladování oxidu uhličitého za předpokladu, že tato mobilní aktiva splňují definici čistého vozidla;
- e) infrastruktura používaná pro přenos nebo distribuci tepelné energie ve formě páry, teplé vody nebo chlazených kapalin od více výrobců/uživatelů na základě využívání obnovitelné energie nebo odpadního tepla z průmyslových aplikací;
- f) projekty společného zájmu definované v čl. 2 bodu 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 347/2013³¹ a projekty společného zájmu uvedené v článku 171 Smlouvy;
- g) jiné kategorie infrastruktury, týká se infrastruktury, která umožňuje fyzické nebo bezdrátové připojení energie z obnovitelných zdrojů nebo energie bez emisí uhlíku mezi výrobcí a uživateli z více přístupových a výstupních bodů a která je přístupná třetím stranám, jež nepatří k podnikům vlastníků/provozovatelů infrastruktury;

37) „energetickou náročností“ se rozumí energetická náročnost budovy ve smyslu čl. 2 bodu 4 směrnice 2010/31/EU;

²⁹ Aktiva uvedená v bodech i) až iv) v oblasti oxidu uhličitého, na která se vztahuje přístup třetích stran, se považují za energetickou infrastrukturu.

³⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006 (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114).

³¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 1364/2006/ES a mění nařízení (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009 (Úř. věst. L 115, 25.4.2013, s. 39).

- 38) „úsporami energie“ se rozumí úspory energie ve smyslu čl. 2 bodu 5 směrnice 2012/27/EU;
- 39) „ochranou životního prostředí“ se rozumí činnost nebo aktivita určená ke snížení nebo zamezení znečištění, nepříznivých dopadů na životní prostředí nebo jiného poškození fyzického prostředí (včetně vzduchu, vody a půdy), ekosystémů nebo přírodních zdrojů lidskou činností, a to i za účelem zmírnění změny klimatu, ke snížení nebezpečí takového poškození, k ochraně a obnově biologické rozmanitosti nebo vedoucí k účinnějšímu využívání přírodních zdrojů včetně opatření na úsporu energie a využívání obnovitelných zdrojů energie a jiných technik snižování emisí skleníkových plynů a dalších znečišťujících látek, jakož i k přechodu na modely oběhového hospodářství, jejichž cílem je snížit používání primárních surovin a zvýšit efektivitu. Patří sem i opatření, která posilují adaptační schopnost a minimalizují zranitelnost vůči dopadům klimatu;
- 40) „ekologickou daň nebo parafiskálním poplatkem“ se rozumí daň nebo poplatek, které se uplatňují na specifický daňový základ, produkty nebo služby s jasně negativním dopadem na životní prostředí, nebo daň či poplatek, které mají docílit toho, aby cena činností, zboží nebo služeb zahrnovala i náklady na životní prostředí, nebo toho, aby se výrobci a spotřebitelé přeorientovali na činnosti, které více respektují životní prostředí;
- 41) „plánem hodnocení“ se rozumí dokument, který zahrnuje jeden nebo více režimů podpory a obsahuje alespoň tyto minimální prvky:
- a) cíle, které mají být hodnoceny;
 - b) otázky pro hodnocení;
 - c) výsledné ukazatele;
 - d) metodu, jež se pro účely hodnocení navrhuje;
 - e) požadavky na sběr údajů;
 - f) navrhovaný časový harmonogram hodnocení včetně data předložení průběžných a závěrečných hodnotících zpráv;
 - g) popis nezávislého orgánu, který provede hodnocení, nebo kritérií, která se použijí při jeho výběru, a postupy, jež zajistí přístup veřejnosti k hodnocení;
- 42) „systémem rozšířené odpovědnosti výrobce“ se rozumí systém rozšířené odpovědnosti výrobce ve smyslu čl. 2 bodu 21 směrnice 2008/98/ES;
- 43) „výrobce“ se rozumí podnik, který vyrábí elektrickou energii pro komerční účely;
- 44) „skleníkovým plynem“ se rozumí jakýkoli plyn, který přispívá ke skleníkovému efektu tím, že pohlcuje infračervené záření, včetně oxidu uhličitého, metanu, oxidu dusného a fluorovaných plynů, jako jsou například fluorované uhlovodíky;

- 45) „vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny“ se rozumí kombinovaná výroba tepla a elektřiny ve smyslu čl. 2 bodu 34 směrnice 2012/27/EU;
- 46) „provozovatelem vodíkové sítě“ se rozumí fyzická nebo právnická osoba, která provádí přepravu v rámci vodíkové sítě a odpovídá za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj vodíkové sítě v dané oblasti a případně za její propojení s jinými vodíkovými sítěmi a za zabezpečení dlouhodobé schopnosti této soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po přepravě vodíku;
- 47) „odchylkou“ se rozumí odchylka ve smyslu čl. 2 bodu 8 nařízení Komise (EU) 2017/2195;
- 48) „zúčtováním odchylek“ se rozumí zúčtování odchylek ve smyslu čl. 2 bodu 9 nařízení Komise (EU) 2017/2195;
- 49) „intervalem zúčtování odchylek“ se rozumí interval zúčtování odchylek ve smyslu čl. 2 bodu 15 nařízení (EU) 2019/943;
- 50) „jednotlivou podporou“ se rozumí podpora *ad hoc* a poskytování podpory podléhající oznamovací povinnosti na základě režimu podpory;
- 51) „režimem přerušitelnosti“ se rozumí opatření pro zabezpečení dodávek elektřiny určené k zajištění stabilní frekvence v elektroenergetické soustavě nebo k řešení krátkodobých problémů s bezpečností dodávek, mimo jiné přerušením zatížení;
- 52) „mikropodnikem“ se rozumí podnik, který splňuje podmínky pro mikropodniky stanovené v doporučení Komise o definici mikropodniků a malých a středních podniků³²;
- 53) „řešením založeným na přírodě“ se rozumí řešení, které je inspirováno a podporováno přírodou, které je nákladově efektivní a současně přináší výhody v sociální a hospodářské oblasti a v oblasti ochrany životního prostředí a které pomáhá budovat odolnost a vnáší větší množství a rozmanitost přírody a přírodních prvků a procesů do měst, krajiny a moře prostřednictvím místně přizpůsobených systémových zásahů účinně využívajících zdroje;
- 54) „opatřením týkajícím se přetížení sítě“ se rozumí opatření v oblasti bezpečnosti dodávek elektřiny určené k vyrovnání nedostatečnosti v elektrické přenosové nebo distribuční síti;
- 55) „znečišťující látkou“ se rozumí znečišťující látka ve smyslu čl. 2 bodu 10 nařízení (EU) 2020/852;
- 56) „znečišťovatelem“ se rozumí znečišťovatel ve smyslu bodu 3 přílohy doporučení Rady 75/436/Euratom, ESUO, EHS³³;

³² Doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků (Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36).

- 57) „znečištěním“ se rozumí znečištění ve smyslu čl. 3 bodu 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU³⁴;
- 58) „zásadou znečišťovatel platí“ se rozumí, že náklady na opatření určené k odstranění znečištění by měl nést znečišťovatel, který je způsobil;
- 59) „přípravou k opětovnému použití“ se rozumí příprava k opětovnému použití ve smyslu čl. 3 bodu 16 směrnice 2008/98/ES;
- 60) „dobíjecí infrastrukturou“ se rozumí pevná nebo mobilní infrastruktura, která dodává čistým vozidlům nebo čistému mobilnímu servisnímu vybavení elektřinu;
- 61) „využitím“ se rozumí využití ve smyslu čl. 3 bodu 15 směrnice 2008/98/ES;
- 62) „recyklací“ se rozumí recyklace ve smyslu čl. 3 bodu 17 směrnice 2008/98/ES;
- 63) „referenčním projektem“ se rozumí vzorový projekt, který je reprezentativní pro průměrný projekt v kategorii příjemců způsobilých pro daný režim podpory;
- 64) „infrastrukturou plnicích stanic“ se rozumí pevná nebo mobilní infrastruktura pro poskytování vodíku, zemního plynu v plynné formě (stlačený zemní plyn (CNG)) a ve zkapalněné formě (zkapalněný zemní plyn (LNG)), bioplynu a biopaliv, včetně pokročilých biopaliv nebo syntetických paliv vyrobených na základě energie;
- 65) „obnovou“ se rozumí činnosti v oblasti environmentálního řízení, jejichž cílem je obnovit určitou úroveň fungování ekosystému v lokalitách, které se nacházejí ve špatném ekologickém stavu, přičemž cílem je spíše obnova a průběžné poskytování ekosystémových služeb než biologická rozmanitost a integrita vymezeného přirozeného nebo polopřirozeného referenčního ekosystému;
- 66) „sanací“ se rozumí činnosti v oblasti environmentálního řízení, jako je například odstraňování nebo detoxikace kontaminantů nebo přebytku živin z půdy a vody, jejímž cílem je odstranit zdroje degradace;
- 67) „elektrickou energií z obnovitelných zdrojů“ se rozumí elektřina vyrobená z obnovitelných zdrojů ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice (EU) 2018/2001;
- 68) „společenstvím pro obnovitelné zdroje“ se rozumí společenství pro obnovitelné zdroje ve smyslu čl. 2 bodu 16 směrnice (EU) 2018/2001;
- 69) „obnovitelnou energií“ se rozumí energie z obnovitelných zdrojů nebo obnovitelná energie ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice (EU) 2018/2001;
- 70) „obnovitelným vodíkem“ se rozumí vodík vyrobený z energie z obnovitelných zdrojů v souladu s metodikami stanovenými pro kapalná a plynná paliva z

³³ Doporučení Rady ze dne 3. března 1975 o rozdělení nákladů a opatření v záležitostech ochrany životního prostředí veřejnými orgány (Úř. věst. L 194, 25.7.1975, s. 1).

³⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění) (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17).

obnovitelných zdrojů nebiologického původu používaná v odvětví dopravy ve směrnici (EU) 2018/2001;

- 71) „kapalnými a plynými palivy z obnovitelných zdrojů nebiologického původu používanými v odvětví dopravy“ se rozumí kapalná či plynná paliva z obnovitelných zdrojů nebiologického původu používaná v odvětví dopravy ve smyslu čl. 2 bodu 36 směrnice (EU) 2018/2001;
- 72) „zdrojovou přiměřeností“ se rozumí úroveň vyrobené kapacity, která je považována za přiměřenou k uspokojení poptávky v kterémkoli období v určité nabídkové zóně, a to na základě běžného statistického ukazatele, který je používán organizacemi, jež orgány Unie uznávají jako organizace, které plní zásadní úlohu při vytváření jednotného trhu s elektrickou energií, např. Evropskou sítí provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (ENTSO-E);
- 73) „účinným využíváním zdrojů“ se rozumí snižování množství vstupů potřebných k výrobě jednotky výstupu nebo nahrazování primárních vstupů vstupy sekundárními;
- 74) „obnovením“ se rozumí proces napomáhání využití ekosystému jako prostředek zachování biologické rozmanitosti a zvýšení odolnosti ekosystému, zejména vůči změně klimatu. Obnovení ekosystémů zahrnuje opatření přijatá za účelem zlepšení stavu ekosystému a znovuvytvoření nebo opětovné založení ekosystému tam, kde došlo ke ztrátě tohoto stavu, a opatření přijatá za účelem zlepšení odolnosti ekosystému a jeho přizpůsobení se změně klimatu;
- 75) „opětovným použitím“ se rozumí opětovné použití ve smyslu čl. 3 bodu 13 směrnice 2008/98/ES a zahrnuje jakýkoliv postup, kterým jsou výrobky nebo jejich části, které nejsou odpadem, znovu použity pro jiné účely, než pro které byly původně určeny;
- 76) „malým podnikem“ se rozumí podnik, který splňuje podmínky pro malé podniky stanovené v doporučení Komise o definici mikropodniků a malých a středních podniků;
- 77) „malým a středním podnikem“ (dále jen „MSP“) se rozumí podnik, který splňuje podmínky stanovené v doporučení Komise o definici mikropodniků a malých a středních podniků;
- 78) „malým podnikem se střední tržní kapitalizací“ se rozumí podnik, který není malým a středním podnikem a který má nejvíce 499 zaměstnanců, spočítaných v souladu s články 3 až 6 přílohy I nařízení Komise (EU) č. 651/2014³⁵, a jehož roční obrát nepřesahuje 100 milionů EUR nebo jehož bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 86 milionů EUR. Několik subjektů bude považováno za jeden podnik, pokud bude splněna kterákoli z podmínek uvedených v čl. 3 bodě 3 přílohy I nařízení Komise (EU) č. 651/2014;

³⁵ Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (Úř. věst. L 187, 26.6.2014, s. 1).

- 79) „inteligentním dobíjením“ se rozumí dobíjení, při kterém se intenzita elektřiny dodávané do baterie upravuje v reálném čase na základě informací získaných prostřednictvím elektronické komunikace;
- 80) „připraveností pro chytrá řešení“ se rozumí schopnost budov nebo ucelených částí budov přizpůsobit svůj provoz potřebám uživatelů včetně optimalizace energetické účinnosti a celkové energetické náročnosti a přizpůsobit provoz v reakci na signály ze sítě;
- 81) „běžnou odpovědností za odchylku subjektu zúčtování“ se rozumí odpovědnost za odchylku subjektu zúčtování, kterou nesou bez rozdílu všichni výrobci bez ohledu na použitou technologii ve smyslu článku 5 nařízení (EU) 2019/943;
- 82) „zahájením prací“ se rozumí první pevný závazek (týkající se například objednávky zařízení nebo zahájení stavebních prací) nebo jiný závazek, který činí investici nevratnou. Za zahájení prací se nepovažuje nákup pozemků a přípravné práce, jako je získávání povolení a provádění předběžných studií proveditelnosti. V případě převzetí se „zahájením prací“ rozumí okamžik, kdy je pořízen majetek přímo související s pořízenou provozovnou;
- 83) „strategickou rezervou“ se rozumí kapacitní mechanismus, při kterém je kapacita v oblasti elektřiny, jako je výroba, skladování nebo odezva na straně poptávky, držena mimo trh s elektřinou a nasazena pouze za určitých okolností;
- 84) „celkovými náklady vlastnictví“ se rozumí celkové náklady na pořízení a vlastnictví vozidla po dobu jeho životnosti, které zahrnují náklady na pořízení nebo leasing vozidla, náklady na palivo, náklady na údržbu a opravy, náklady na pojištění, finanční náklady a daně;
- 85) „provozovatelem přenosové soustavy“ se rozumí provozovatel přenosové soustavy ve smyslu čl. 2 bodu 35 směrnice (EU) 2019/944;
- 86) „vozidlem“ se rozumí:
- a) silniční vozidlo kategorie M1, M2, N1, M3, N2, N3 nebo L;
 - b) vnitrozemské nebo námořní a pobřežní plavidlo pro osobní nebo nákladní dopravu;
 - c) kolejové vozidlo;
 - d) letadlo;
- 87) „zpracováním“ se rozumí zpracování ve smyslu čl. 3 bodu 14 směrnice 2008/98/ES;

- 88) „minimální úroveň zdanění v Unii“ se rozumí minimální úroveň zdanění stanovená právem Unie; z hlediska energetických produktů a elektřiny se rozumí minimální úroveň zdanění stanovená v příloze I směrnice Rady 2003/96/ES³⁶;
- 89) „normou Unie“ se rozumí:
- a) povinná norma Unie stanovující úroveň, jichž mají jednotlivé podniky dosáhnout v souvislosti se životním prostředím, s výjimkou norem nebo cílů stanovených na úrovni Unie, které jsou závazné pro členské státy, ale nikoli pro jednotlivé podniky;
 - b) povinnost používat nejlepší dostupné techniky (BAT) podle definice ve směrnici 2010/75/EU a zajistit, aby úroveň emisí nepřekračovaly úroveň, kterých by bylo dosaženo při použití BAT; pokud byly v prováděcích aktech přijatých na základě směrnice 2010/75/EU nebo jiných použitelných směrnic k nejlepším dostupným technikám³⁷ stanoveny úroveň emisí, jsou tyto úroveň použitelné pro účely těchto pokynů; pokud jsou tyto úroveň vyjádřeny jako rozpětí, použije se mezní hodnota, při níž se poprvé dosáhne úroveň emisí spjaté s nejlepší dostupnou technikou v dotčeném podniku;
- 90) „odpadem“ se rozumí odpad ve smyslu čl. 3 bodu 1 směrnice 2008/98/ES;
- 91) „odpadním teplem“ se rozumí odpadní teplo ve smyslu čl. 2 bodu 9 směrnice (EU) 2018/2001.

3. POSOUZENÍ SLUČITELNOSTI PODLE ČL. 107 ODS. 3 PÍSM. C) SMLOUVY

20. Tyto pokyny stanoví kritéria slučitelnosti pro opatření podpory na dosažení cílů v oblasti ochrany životního prostředí včetně ochrany klimatu podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy a cílů v oblasti energetiky, na které se vztahuje oznamovací povinnost podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy.
21. Na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy může Komise považovat za slučitelné s vnitřním trhem státní podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností v Unii (pozitivní podmínka), pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem (negativní podmínka).
22. Při posuzování toho, zda lze podporu v oblasti ochrany životního prostředí a energetiky považovat za slučitelnou s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy, bude Komise analyzovat následující aspekty:
- a) pokud jde o první (pozitivní) podmínku, zda podpora usnadňuje rozvoj určité hospodářské činnosti:

³⁶ Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (Úř. věst. L 283, 31.10.2003, s. 51).

³⁷ Může se jednat o úroveň emisí související s nejlepšími dostupnými technikami (BAT-AEL), úroveň energetické účinnosti související s nejlepšími dostupnými technikami (BAT-AEELs) nebo o úroveň environmentální výkonosti související s nejlepšími dostupnými technikami (BAT-AEPL).

- i) vymezení hospodářské činnosti, kterou toto opatření usnadňuje, jejích pozitivních účinků pro společnost jako celek a případně její relevantnost pro konkrétní politiky Unie (viz oddíl 3.1.1);
 - ii) motivační účinek podpory (viz oddíl 3.1.2)
 - iii) neporušení žádného příslušného ustanovení práva Unie (viz oddíl 3.1.3).
- b) pokud jde o druhou (negativní) podmínku, zda podpora nadměrně neovlivňuje podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem:
- i) potřebu státního zásahu (viz oddíl 3.2.1.1);
 - ii) vhodnost podpory (viz oddíl 3.2.1.2);
 - iii) přiměřenost podpory (podpora omezená na minimum nutné k dosažení jejího cíle) včetně kumulace (viz oddíl 3.2.1.3);
 - iv) transparentnost podpory (viz oddíl 3.2.1.4);
 - v) zabránění vzniku nežádoucích negativních účinků podpory na hospodářskou soutěž a obchod (viz oddíl 3.2.2)
 - vi) zvážení pozitivních a negativních účinků podpory (viz oddíl 3.3).

3.1 Pozitivní podmínka: podpora musí usnadňovat rozvoj určité hospodářské činnosti

3.1.1 Vymezení hospodářské činnosti, kterou toto opatření usnadňuje, jejích pozitivních účinků pro společnost jako celek a případně její význam pro konkrétní politiky Unie

23. Při oznamování podpory musí členské státy popsat hospodářské činnosti, které budou v důsledku podpory usnadněny, a způsob, jakým je rozvoj těchto činností podporován.
24. Podpora za účelem prevence nebo zmírnění negativních dopadů hospodářských činností na klima nebo životní prostředí může usnadnit rozvoj hospodářských činností tím, že zvýší udržitelnost dané hospodářské činnosti. Podpora může rovněž zajistit, aby daná činnost mohla pokračovat i v budoucnu, aniž by docházelo k neúměrným škodám na životním prostředí, a tím, že bude podporovat vytváření nových hospodářských činností a služeb (podpora rozvoje tzv. „zelené ekonomiky“).
25. Členské státy musí rovněž popsat, zda a jak podpora přispěje k dosažení cílů politiky Unie v oblasti klimatu, politiky v oblasti životního prostředí a energetické politiky, konkrétněji očekávané přínosy podpory z hlediska jejího podstatného přispění k ochraně životního prostředí včetně zmírňování změny klimatu nebo účinného fungování vnitřního trhu s energií.

3.1.2 Motivační účinek

26. U podpory lze mít za to, že usnadňuje hospodářskou činnost, pouze tehdy, jestliže má motivační účinek. Motivační účinek je přítomen, pokud podpora motivuje příjemce, aby změnil své chování a zahájil další hospodářskou činnost nebo ekologičtější

hospodářskou činnost, kterou by bez poskytnutí podpory nevykonával nebo by ji vykonával omezeným nebo jiným způsobem.

27. Nelze podporovat náklady na činnost, kterou by příjemce v každém případě vykonával, podporou rovněž nelze kompenzovat běžná podnikatelská rizika hospodářské činnosti³⁸.
28. Prokázání motivačního účinku zahrnuje sestavení faktického scénáře a pravděpodobného hypotetického srovnávacího scénáře v případě neposkytnutí podpory³⁹. Komise tyto aspekty posoudí na základě kvantifikace uvedené v oddíle 3.2.1.3.
29. Komise má za to, že podpora nemá pro příjemce motivační účinek v případech, kdy byla práce na projektu nebo činnost zahájena předtím, než příjemce předložil vnitrostátním orgánům písemnou žádost o podporu. V případech, kdy příjemce zahájí provádění projektu dříve, než požádá o podporu, nebude žádná podpora poskytnutá na tento projekt v zásadě považována za slučitelnou s vnitřním trhem.
30. Žádost o podporu může mít různé formy, které zahrnují například nabídku v soutěžním nabídkovém řízení. Každá žádost musí obsahovat alespoň jméno žadatele, popis projektu nebo činnosti včetně jejich umístění a výši podpory potřebné k jejich provedení.
31. V některých výjimečných případech může mít podpora motivační účinek i u projektů, které byly zahájeny před podáním žádosti o podporu. Má se za to, že podpora má motivační účinek zejména v následujících situacích:
 - a) podpora je poskytována automaticky v souladu s objektivními a nediskriminačními kritérii a bez dalšího uplatnění rozhodovací pravomoci členského státu a opatření bylo přijato a nabylo účinnosti před tím, než byly zahájeny práce na podporovaném projektu nebo činnosti, s výjimkou následných daňových režimů, kdy se na danou činnost vztahoval již předchozí režim podpory v podobě daňových zvýhodnění;
 - b) vnitrostátní orgány před zahájením prací zveřejnily oznámení o svém záměru zavést navrhované opatření podpory pod podmínkou, že opatření schválí Komise, jak vyžaduje čl. 108 odst. 3 Smlouvy. Toto oznámení musí být zpřístupněno na veřejných internetových stránkách nebo na jiném veřejně přístupném médiu se srovnatelně širokým a snadným přístupem, a musí jasně uvádět typ projektů, které členský stát navrhuje jako způsobilé, a okamžik, od kterého členský stát

³⁸ Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 13. června 2013 ve věci *HGA a další a proti Komisi*, C-630/11 P až C-633/11 P, ECLI:EU:C:2013:387, bod 104.

³⁹ Tento scénář musí být věrohodný a skutečný a musí souviset s rozhodovacími faktory, které převažovaly v době, kdy příjemce podpory přijímal rozhodnutí o projektu. Členské státy se vyzývají, aby čerpaly z oficiálních dokumentů správní rady, posouzení rizik, finanční zprávy, interních podnikatelských plánů, odborných posudků a jiných studií souvisejících s posuzovaným projektem. Při prokázání motivačního účinku by pro členské státy mohly být přínosné i dokumenty obsahující informace o prognózách poptávky, prognózách nákladů, finančních prognózách, dokumenty předkládané investičnímu výboru, které rozvíjejí různé investiční/provozní scénáře, nebo dokumenty poskytnuté finančním institucím. Tyto dokumenty musí pocházet z doby, kdy probíhá rozhodovací proces týkající se daného investičního/provozního rozhodnutí.

zamýšlí považovat takové projekty za způsobilé. Navrhovaná způsobilost nesmí být nežádoucím způsobem omezena. Příjemce musí před zahájením prací informovat orgán poskytující podporu, že navrhované opatření podpory je považováno za podmínku pro přijetí daných investičních rozhodnutí. Pokud se členský stát dovolává takového oznámení s cílem prokázat motivační účinek, musí v rámci svého oznámení o státní podpoře poskytnout kopii tohoto oznámení a odkaz na internetové stránky, na nichž bylo zveřejněno, případně příslušný důkaz o jeho dostupnosti pro veřejnost;

- c) provozní podpora je poskytována stávajícím zařízením na výrobu šetrnou k životnímu prostředí, kde nedochází k „zahájení prací“, protože nebyly provedeny žádné významné nové investice. V těchto případech lze motivační účinek prokázat změnou provozu daného zařízení způsobem šetrným k životnímu prostředí oproti alternativnímu levnějšímu způsobu provozu, který je k životnímu prostředí šetrný méně.

- 32. Komise má za to, že podpora poskytnutá pouze za účelem přizpůsobení se normám Unie nemá v zásadě žádný motivační účinek. Motivační účinek může mít zpravidla jen podpora na splnění přísnějších norem, než jsou normy Unie. Avšak v případech, kdy byla příslušná norma Unie již přijata, ale zatím nevstoupila v platnost, může mít podpora motivační účinek, pokud motivuje k provedení a dokončení investice alespoň 18 měsíců před vstupem normy v platnost, není-li v oddílech 4.1 až 4.13 stanoveno jinak. Aby členské státy nebyly odrazeny od stanovení závazných vnitrostátních norem, které jsou přísnější nebo ambicióznější než odpovídající normy Unie, mohou mít opatření podpory motivační účinek bez ohledu na existenci takových vnitrostátních norem. Totéž platí i o podpoře poskytnuté v případě, že existují závazné vnitrostátní normy, ale neexistují normy Unie.

3.1.3 Nedošlo k porušení žádného příslušného ustanovení práva Unie

- 33. Pokud podporovaná činnost nebo dané opatření státní podpory, případně podmínky, které jsou s ním spojeny, včetně metody jeho financování, je-li nedílnou součástí daného opatření, vedou k porušení příslušného práva Unie, nelze uvedenou podporu prohlásit za slučitelnou s vnitřním trhem. Může tomu tak být například v případě, kdy podpora zahrnuje podmínky, které přímo či nepřímo podmiňují původ produktů nebo vybavení, například pokud se požaduje, aby příjemce nakupoval vnitrostátně vyrobené produkty.

3.2 Negativní podmínka: opatření podpory nesmí nadměrně ovlivňovat podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem

3.2.1 Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu

3.2.1.1 Nezbytnost podpory

- 34. Navrhované opatření státní podpory musí být zaměřeno na situaci, kdy podpora může vést k podstatnému zlepšení, jehož trh nemůže dosáhnout sám o sobě, např. napravením selhání trhu ve vztahu k projektům nebo činnostem, na které je podpora poskytována. Ačkoli se obecně má za to, že konkurenceschopné trhy zpravidla účinně dosahují výsledků z hlediska rozvoje hospodářských činností, cen, výstupu a využívání zdrojů, může v případě, že dojde k selhání trhu, veřejný zásah ve formě státní podpory zvýšit účinnost fungování trhů, a tak přispět k rozvoji hospodářské činnosti, neboť trh sám o

sobě není schopen zajistit účinný výsledek. Daný členský stát by měl identifikovat selhání trhu, která brání dosažení dostatečné úrovně ochrany životního prostředí nebo účinnému fungování vnitřního trhu s energií. Hlavní selhání trhu týkající se ochrany životního prostředí a energetiky, která mohou zabránit optimálnímu výsledku a mohou vyvolat i výsledek neúčinný, jsou následující:

- a) **Negativní externalita:** jsou nejběžnější u opatření podpory v oblasti životního prostředí a vznikají v případě, kdy nejsou stanoveny odpovídající náklady na odstranění znečištění, tj. že dotčený podnik nenese plné náklady na odstranění znečištění. V takovém případě se může stát, že podniky, které jednají ve vlastním zájmu, nejsou při volbě konkrétní technologie nebo při rozhodování o úrovni výstupu dostatečně motivovány k tomu, aby zohledňovaly negativní externalitu, které vznikají při jejich hospodářské činnosti. Jinými slovy náklady, které nese podnik, plně neodrážejí náklady, které nesou spotřebitelé a společnost jako celek. Podniky tak zpravidla nejsou dostatečně motivovány k tomu, aby snižovaly míru znečišťování nebo přijímaly individuální opatření na ochranu životního prostředí.
- b) **Pozitivní externalita:** skutečnost, že část výhod z investice poplyne jiným účastníkům trhu než investorovi, může podniky vést k tomu, aby investovaly méně. Pozitivní externalita se mohou vyskytnout např. u investic do ekologických inovací, stability systému, nových a inovativních obnovitelných technologií a inovativních opatření reagujících na poptávku, případně u energetických infrastruktur či opatření vedoucích k zabezpečení dodávek elektřiny, která jsou prospěšná mnoha členským státům nebo většímu počtu spotřebitelů.
- c) **Asymetrické informace:** vyskytují se zpravidla na trzích, kde existují nesrovnalosti mezi informacemi, jež jsou k dispozici jedné straně trhu, a informacemi, které má k dispozici druhá strana. Taková situace může nastat například tehdy, pokud externí finanční investoři postrádají informace o pravděpodobné návratnosti a rizicích určitého projektu. Může nastat také u spolupráce v oblasti přeshraniční infrastruktury, kdy jedna spolupracující strana je oproti druhé straně informačně znevýhodněna. I když riziko či nejistota samy o sobě nevedou k existenci selhání trhu, problém asymetrických informací ovlivňuje úroveň takového rizika či nejistoty. Tyto úrovně bývají zpravidla vyšší u environmentálních investic s obvykle delší dobou amortizace, a zvyšují tak zaměření na krátkodobý horizont, což může být ještě zhoršeno podmínkami financování těchto investic, zejména v případě malých a středních podniků.
- d) **Selhání koordinace:** může bránit rozvoji projektu nebo jeho efektivní koncepci kvůli odlišným zájmům a pobídkám různých investorů, tedy tzv. „rozdílné motivaci“, nákladům na dodavatele nebo na ujednání o pojištění odpovědnosti, nejistotě ohledně výsledků spolupráce a síťovým účinkům, například nepřerušené dodávce elektrické energie. K těmto selháním koordinace může dojít například ve vztahu mezi majitelem budovy a nájemcem ve vztahu k energeticky účinným řešením. Selhání koordinace mohou být ještě prohloubena informačními problémy, zejména problémy souvisejícími s asymetrickými informacemi. Příčinou selhání koordinace může být také nutnost dosáhnout určitého kritického množství dřívě, než je komerčně výhodné zahájit projekt, tento aspekt může být obzvláště relevantní u projektů (přeshraniční) infrastruktury.

35. Pouhý fakt, že v určitém kontextu dochází k selhání trhu, však nestačí k prokázání nezbytnosti státních podpor. Je možné, že již existují jiné politiky a opatření, které mají některá ze zjištěných selhání trhu řešit. Jako příklad takových politik či opatření lze uvést odvětvovou regulaci, povinné normy Unie pro znečištění, povinnosti související s dodávkami, cenové mechanismy, např. systém Unie pro obchodování s emisemi (ETS), a uhlíkové daně. Dodatečná opatření, včetně státní podpory, se mohou zaměřovat pouze na zbytková selhání trhu, tj. na taková selhání, která jiné politiky a opatření neřeší. Je důležité rovněž ukázat, jakým způsobem státní podpora posiluje politiky a opatření, která již byla zavedena pro nápravu téhož selhání trhu. Pokud je státní podpora v rozporu s jinými politikami, které se zaměřují na totéž selhání trhu, bude obtížnější prokázat, že je taková podpora nezbytná. Daný členský stát by proto měl identifikovat rovněž veškeré stávající politiky a opatření, které se již zaměřují na identifikovaná regulační selhání nebo selhání trhu.
36. Komise bude považovat podporu za nezbytnou, pokud členský stát prokáže, že je účinně zaměřena na zbytková selhání trhu, a to rovněž s přihlédnutím ke všem ostatním politikám a opatřením již zavedeným za účelem řešení některých identifikovaných selhání trhu.
37. Jedná-li se o státní podporu poskytovanou na projekty nebo činnosti, jež se z hlediska technologického obsahu, míry rizika a velikosti podobají projektům a činnostem, které se v rámci Unie již uskutečňují za tržních podmínek, bude mít Komise v zásadě za to, že k selhání trhu nedochází, a bude požadovat další důkazy prokazující potřebu státní podpory.
38. K prokázání nezbytnosti podpory musí členský stát prokázat, že projekt, nebo v případě režimů referenční projekt, by bez poskytnutí podpory nebyl realizován. Komise tuto skutečnost posoudí na základě kvantitativního vyjádření uvedeného v oddíle 3.2.1.3 nebo na základě konkrétní analýzy založené na důkazech předložené členským státem, který nezbytnost podpory prokazuje.

3.2.1.2 Vhodnost

39. Navrhované opatření podpory musí být vhodným politickým nástrojem k dosažení zamýšleného cíle podpory, tj. nesmí existovat méně narušující politika a nástroj podpory schopný dosáhnout stejných výsledků.

1.1.1.1.1 Vhodnost v rámci alternativních nástrojů politiky

40. Státní podpora není jediným nástrojem politiky, který mají členské státy k dispozici, aby dosáhly vyšších úrovní ochrany životního prostředí nebo aby zajistily účinný vnitřní trh s energií. Je možné, že jsou k dispozici jiné, vhodnější nástroje, například nástroje založené na trhu nebo opatření na straně poptávky, včetně regulace, dodržování zásady „energetická účinnost v první řadě“⁴⁰, veřejné zakázky, přijetí norem nebo navýšení

⁴⁰ Podle této zásady musí členské státy v energetickém plánování a v politických a investičních rozhodnutích co nejvíce zohledňovat alternativní nákladově efektivní opatření v oblasti energetické účinnosti, která zvýší efektivitu poptávky po energii a zásobování energií, zejména prostřednictvím nákladově efektivních úspor energie v konečné spotřebě, iniciativ zaměřených na odezvu na straně poptávky a také prostřednictvím účinnější přeměny, přenosu a distribuce energie, při současném dosahování cílů daných rozhodnutí. Viz nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne

financování veřejné infrastruktury a obecná fiskální opatření. Významnou úlohu při dosahování vyšší úrovně ochrany životního prostředí mohou sehrát také měkké nástroje, např. dobrovolné ekoznačky a šíření technologií šetrných k životnímu prostředí⁴¹.

41. Různá opatření k nápravě téhož selhání trhu se mohou navzájem neutralizovat. Je tomu tak v případě, kdy byl specificky pro řešení problému externalit zaveden účinný tržní mechanismus, jako je například systém Unie pro obchodování s emisemi. Existuje riziko, že dodatečné podpurné opatření, které má řešit stejné selhání trhu, účinnost tržního mechanismu sníží. Pokud je tedy režim podpory zaměřen na řešení zbytkových selhání trhu, musí být navržen tak, aby nesnižoval účinnost tržního mechanismu.
42. Cílem dodržování zásady „znečišťovatel platí“ stanovené v právních předpisech v oblasti životního prostředí je zaručit, že bude napraveno selhání trhu související s negativními externalitami. Proto státní podpora není vhodným nástrojem a nelze ji poskytnout, pokud by příjemce podpory mohl podle stávajících právních předpisů Unie či vnitrostátních právních předpisů nést odpovědnost za znečištění.

1.1.1.2 Vhodnost jednotlivých nástrojů podpory

43. Státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky lze poskytovat v různých formách. Členské státy by však měly zajistit, aby podpora byla poskytována v takové formě, která pravděpodobně nejméně naruší obchod a hospodářskou soutěž.
44. V tomto ohledu se od členského státu vyžaduje, aby prokázal, proč nejsou vhodné jiné, pravděpodobně méně narušující formy podpory, jako například: vratné zálohy ve srovnání s přímými granty; jednorázové daňové úlevy ve srovnání se snížením daní; nebo formy podpory, jež vycházejí z finančních nástrojů, jako např. dluhové nástroje ve srovnání s kapitálovými nástroji, včetně například úvěrů s nízkou úrokovou sazbou, slev na úrocích, státních záruk nebo jiné formy poskytnutí kapitálu za výhodných podmínek.
45. Výběr nástroje podpory by měl být přiměřený selhání trhu, které má opatření podpory vyřešit. Pokud jsou skutečné příjmy nejisté, např. u opatření pro úsporu energie, může být nejvhodnějším nástrojem vratná záloha.

11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).

⁴¹ Dalším prostředkem, který spotřebitelům/uživatelům umožňuje rozhodovat se při nákupu na základě informací a zvyšuje poptávku po produktech šetrných k životnímu prostředí, jsou značky environmentální kvality a environmentální prohlášení uvedená na produktech. Spolehlivé značky environmentální kvality a pravdivá environmentální prohlášení se mohou v případě, že je relevantní spotřebitelé považují za vhodně koncipované, uznávat je, rozumí jim, důvěřují jim a vnímají je, stát účinným nástrojem, jak formovat a orientovat chování spotřebitelů tak, aby přijímali rozhodnutí, při nichž více zohledňují životní prostředí. Jedním z neúčinnějších způsobů, jak mohou podniky spotřebitelům a zúčastněným stranám dokázat, že splňují přísné environmentální normy, je používat uznávaný systém označování/osvědčování, při němž se uplatňují jednoznačná kritéria a jenž musí být externě ověřen (třetí stranou). Z tohoto důvodu Komise do oblasti působnosti těchto pokynů nezahrnula zvláštní pravidla týkající se podpory pro návrh a výrobu produktů šetrných k životnímu prostředí.

46. Členský stát musí prokázat, že podpora a její návrh jsou vhodné k dosažení cíle opatření, na něž je podpora zaměřena.

3.2.1.3 Přiměřenost

47. Podpora se považuje za přiměřenou, pokud je částka podpory na jednoho příjemce omezena na minimum nezbytné k uskutečnění projektu nebo činnosti, na které je podpora poskytována.
48. Obecně se podpora považuje za omezenou na minimum nezbytné pro uskutečnění projektu nebo činnosti, na které je podpora poskytována, jestliže odpovídá čistým dodatečným nákladům („mezera ve financování“) nutným k dosažení cíle daného opatření podpory ve srovnání s hypotetickým srovnávacím scénářem bez podpory. Čisté dodatečné náklady představují rozdíl mezi hospodářskými příjmy a náklady (včetně investičních a provozních) podporovaného projektu a příjmy a náklady alternativního projektu, který by příjemce pomocí pravděpodobně uskutečnil, pokud by podpora nebyla poskytnuta.
49. Podrobné posouzení čistých dodatečných nákladů se nevyžaduje, pokud jsou částky podpory určeny soutěžním nabídkovým řízením, protože takové řízení poskytuje spolehlivý odhad minimální podpory požadované potenciálními příjemci⁴². Komise má proto za to, že přiměřenost podpory je zajištěna, pokud jsou splněna následující kritéria:
- a) nabídkové řízení je soutěžní, zejména: je otevřené, jasné, transparentní a nediskriminační, je založeno na objektivních kritériích, je definováno *ex ante* v souladu s cílem daného opatření a minimalizuje riziko strategického podávání nabídek;
 - b) aby se umožnila efektivní soutěž, jsou kritéria zveřejněna s dostatečným předstihem před lhůtou pro podání přihlášek⁴³;
 - c) rozpočet nebo objem spojený s nabídkovým řízením představuje závazné omezení v tom, že lze očekávat, že ne všichni uchazeči obdrží podporu, očekávaný počet uchazečů je dostatečný k zajištění efektivní soutěže a koncepce nabídkových řízení, do nichž se přihlásilo příliš málo uchazečů, je během provádění režimu napravena, aby se v dalších nabídkových řízeních nebo, není-li to možné, co nejdříve, obnovila efektivní soutěž;
 - d) zamezí se úpravám výsledků nabídkového řízení *ex post* (například následným jednáním o výsledcích nabídkového řízení nebo přidělováním), protože by mohly narušit účinnost výsledku procesu.

⁴² Pokud je však možné předložit „nabídku s nulovou subvencí“, měly by členské státy vysvětlit, jak bude přiměřenost zajištěna. Nabídky s nulovou subvencí mohou být podány například proto, že se očekává postupný růst tržních příjmu a/nebo proto, že úspěšný uchazeč získá kromě cenové podpory i koncese nebo jiné výhody. Neměly by být stanoveny horní nebo dolní limity cen, třeba i na nulové úrovni, protože omezují soutěžní řízení a narušují přiměřenost.

⁴³ Obvykle stačí šest týdnů. U zvláště složitých nebo nových procesů může být zapotřebí delší doba. V odůvodněných případech, například u jednoduchých nebo pravidelných/opakujících se procesů, může být vhodná i kratší doba.

50. Kritéria výběru použitá v soutěžním nabídkovém řízení pro seřazení nabídek a v konečném důsledku pro přidělení podpory by měla zpravidla uvádět přínos z hlediska hlavních cílů daného opatření do přímé nebo nepřímé souvislosti s výší podpory, kterou žadatel požaduje. Může to být vyjádřeno například jako podpora na jednotku ochrany životního prostředí nebo podpora na jednotku energie⁴⁴. Může být rovněž vhodné zahrnout další výběrová kritéria, která přímo ani nepřímo nesouvisí s hlavními cíli daného opatření. V takových případech nesmí tato další kritéria představovat více než 30 % váhy všech výběrových kritérií. Členský stát musí navrhovaný přístup odůvodnit a musí zajistit, že přístup odpovídá sledovaným cílům.
51. Není-li podpora poskytnuta na základě soutěžního nabídkového řízení, je nutno čisté dodatečné náklady určit na základě porovnání ziskovosti faktického a hypotetického srovnávacího scénáře. Pro určení mezery ve financování v takových případech musí členský stát předložit vyčíslení všech hlavních nákladů a výnosů u faktického scénáře a věrohodného hypotetického srovnávacího scénáře a odhadované vážené průměrné náklady kapitálu (WACC) příjemců s cílem snížit budoucí peněžní toky i čistou současnou hodnotu základního scénáře a hypotetického srovnávacího scénáře po celou dobu životnosti projektu. Komise ověří, zda je tento hypotetický scénář realistický⁴⁵. Členský stát musí odůvodnit předpoklady použité pro jednotlivé aspekty tohoto vyčíslení a vysvětlit a odůvodnit všechny použité metodiky. Typické čisté dodatečné náklady lze odhadnout jako rozdíl mezi čistou současnou hodnotou faktického scénáře a hypotetického srovnávacího scénáře po celou dobu životnosti referenčního projektu.
52. Hypotetickým srovnávacím scénářem může být scénář, kdy příjemce neprovede určitou činnost nebo investici, případně pokračuje v činnosti beze změny. Pokud existují důkazy, že tento hypotetický scénář je nejpravděpodobnější, lze čisté dodatečné náklady přiblížit negativní čisté současné hodnotě projektu ve faktickém scénáři bez podpory po dobu životnosti projektu (lze tedy implicitně předpokládat, že čistá současná hodnota projektu v hypotetickém scénáři je nula)⁴⁶. To může být zejména případ projektů infrastruktury.

⁴⁴ Při posuzování jednotek ochrany životního prostředí mohou členské státy například vypracovat metodologii, která bude zohledňovat emise nebo jiné znečištění v různých fázích podporované hospodářské činnosti, dobu realizace projektu nebo náklady na integraci soustavy. Při zjišťování vztahu mezi příspěvkem k hlavním cílům a požadovanou částkou podpory mohou členské státy například přidělit váhu různým objektivním kritériím a vybírat na základě částky podpory na jednotku váženého průměru objektivních kritérií nebo mohou vybírat z omezené škály nabídek s nejnižší částkou podpory na jednotku objektivních kritérií ty nabídky, které mají pro objektivní kritéria nejvyšší skóre. Parametry takového přístupu musí být kalibrovány, aby se zajistilo, že proces předkládání nabídek zůstane nediskriminační, zajistí efektivní soutěž a bude odrážet ekonomickou hodnotu.

⁴⁵ Za realistický nebude považován hypotetický srovnávací scénář, který jako alternativní scénář investice/operace nabízí dlouhodobé pokračování stávajících, z hlediska životního prostředí neudržitelných činností.

⁴⁶ Pokud neexistuje alternativní projekt, Komise ověří, že výše podpory nepřesahuje minimum nezbytné pro dostatečnou ziskovost podporovaného projektu, například tím, že umožní dosáhnout míry vnitřní návratnosti (IRR), jež odpovídá referenční nebo minimální úrovni pro dané odvětví nebo podnik. Pro tyto účely lze rovněž použít výši obvyklé míry návratnosti, kterou příjemce vyžaduje u jiných investičních projektů podobného druhu, výši celkových nákladů na kapitál nebo výši návratnosti obvykle dosahované v dotčeném průmyslovém odvětví. Musí být zohledněny všechny relevantní očekávané náklady a přínosy za celou dobu trvání projektu.

53. U případů jednotlivé podpory a režimů, které jsou přínosem pro mimořádně omezený počet příjemců, je třeba výpočty a prognózy uvedené v bodě 51 prezentovat na úrovni podrobného podnikatelského plánu projektu a u režimů podpory na základě jednoho referenčního projektu nebo více referenčních projektů. Obdobně pokud se použije bod 52, je třeba předložit podpůrné důkazy na úrovni podrobného podnikatelského plánu projektu a u režimů podpory na základě jednoho referenčního projektu nebo více referenčních projektů.
54. Za určitých okolností může být obtížné plně identifikovat přínosy a náklady pro příjemce, a tudíž vyčíslit čistou současnou hodnotu ve faktickém scénáři a v hypotetickém srovnávacím scénáři. V těchto případech lze uplatnit alternativní přístupy podrobně popsané v kapitole 4 pro konkrétní druhy podpory. V těchto případech může být podpora považována za přiměřenou, pokud její výše nepřekročí maximální intenzitu podpory.
55. Není-li použito soutěžní nabídkové řízení, vývoj budoucích nákladů a příjmů doprovází vysoký stupeň nejistoty a dochází k silné asymetrii informací, může být daný členský stát nucen zavést modely vyrovnání, které nejsou výhradně typu *ex ante*. Místo toho budou tyto modely obsahovat podmínky *ex ante* i *ex post* nebo budou obsahovat *ex post* ustanovení o zpětném vyžádání nebo mechanismus monitorování nákladů, přičemž budou příjemce motivovat k minimalizaci nákladů a k postupnému efektivnějšímu rozvoji jejich podniků.

1.1.1.1.3 Kumulace

56. Podporu lze poskytnout souběžně na základě několika režimů podpory nebo ji kumulovat s podporou *ad hoc* nebo *de minimis* ve vztahu ke stejným způsobilým nákladům za předpokladu, že celková částka podpory na projekt nebo činnost nepovede k nadměrným náhradám nebo nepřesáhne maximální výši podpory povolenou podle těchto pokynů. Pokud členský stát povolí kumulaci podpory poskytované z jednoho opatření s podporou poskytovanou z jiných opatření, musí pro každé opatření uvést metodu použitou k zajištění souladu s podmínkami stanovenými v tomto bodě.
57. Centrálně řízené financování ze strany Unie, které není přímo či nepřímo pod kontrolou členského státu, nepředstavuje státní podporu. Pokud je toto financování ze strany Unie spojeno se státní podporou, je třeba zajistit, aby celková částka veřejného financování poskytnutá na tytéž způsobilé náklady nevedla k nadměrným náhradám.

3.2.1.4 Transparentnost

58. Aby členský stát snížil negativní účinky tím, že zajistí, aby soutěžitelé měli přístup k relevantním informacím o podporovaných činnostech, musí v modulu Komise pro transparentnost státní podpory⁴⁷ nebo na souhrnné internetové stránce o státní podpoře na vnitrostátní nebo regionální úrovni zveřejnit tyto informace:
- a) úplné znění schváleného režimu podpory nebo rozhodnutí o udělení jednotlivé podpory a jeho prováděcí ustanovení nebo příslušný odkaz;

⁴⁷ Veřejné vyhledávání v databázi Transparentnost státní podpory je k dispozici na stránce: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=cs>.

b) informace o každé jednotlivé podpoře udělené *ad hoc* nebo na základě režimu podpory schváleného podle těchto pokynů, která je vyšší než 100 000 EUR⁴⁸.

59. Pro účely zveřejňování informací, které vyžaduje tento oddíl, jsou členské státy povinny zřídit souhrnné internetové stránky věnované státní podpoře tak, aby k těmto informacím umožnily snadný přístup. Informace musí být zveřejněny v nechráněném tabulkovém formátu, který umožňuje efektivně vyhledávat, získávat a stahovat údaje a snadno je sdílet na internetu, například ve formátu CSV nebo XML. K těmto internetovým stránkám musí mít bez omezení přístup široká veřejnost. Pro přístup k těmto internetovým stránkám nesmí být vyžadována předchozí registrace uživatele.
60. V případě režimů ve formě daňového zvýhodnění nebo zvýhodnění v oblasti parařiskálního poplatku se podmínky uvedené v bodě 58 písm. (b) budou pokládat za splněné, pokud členské státy zveřejní požadované informace o částkách jednotlivých podpor v následujících rozpětích (v milionech EUR):
- 0,1–0,5;
 - 0,5–1;
 - 1–2;
 - 2–5;
 - 5–10;
 - 10–30;
 - 30–60;
 - 60–100;
 - 100–250;
 - 250 a více.
61. Informace uvedené v bodě 58 písm. (b) musí být zveřejněny do šesti měsíců od data udělení podpory nebo, v případě podpory, která má podobu daňového zvýhodnění, do jednoho roku od lhůty pro podání daňového přiznání⁴⁹. V případě protiprávní, avšak slučitelné podpory budou muset členské státy zajistit, aby byly tyto informace zveřejněny *ex post* do šesti měsíců ode dne, kdy Komise přijme rozhodnutí, kterým se podpora prohlašuje za slučitelnou s vnitřním trhem. Aby bylo možné vymáhat pravidla státní podpory podle Smlouvy, musí být tyto informace k dispozici po dobu nejméně 10 let ode dne, kdy byla podpora poskytnuta.
62. Komise na svých internetových stránkách zveřejní odkazy na internetové stránky věnované státní podpoře uvedené v bodě 59.

⁴⁸ Na základě řádně odůvodněné žádosti členského státu lze od tohoto požadavku upustit, pokud by plné zveřejnění narušilo hospodářskou soutěž při dalších procesech přidělování podpory, například proto, že by umožnilo strategické předkládání nabídek.

⁴⁹ Pokud pro podání ročního daňového přiznání neexistuje žádná stanovená lhůta, považuje se pro účely zaznamenání za datum udělení podpory 31. prosinec roku, v němž byla podpora udělena.

3.2.2 Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod

63. Ustanovení čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy umožňuje Komisi prohlásit podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, za slučitelné, ale jen „pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem“.
64. Uplatnění této negativní podmínky vyžaduje nejprve posouzení rušivého účinku předmětné podpory na obchodní podmínky. Jakékoli opatření podpory povede vzhledem ke své povaze k narušení hospodářské soutěže nebo k riziku tohoto narušení a bude mít dopad na obchod mezi členskými státy, protože posílí konkurenční pozici příjemců, a to i v případě, že je dané opatření podpory nezbytné, vhodné, přiměřené a transparentní.
65. Podpora v oblasti životního prostředí má vzhledem ke své povaze sklon upřednostňovat výrobky a technologie šetrné k životnímu prostředí na úkor jiných, více znečišťujících výrobků. Tento účinek podpory nebude v zásadě vnímán jako nežádoucí narušení hospodářské soutěže, jelikož řeší selhání trhu, která činí podporu nezbytnou. Podpora výrobků a technologií šetrných ke klimatu navíc přispívá k dosažení cílů evropského právního rámce pro klima na roky 2030 a 2050. U opatření na ochranu životního prostředí proto Komise zvažuje rušivé účinky na soutěžitele, kteří také provozují svoji činnost způsobem šetrným k životnímu prostředí, a to i bez podpory.
66. Komise se domnívá, že režimy otevřené širšímu spektru potenciálních příjemců mají nebo je pravděpodobné, že budou mít omezenější rušivý účinek na hospodářskou soutěž než podpora zaměřená pouze na omezený počet konkrétních příjemců, zejména pokud rozsah daného opatření podpory zahrnuje všechny soutěžitele, kteří jsou ochotni poskytovat stejnou službu, produkt nebo výhodu.
67. Státní podpora na cíle v oblasti životního prostředí a energetiky může mít nezamýšlený účinek spočívající v tom, že oslabuje odměňování nejefektivnějších a nejvíce inovativních výrobců na trhu i motivaci nejméně efektivních výrobců k tomu, aby se zdokonalovali, provedli restrukturalizaci nebo opustili trh. To může vést rovněž k neefektivním překážkám vstupu efektivnějších nebo inovativnějších potenciálních soutěžitelů na trh. Z dlouhodobého hlediska mohou tato narušení dusit inovaci, účinnost a zavádění čistších technologií. Tyto rušivé účinky mohou být obzvláště výrazné, pokud je podpora poskytována projektům, které mají omezený přechodný přínos, ale na delší dobu zablokují čistší technologie, včetně těch, které jsou nezbytné pro dosažení střednědobých a dlouhodobých cílů v oblasti klimatu zakotvených v evropském právním rámci pro klima. Může tomu tak být například v případě podpory některých činností využívajících fosilní paliva, které sice vedou k bezprostřednímu snížení emisí skleníkových plynů, ale jejich důsledkem v dlouhodobém horizontu je pomalejší snižování emisí. Pokud jsou všechny jiné faktory stejné, platí, že čím více se podporovaná investice v čase blíží příslušnému cílovému datu, tím je pravděpodobnější, že její přechodné přínosy budou nižší než míra, v níž tato investice odradí od zavedení čistších technologií. Komise proto do svého posouzení zahrne i tyto možné krátkodobé a dlouhodobé negativní účinky na obchod a soutěž.
68. Podpora může narušit hospodářskou soutěž také v případě, že dochází k posilování nebo zachovávaní významné tržní síly příjemce. I když podpora neposiluje významnou tržní

sílu přímo, může tak činit nepřímo tím, že stávající soutěžitele odradí od rozšiřování činnosti nebo je podnítí k odchodu z trhu nebo odradí nové soutěžitele od vstupu na trh. To je třeba zohlednit zejména tehdy, je-li podpůrné opatření zaměřeno na omezený počet konkrétních příjemců, nebo pokud stávající provozovatelé získali tržní sílu ještě před liberalizací trhu, jak tomu někdy bývá například na trzích s energií. Tento problém je relevantní i v soutěžních nabídkových řízeních na vznikajících trzích, pokud existuje riziko, že hráč se silným postavením na trhu uspěje ve většině nabídek a zabrání významnému vstupu nových subjektů na trh.

69. Kromě narušování výrobních trhů může mít podpora také dopad na obchod a volbu umístění. K těmto narušením může docházet v různých členských státech, ať v případě, kdy mezi sebou soutěží podniky z různých zemí, nebo kdy podniky zvažují různá umístění pro své investice. Podpora, která má zachovat hospodářskou činnost v jednom regionu nebo ji odlákat z jiných regionů v rámci vnitřního trhu, může přesunout činnosti nebo investice z jednoho regionu do druhého, aniž by měla jakýkoli čistý dopad na životní prostředí. Komise ověří, zda podpora nemá zjevně negativní účinky na hospodářskou soutěž a obchod. Za slučitelnou s vnitřním trhem nebude například považována podpora na dosažení cílů v oblasti životního prostředí a energetiky, která vede k pouhé změně umístění hospodářské činnosti, aniž by zvyšovala stávající úroveň ochrany životního prostředí v členských státech.
70. Komise schválí opatření podle těchto pokynů na dobu nejvýše deseti let, i když v některých případech může být tato doba ještě více omezena (viz bod 76). Pokud si členský stát přeje prodloužit opatření i po tomto maximálním období, může opatření znovu oznámit. Podpora poskytovaná na základě schválených opatření by proto měla být udělována maximálně na 10 let ode dne oznámení rozhodnutí Komise o slučitelnosti dané podpory.

3.3 Zvažování pozitivních účinků podpory oproti negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod

71. Komise nakonec porovná zjištěné negativní účinky opatření podpory na podmínky hospodářské soutěže a obchodu s pozitivními účinky plánované podpory na podporované hospodářské činnosti, včetně příspěvku podpory k ochraně životního prostředí a cílům energetické politiky a konkrétněji přechodu k činnostem, které jsou udržitelné z hlediska životního prostředí, a k dosažení právně závazných cílů evropského právního rámce pro klima a cílů Unie v oblasti energie a klimatu pro rok 2030.
72. Komise bude při tomto posuzování věnovat zvláštní pozornost článku 3 nařízení (EU) 2020/852 včetně zásady „významně nepoškozovat“⁵⁰ nebo jiným srovnatelným metodikám. Komise při posuzování negativních účinků na hospodářskou soutěž a obchod rovněž v příslušných případech zohlední negativní externality podporované činnosti, pokud takové externality nepříznivě narušují hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy v míře, která je v rozporu se společným zájmem, tím, že vytvářejí

⁵⁰ U opatření, která jsou totožná s opatřeními obsaženými v Radou schválených plánech pro oživení a odolnost, se má za to, že soulad se zásadou „významně nepoškozovat“ je dosažen, protože již byl ověřen.

nebo zhoršují neefektivnost trhu, a to především takové externality, které mohou ohrozit dosažení klimatických cílů stanovených v právu Unie⁵¹.

73. Komise bude považovat opatření podpory za slučitelné s vnitřním trhem pouze tehdy, převáží-li pozitivní účinky nad účinky negativními. V případech, kdy navrhované opatření podpory neřeší dobře identifikované selhání trhu vhodným a přiměřeným způsobem, například proto, že přínos je přechodný, zatímco vzniklé narušení je dlouhodobé, jak je uvedeno v bodě 67, negativní rušivé účinky na hospodářskou soutěž většinou převáží nad pozitivními účinky daného opatření. Komise proto pravděpodobně dospěje k závěru, že navrhované opatření podpory je neslučitelné.
74. Opatření, která přímo nebo nepřímo zahrnují podporu fosilních paliv, zejména nejvíce znečišťujících fosilních paliv, pravděpodobně nebudou mít pozitivní účinky na životní prostředí a často mají významné negativní účinky, protože mohou zvýšit negativní environmentální externality na trhu. Totéž platí pro opatření, která zahrnují nové investice do zemního plynu, není-li prokázáno, že dané opatření nevede k ustrnutí na současných technologiích⁵². Obecně je tedy nepravděpodobné, že by při posouzení účinků daného opatření převažovaly pozitivní účinky, jak je dále vysvětleno v kapitole 4.
75. Komise bude obecně příznivě nahlížet na další prvky opatření navržených členskými státy k usnadnění účasti malých a středních podniků a případně společenství pro obnovitelné zdroje na soutěžních nabídkových řízeních za předpokladu, že pozitivní účinky zajištění účasti a přijetí převáží nad možnými rušivými účinky.
76. Dalšími faktory, které je třeba v některých případech vzít v úvahu při určování celkové rovnováhy některých kategorií režimů podpory, jsou:
- a) požadavek týkající se hodnocení *ex post*, jak je uvedeno v kapitole 5; Komise v takových případech může omezit délku trvání režimů (běžně na čtyři roky i méně) s možností následně znovu oznámit, že platnost režimů byla prodloužena.
 - b) požadavek na jednotlivé oznamování podpůrných projektů, které mají určitou velikost nebo určité vlastnosti, v případě, že nebylo vyhlášeno soutěžní nabídkové řízení.
 - c) požadavek, aby opatření podpory podléhala časovému omezení.

⁵¹ Mohlo by tomu tak být i v případě, kdy by podpora narušovala fungování ekonomických nástrojů zavedených za účelem internalizace negativních externalit (např. pokud by ovlivňovala cenové signály ETS nebo podobného nástroje Unie).

⁵² Základem může být například vnitrostátní dekarbonizační plán se závaznými cíli a/nebo se může jednat například o vynutitelné závazky příjemce zavádět dekarbonizační technologie, jako například CCS/CCU, nebo nahradit zemní plyn plynem z obnovitelných zdrojů nebo plynem s nízkým obsahem uhlíku, případně uzavřít elektrárnu v časovém rámci, který je v souladu s cíli Unie v oblasti klimatu. Pro splnění klimatických cílů Unie pro rok 2030 a 2050 je nutné jasně snižovat využívání fosilních paliv, včetně zemního plynu. V posouzení dopadu, které Komise vypracovala v souvislosti s plánem pro klimatický cíl pro rok 2030, je vysvětleno, že „do roku 2050 „využívání zemního plynu bez snižování emisí přestane být v souladu s cílem klimatické neutrality, a proto musí být v porovnání s rokem 2015 sníženo o 66 až 71 %“ (SWD(2020) 176 final).

4. KATEGORIE PODPORY

4.1 Podpora na snižování a pohlcování emisí skleníkových plynů, včetně podpory obnovitelných energií a energetické účinnosti

4.1.1 Odůvodnění

77. Unie stanovila v evropském právním rámci pro klima závazné a ambiciózní cíle pro snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 a 2050. Cíle Unie pro energii a klima pro rok 2030 byly stanoveny v nařízení (EU) 2018/1999. Závazné cíle Unie v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030 byly stanoveny ve směrnici o energetické účinnosti. Státní podpora může být nezbytná k tomu, aby přispěla k dosažení těchto cílů Unie a příslušných příspěvků členských států.

4.1.2 Oblast působnosti a podporované činnosti

78. Oddíl 4.1 stanoví pravidla slučitelnosti opatření týkajících se energie z obnovitelných zdrojů, včetně podpory na výrobu energie z obnovitelných zdrojů nebo syntetických paliv vyráběných s využitím energie z obnovitelných zdrojů. Stanoví také pravidla slučitelnosti pro opatření podpory, která zahrnují širokou škálu technologií zaměřených primárně na snížení emisí skleníkových plynů⁵³.

4.1.2.1 Podpora na obnovitelnou energii

79. Tento oddíl stanoví pravidla slučitelnosti pro opatření na podporu všech druhů energie z obnovitelných zdrojů.

80. Podporu biopaliv, biokapalin, bioplynu (včetně biometanu) a paliv z biomasy lze schvalovat pouze v rozsahu, v jakém jsou podporovaná paliva v souladu s kritérii udržitelnosti a úspor emisí skleníkových plynů stanovenými směrnicí (EU) 2018/2001 a jejími prováděcími akty nebo akty v přenesené pravomoci.

81. Podpora na výrobu energie z odpadu může být podle tohoto oddílu považována za slučitelnou, pokud je omezena na odpad, který splňuje definici obnovitelných zdrojů energie.

82. Podle tohoto oddílu lze posuzovat podporu na výrobu obnovitelného vodíku⁵⁴.

4.1.2.2 Další podpora na snižování a pohlcování emisí skleníkových plynů a na energetickou účinnost

83. Způsobilé jsou obecně všechny technologie, které přispívají ke snižování emisí skleníkových plynů, včetně podpory na produkci nízkouhlíkové energie nebo syntetických paliv vyprodukovaných za použití nízkouhlíkové energie, podpory na energetickou účinnost, včetně vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, podpory na CCS/CCU, podpory odezvy na straně poptávky a skladování energie, pokud snižuje emise, a podporu na snížení emisí nebo předcházení emisím, které pocházejí z

⁵³ Jedná se jak o investice typu brownfield, tak greenfield.

⁵⁴ Patří sem i elektrolyzéry připojené do sítě, které uzavřely dohody o nákupu obnovitelné energie s hospodářskými subjekty produkujícími obnovitelnou elektrickou energii, která splňuje podmínky stanovené v nařízení Komise v přenesené pravomoci přijatém podle čl. 27 odst. 3 směrnice (EU) 2018/2001.

průmyslových procesů, včetně zpracování surovin. Zahrnuje rovněž podporu na pohlcování skleníkových plynů z životního prostředí. Tento oddíl se nevztahuje na opatření, jejichž primárním cílem není snižování nebo pohlcování emisí skleníkových plynů. Pokud určité opatření přispívá jak ke snižování emisí skleníkových plynů, tak k předcházení nebo snižování jiného znečištění než znečištění ze skleníkových plynů, bude se slučitelnost tohoto opatření posuzovat na základě tohoto oddílu nebo oddílu 4.5 v závislosti na tom, který z těchto dvou cílů převažuje.

84. Tento oddíl se zabývá rovněž projekty vyhrazené infrastruktury (včetně projektů pro vodík, jiné plyny s nízkým obsahem uhlíku a oxid uhličitý určený pro skladování/využití), které nespádají do definice energetické infrastruktury, jakož i projekty zahrnujícími vyhrazenou infrastrukturu, energetickou infrastrukturu nebo obě v kombinaci s výrobou nebo spotřebou/využíváním.
85. Tento oddíl se vztahuje rovněž na podporu poskytovanou malým a středním podnikům a malým podnikům se střední tržní kapitalizací, které jsou poskytovateli opatření ke zlepšování energetické náročnosti, pro účely usnadnění uzavírání smluv o energetických službách ve smyslu čl. 2 bodu 27 směrnice 2012/27/EU, pokud tato podpora usnadňuje investice do zlepšování energetické náročnosti průmyslových činností.
86. Podpora na výrobu energie z odpadu může být podle tohoto oddílu považována za slučitelnou, pokud je omezena na odpad používaný jako palivo v zařízeních, která spadají pod definici vysoce účinné kombinované výroby tepla a energie.
87. Podle tohoto oddílu lze posuzovat podporu na výrobu nízkouhlíkového vodíku.
88. Podle tohoto oddílu lze posuzovat také podporu na elektrifikaci využívající elektrickou energii z obnovitelných zdrojů a/nebo nízkouhlíkovou elektrickou energii, včetně podpory na vytápění a průmyslové procesy.

4.1.3 *Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu*

4.1.3.1 *Nezbytnost podpory*

89. Body 34 až 37 se nevztahují na opatření v oblasti snižování emisí skleníkových plynů. Členský stát musí identifikovat již zavedená politická opatření ke snížení emisí skleníkových plynů. Systém Unie pro obchodování s emisemi a související politiky a opatření sice internalizují některé náklady na emise skleníkových plynů, avšak je možné, že tyto náklady dosud neinternalizovaly v plném rozsahu.
90. Členské státy by měly v souladu s požadavkem v bodě 38 prokázat, že podpora je pro navrhované činnosti nutná, s ohledem na hypotetický srovnávací scénář⁵⁵, a uvést příslušné náklady a příjmy, včetně těch, které souvisejí s ETS a k němu se vztahujícími politikami a opatřeními podle bodu 89. Pokud v souvislosti s velkou částí daného

⁵⁵ Hypotetickým jednáním se rozumí jednání příjemce v případě, kdy by mu nebyla poskytnuta podpora. V některých případech týkajících se dekarbonizace by takovým jednáním mohla být investice do alternativy méně šetrné k životnímu prostředí. V jiných případech by se mohlo jednat o to, že by investice nebyla provedena vůbec, případně by byla provedena později, hypotetickým jednáním by však mohlo být i přijetí provozních rozhodnutí, která by znamenala menší přínos pro životní prostředí, například rozhodnutí pokračovat v provozu stávajících zařízení a/nebo v nákupu energie.

obchodního případu panuje značná nejistota ohledně budoucího vývoje trhu (jak tomu může být například u investic do obnovitelné energie v případě, že příjmy z elektřiny nejsou vázány na vstupní náklady), může být pro zajištění realizace soukromých investic považována za nezbytnou podpora ve formě určité zaručené náhrady za účelem omezení expozice vůči negativním scénářům. V takových případech může být pro zajištění proporcionality nutné stanovit limity ziskovosti a/nebo zpětné získávání pro případ, že se naplní potenciální pozitivní scénáře.

91. Pokud členské státy prokáží potřebu poskytnout podporu v souladu s bodem 90, má Komise za to, že přetrvává zbytkové selhání trhu, které lze řešit podporou na dekarbonizaci, nemá-li k dispozici důkazy o opaku.
92. V případě režimů delších než tři roky musí daný členský stát potvrdit, že bude aktualizovat analýzu příslušných nákladů a příjmů nejméně každé tři roky nebo v případě režimů, které zahrnují méně časté poskytování podpory, před jejím poskytnutím, s cílem zajistit, že podpora zůstane i nadále nezbytná pro každou způsobilou kategorii příjemců. Přestane-li být podpora pro určitou kategorii příjemců nezbytná, měla by být tato kategorie vyřazena před poskytnutím další podpory⁵⁶.

4.1.3.2 Vhodnost

93. Oddíl 3.2.1.2 se nevztahuje na opatření v oblasti snižování emisí skleníkových plynů. Komise předpokládá, že státní podpora může být v zásadě vhodným opatřením při dosahování cílů dekarbonizace, protože jiné politické nástroje obvykle k dosažení těchto cílů nestačí, za předpokladu, že jsou splněny všechny ostatní podmínky slučitelnosti. Vzhledem k rozsahu a naléhavosti úkolu dekarbonizace lze použít celou řadu nástrojů včetně přímých grantů.
94. Podpora na usnadnění uzavírání smluv o energetických službách, která je uvedena v bodě 85, může mít pouze jednu z následujících forem:
 - a) půjčka nebo záruka pro poskytovatele opatření ke zlepšení energetické náročnosti v rámci smlouvy o energetických službách;
 - b) finanční produkt zaměřený na refinancování příslušného poskytovatele (například faktoring nebo odkup pohledávek).

4.1.3.3 Způsobilost

95. Lze očekávat, že dekarbonizační opatření zaměřená na konkrétní činnosti, které konkurují jiným nedotovaným činnostem, povedou k větším narušením hospodářské soutěže v porovnání s opatřeními otevřenými všem konkurenčním činnostem. Členské státy by proto měly odůvodnit opatření, která nezahrnují všechny soutěžící technologie a projekty – například všechny projekty působící na trhu s elektrickou energií nebo všechny podniky, které produkují vzájemně zaměnitelné produkty a které jsou technicky schopné efektivně přispívat ke snižování emisí skleníkových plynů⁵⁷. Tyto

⁵⁶ Tím by nebyl dotčen nárok na obdržení podpory, která již byla udělena (např. na základě desetileté smlouvy).

⁵⁷ Komise nebude obecně požadovat, aby opatření byla otevřená přes hranice, i když takové otevření může pomoci snížit obavy z narušení hospodářské soutěže.

důvody by měly být založeny na objektivních hlediscích souvisejících například s účinností, náklady nebo s jinými relevantními okolnostmi. Tyto důvody mohou případně vycházet z důkazů shromážděných při veřejné konzultaci uvedené v oddíle 4.1.3.4.

96. Komise posoudí uvedené důvody a například dospěje k závěru, že omezenější způsobilost nežádoucím způsobem nenarušuje hospodářskou soutěž, pokud:
- a) opatření je zaměřeno na specifický odvětvový nebo technologický cíl stanovený v právu Unie⁵⁸, například režim pro energii z obnovitelných zdrojů nebo pro energetickou účinnost⁵⁹;
 - b) opatření je konkrétně zaměřeno na podporu demonstračních projektů;
 - c) cílem opatření je řešit nejen dekarbonizaci, ale také kvalitu ovzduší nebo jiné znečištění;
 - d) členský stát uvede důvody, proč lze předpokládat, že způsobilá odvětví nebo inovativní technologie mají potenciál dlouhodoběji významně a nákladově efektivně přispět k ochraně životního prostředí a hloubkové dekarbonizaci;
 - e) opatření je nezbytné pro dosažení diverzifikace, bez níž by nastaly problémy se stabilitou sítě⁶⁰;
 - f) lze očekávat, že selektivnější výběr povede k nižším nákladům na zajištění ochrany životního prostředí (například k nižším nákladům na integraci soustavy díky diverzifikaci, a to i mezi obnovitelnými zdroji, což by také mohlo zahrnovat odevzu na straně poptávky a/nebo skladování) a/nebo povede k menšímu narušení hospodářské soutěže;
 - g) na základě otevřené výzvy byl vybrán projekt, který se má stát součástí velkého integrovaného přeshraničního projektu, který společně navrhlo několik členských států, a jeho cílem je významně přispět k ochraně životního prostředí ve společném zájmu Unie. Tento projekt buď používá inovativní technologii, která

⁵⁸ Případně například pro vodík z obnovitelných zdrojů.

⁵⁹ Způsobilost by v takovém případě měla být omezena pouze v souladu s příslušnými definicemi, pokud jsou takové definice v odvětvových právních předpisech uvedeny. Například režim navržený tak, aby splnil hlavní cíl Unie v oblasti obnovitelné energie, by měl být otevřen všem technologiím, které splňují definici „obnovitelných zdrojů energie“ uvedenou ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 8), zatímco režim navržený tak, aby splnil dílčí cíl Unie, by měl být otevřen všem technologiím, které mohou přispět ke splnění tohoto dílčího cíle. Členské státy ale mohou rozsah svých opatření podpory dále omezit, například na konkrétní typy zdrojů obnovitelné energie, na základě dalších objektivních kritérií, např. kritérií, která jsou uvedena v bodě 96 písm. (b) až (g).

⁶⁰ V případě, jehož součástí je regionální podpora, by členský stát měl prokázat, že doplňkové služby a pravidla pro redispečink umožňují účinné zapojení energie z obnovitelných zdrojů, skladování a odevzu na straně poptávky a odměňují takový výběr umístění a technologie, který podporuje stabilitu sítě, v souladu s nařízením (EU) 2019/943 a směrnicí (EU) 2019/944. Pokud členský stát zjistí problém v zabezpečení dodávek na místní úrovni, který nelze vyřešit ve střednědobém horizontu (např. do 5–10 let) zlepšením uspořádání trhu nebo dostatečným posílením sítě, mělo by být v souladu s oddílem 4.8 navrženo a posouzeno opatření zaměřené na řešení tohoto problému.

navazuje na činnost v oblasti výzkumu, vývoje a inovací (VaVaI) prováděnou příjemcem nebo jiným subjektem, pokud příjemce získá práva na využití výsledků předchozího VaVaI, nebo patří mezi první uživatele inovativní technologie ve svém odvětví.

97. Členské státy musí pravidelně přezkoumávat pravidla způsobilosti a veškerá pravidla, která s nimi souvisejí, aby zajistily, že důvody pro omezení způsobilosti budou platné po celou dobu trvání jednotlivých režimů, tj. s cílem zajistit, že případná omezení způsobilosti budou odůvodnitelná i poté, co budou vyvinuty nové technologie nebo přístupy, případně bude k dispozici více dat.

4.1.3.4 Veřejná konzultace

98. Oddíl 4.1.3.4 se použije od 1. července 2023.

99. Pokud nenastanou řádně odůvodněné výjimečné okolnosti, musí členské státy před oznámením podpory uskutečnit veřejnou konzultaci, která se bude týkat dopadů opatření, která mají být oznámena podle tohoto oddílu, na veřejnou soutěž a jejich přiměřenosti. Povinnost konzultace se nepoužije na změny již schválených opatření, které nemění rozsah nebo podmínky způsobilosti nebo neprodlužují dobu trvání opatření nad 10 let po oznámení původního rozhodnutí Komise o slučitelnosti podpory, ani na změny, které jsou popsány v bodě 100. Pro stanovení toho, zda je určité opatření odůvodněné, je s ohledem na kritéria uvedená v těchto pokynech, veřejná konzultace nutná⁶¹:

- a) u opatření, u nichž odhadovaná průměrná roční podpora, která má být poskytnuta, činí nejméně 150 milionů EUR ročně, veřejná konzultace v trvání nejméně šesti týdnů, která bude zahrnovat:
- i) způsobilost;
 - ii) metodu a odhad podpory na tunu ekvivalentu CO₂⁶² emisí, jejichž vzniku bylo zabráněno (na projekt nebo na referenční projekt);
 - iii) navrhované využití a rozsah soutěžních nabídkových řízení a veškeré navrhované výjimky;
 - iv) hlavní parametry procesu udělování podpory⁶³, včetně parametrů umožňujících soutěž mezi různými typy příjemců⁶⁴;

⁶¹ Členské státy mohou pro účely těchto požadavků využít stávající vnitrostátní konzultační postupy. Pokud se konzultace týká bodů uvedených v těchto pokynech a trvá po požadovanou dobu, není nutná samostatná konzultace. Samostatná konzultace nemusí být nutná rovněž u případů uvedených v bodě 96 písm. (g).

⁶² Ekvivalent oxidu uhličitého neboli ekvivalent CO₂ (CO₂e) je metrická jednotka užívaná k porovnávání emisí z různých zdrojů skleníkových plynů na základě jejich potenciálu ovlivňovat globální oteplování, a to prostřednictvím převodu množství jiných plynů na ekvivalentní množství oxidu uhličitého se stejným potenciálem ovlivňovat globální oteplování.

⁶³ Například přípravná lhůta mezi soutěžním řízením a dobou dodání, pravidla pro nabídky, pravidla pro ceny.

- v) hlavní předpoklady, na nichž je založena kvantifikace použitá k prokázání motivačního účinku, nezbytnosti a přiměřenosti;
 - vi) v případě, že lze podpořit nové investice do výroby nebo průmyslové produkce na bázi zemního plynu, navrhovaná ochranná opatření k zajištění souladu s cíli Unie v oblasti klimatu (viz bod 129);
- b) u opatření, u nichž je odhadovaná průměrná roční podpora, která má být poskytnuta, nižší než 150 milionů EUR ročně, veřejná konzultace v trvání nejméně čtyř týdnů, která bude zahrnovat:
- i) způsobilost;
 - ii) navrhované využití a rozsah soutěžních nabídkových řízení a veškeré navrhované výjimky;
 - iii) v případě, že lze podpořit nové investice do výroby nebo průmyslové produkce na bázi zemního plynu, navrhovaná ochranná opatření k zajištění souladu s cíli Unie v oblasti klimatu (viz bod 129);
100. Veřejná konzultace se nepožaduje pro opatření, která spadají do bodu 99 písm. (b), pokud bylo využito soutěžní nabídkové řízení a opatření nepodporuje investice do výroby energie z fosilních paliv nebo produkci nebo jiné činnosti na základě těchto paliv.
101. Konzultační dotazníky musí být zveřejněny na veřejných internetových stránkách. Členské státy musí zveřejnit odpověď na danou konzultaci, která shrnuje a řeší obdržené podněty. Odpověď by měla zahrnovat vysvětlení, jak jsou minimalizovány případné negativní dopady na hospodářskou soutěž prostřednictvím rozsahu nebo podmínek způsobilosti navrhovaného opatření. Členské státy musí při oznámení opatření podpory podle tohoto oddílu poskytnout odkaz na svou odpověď na konzultaci.
102. Ve výjimečných a řádně odůvodněných případech by Komise mohla zvážit alternativní metody konzultací za předpokladu, že při (průběžném) poskytování podpory budou zohledněny názory zúčastněných stran. V takových případech může být nutné kombinovat alternativní metody s nápravnými opatřeními s cílem minimalizovat možné rušivé účinky opatření.

4.1.3.5 Přiměřenost

103. Podpora na snížení emisí skleníkových plynů by měla být obecně udělována na základě soutěžního nabídkového řízení, které je popsáno v bodech 49 a 50, aby bylo možné dosáhnout cílů opatření⁶⁴ přiměřeným způsobem, který snižuje narušení hospodářské soutěže a obchodu na minimum. Rozpočet nebo objem spojený s nabídkovým řízením představuje závazné omezení v tom, že lze očekávat, že ne všichni uchazeči obdrží podporu, očekávaný počet uchazečů je dostatečný k zajištění efektivní soutěže a koncepce nabídkových řízení, do nichž se přihlásilo příliš málo uchazečů, je během

⁶⁴ Například zda existují různé doby trvání smluv, různé metodiky pro výpočet objemu způsobilé kapacity / způsobilého výstupu z různých technologií, různé metodiky pro výpočet nebo platbu dotací.

⁶⁵ Například dosažení cílů členského státu v oblasti dekarbonizace.

provádění režimu napravena, aby se v dalších nabídkových řízeních nebo, není-li to možné, co nejdříve, obnovila efektivní soutěž⁶⁶.

104. Nabídkové řízení by mělo být v zásadě otevřené všem způsobilým příjemcům, aby se umožnilo nákladově efektivní přidělování podpory a omezilo narušení hospodářské soutěže. Nabídkové řízení však může být omezeno na jednu nebo více konkrétních kategorií příjemců, pokud jsou předloženy důkazy, včetně příslušných důkazů shromážděných při veřejné konzultaci, z nichž vyplývá například:
- a) že by jediný proces otevřený všem způsobilým příjemcům vedl k neoptimálnímu výsledku, případně by neumožnil dosažení cílů daného opatření; toto odůvodnění může odkazovat na kritéria v bodě 96;
 - b) že existuje významná odchylka mezi úrovněmi nabídek, které se očekávají od různých kategorií příjemců (bylo by tomu tak většinou v případě, kdy by se úroveň očekávaných soutěžních nabídek – zjištěné na základě analýz vyžadovaných podle bodu 90 – lišily o více než 10 %); v takovém případě lze použít oddělená soutěžní nabídková řízení tak, aby si vzájemně konkurovaly kategorie příjemců s podobnými náklady.
105. Pokud členský stát využije výjimky uvedené v bodě 104 písm. (b) pro režim, který bude trvat více než tři roky, měl by v analýze uvedené v bodě 92 zvážit také to, zda budou výjimky stále použitelné. Členské státy musí zejména potvrdit, že takové režimy budou v průběhu času upravovány tak, aby bylo zajištěno, že technologie, u nichž se očekávají nabídky v rozmezí 10 %, budou soutěžit v rámci stejného soutěžního nabídkového řízení. Členské státy se také mohou rozhodnout, že uspořádají oddělená nabídková řízení, pokud aktualizovaná analýza podle bodu 92 ukáže, že se náklady začaly odlišovat tak, že se nabídky liší o více než 10 %.
106. Pokud analýza vyžadovaná v bodě 90 ukáže, že může existovat výrazná odchylka mezi úrovněmi nabídek, které lze očekávat od různých kategorií příjemců, měly by členské státy zvážit riziko nadměrné kompenzace levnějších technologií. To ve svém posouzení zohlední i Komise. V určitých případech může být nutné stanovit pro nabídky stropy, aby se omezila maximální výše nabídek jednotlivých uchazečů v konkrétních kategoriích. Veškeré stropy nabídek by měly být odůvodněny s odkazem na kvantifikaci referenčních projektů uvedených v bodech 51, 52 a 53.
107. Výjimky z požadavku přidělení podpory a určení úrovně podpory na základě soutěžního nabídkového řízení lze odůvodnit, pokud jsou předloženy důkazy, včetně případných důkazů shromážděných při veřejné konzultaci, a platí jeden z následujících předpokladů:
- a) neexistuje potenciální nabídka nebo počet potenciálních uchazečů dostačující k zajištění hospodářské soutěže. v takovém případě musí daný členský stát prokázat, že

⁶⁶ Závazného omezení lze dosáhnout řadou doplňkových cest, například kroky pro snížení možných omezení na straně dodávky, úpravou objemu tak, aby odpovídal nabídce, která je v daném okamžiku pravděpodobně k dispozici, a/nebo úpravou jiných prvků koncepce nabídkového řízení (např. kritérií způsobilosti k účasti); s cílem dosáhnout cíle opatření (např. cílů členského státu v oblasti dekarbonizace), přiměřeným způsobem, který snižuje narušení hospodářské soutěže a obchodu na minimum. Členské státy mohou při zachování přiměřenosti a konkurence přihlížet také k oprávněnému očekávání investorů.

není možné posílit hospodářskou soutěž snížením rozpočtu nebo usnadněním účasti v nabídkovém řízení (například určením dalších pozemků pro výstavbu nebo úpravou předběžných požadavků na posouzení způsobilosti);

- b) příjemci jsou malé projekty definované takto:
- i) u projektů v oblasti výroby nebo ukládání elektřiny – projekty s instalovaným výkonem rovným 1 MW nebo nižším;
 - ii) u spotřeby elektrické energie – projekty s maximální poptávkou rovnou 1 MW nebo nižší;
 - iii) u projektů v oblasti výroby tepla a produkce plynu – projekty s instalovaným výkonem rovným 1 MW nebo nižším nebo rovnocenné;
 - iv) u projektů stoprocentně vlastněných malými a středními podniky nebo u projektů společenství pro obnovitelné zdroje – projekty s instalovaným výkonem nebo maximální poptávkou rovnými 6 MW nebo nižšími;
 - v) u projektů stoprocentně vlastněných malými a středními podniky a mikropodniky nebo společenstvími pro obnovitelné zdroje pouze v případě výroby větrné energie – projekty s instalovanou kapacitou rovnou 18 MW nebo nižší;
 - vi) u opatření v oblasti energetické účinnosti, která nezahrnují výrobu energie ve prospěch malých a středních podniků, situace, kdy příjemci obdrží méně než 300 000 EUR na projekt;
- c) jednotlivé projekty splňují obě následující podmínky:
- i) projekt byl vybrán na základě otevřené výzvy, aby se stal součástí velkého integrovaného přeshraničního projektu, který společně navrhlo několik členských států a jehož cílem je významně přispět k ochraně životního prostředí ve společném zájmu Unie
 - ii) projekt buď používá inovativní technologii, která navazuje na činnost v oblasti VaVaI prováděnou příjemcem nebo jiným subjektem, pokud příjemce získá práva na využití výsledků předchozí činnosti v oblasti VaVaI, nebo patří mezi první uživatele inovativní technologie ve svém odvětví.
108. Členské státy mohou při stanovování výše podpory a přidělování podpory uplatňovat rovněž režimy konkurenčních osvědčení nebo dodavatelských závazků za předpokladu, že:
- a) je poptávka v daném režimu stanovena jako nižší než potenciální nabídka;
 - b) cena za odkup nebo penále, která se vztahuje na spotřebitele nebo dodavatele, který nekoupil požadovaný počet osvědčení (to znamená, cena představující maximum, které lze zaplatit za podporu), je stanovena na dostatečně vysoké úrovni, aby motivovala k dodržení tohoto závazku. Cena za penále by však měla vycházet z kvantifikace uvedené v bodech 51, 52 a 53, aby se zabránilo nadměrně vysoké úrovni vedoucí k nadměrným náhradám;
 - c) pokud režimy zahrnují podporu biopaliv, biokapalin a paliv z biomasy, musí členské státy zohlednit informace o již obdržené podpoře na základě dokumentace ze systému hmotnostní bilance podle článku 30 směrnice (EU) 2018/2001, aby se zamezilo nadměrným náhradám.

109. Členské státy mohou také připravit režimy podpory zaměřené na dekarbonizaci nebo energetickou účinnost ve formě snížení daní nebo parafiskálních poplatků, například poplatků pro financování cílů v oblasti životního prostředí. Pro tyto režimy není povinné použití soutěžního nabídkového řízení. Taková podpora však musí být v zásadě udělována stejným způsobem všem způsobilým podnikům působícím v tomtéž odvětví hospodářské činnosti, které jsou z hlediska záměrů nebo cílů opatření podpory ve stejné nebo podobné faktické situaci. Oznamující členský stát musí zavést roční mechanismus sledování s cílem ověřit, zda je daná podpora stále nezbytná. Tento oddíl se nevztahuje na snížení daní nebo poplatků, které odrážejí základní náklady na poskytování energie nebo souvisejících služeb. Tento oddíl se například nevztahuje na snížení sítových poplatků nebo poplatků používaných k financování kapacitních mechanismů.
110. Pokud snížení daně nebo parafiskálních poplatků snižuje opakující se provozní náklady, nesmí výše podpory překročit rozdíl mezi náklady na projekt nebo činnost šetrné k životnímu prostředí a náklady na hypotetický srovnávací scénář méně šetrný k životnímu prostředí. Pokud může projekt nebo činnost šetrnější k životnímu prostředí vést k potenciálním úsporám nákladů nebo dodatečným příjmům, je třeba je při určování přiměřenosti podpory zohlednit.
111. Při navrhování režimů podpory musí členský stát zohlednit informace o již obdržené podpoře na základě dokumentace ze systému hmotnostní bilance podle článku 30 směrnice (EU) 2018/2001.
112. Pokud se v rámci opatření podpory udělují koncese nebo jiné požitky – např. právo používat pozemky, mořské dno nebo řeky nebo právo na připojení k infrastruktuře – musí členský stát zajistit, že jsou tyto koncese uděleny na základě objektivních a transparentních kritérií souvisejících s cíli opatření (viz bod 50).
113. Pokud má podpora podobu prioritní půjčky poskytnuté poskytovateli opatření ke zlepšení energetické náročnosti podle smlouvy o energetických službách, měly by úvěrové nástroje zajistit významnou míru spoluinvestic komerčních poskytovatelů dluhového financování. Předpokládá se, že tomu tak je, pokud tato míra není nižší než 30 % hodnoty podkladového portfolia smluv o energetických službách daného poskytovatele. Splátka poskytovatele opatření ke zlepšení energetické náročnosti se musí rovnat nejméně nominální hodnotě úvěru. Pokud je podpora poskytnuta formou záruky, nesmí veřejná záruka přesáhnout 80 % jistiny podkladového úvěru a ztráty musí být poměrně a za stejných podmínek rozděleny mezi úvěrovou instituci a stát. Zaručená částka se musí úměrně snižovat tak, aby záruka nikdy nepokrývala více než 80 % nesplaceného úvěru. Státní půjčka nebo záruka pro poskytovatele opatření ke zlepšení energetické náročnosti musí být omezena na dobu maximálně 10 let.
- 4.1.4 *Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod a zajištění rovnováhy*
114. S výjimkou bodu 70 se oddíly 3.2.2 a 3.3 nevztahují na opatření v oblasti snižování emisí skleníkových plynů.
115. Tento bod platí od 1. července 2023. U každého projektu, v případě režimů u každého referenčního projektu, je třeba odhadnout dotaci na tunu nevyprodukovaných emisí ekvivalentu CO₂ a předložit východiska a metodiku tohoto výpočtu. Odhad by měl v maximální možné míře identifikovat čisté snížení emisí z dané činnosti s přihlédnutím k

vytváření nebo snižování emisí vznikajících během životního cyklu. Navíc je třeba zvážit krátkodobé a dlouhodobé interakce s jakýmkoli dalšími příslušnými politikami nebo opatřeními včetně systému Unie pro obchodování s emisemi. Aby bylo možné porovnat náklady na jednotlivá opatření na ochranu životního prostředí, měla by být v zásadě používána obdobná metodika pro všechna opatření, která určitý členský stát podporuje⁶⁷.

116. Aby podpora mohla mít pozitivní účinky na životní prostředí v souvislosti s dekarbonizací, nesmí pouze přesunovat emise z jednoho odvětví do druhého a musí přinášet celkové snížení emisí skleníkových plynů.
117. Aby se zabránilo riziku dvojích dotací a zajistilo se ověřování snižování emisí skleníkových plynů, musí podpora na dekarbonizaci průmyslových činností snižovat emise přímo vyplývající z této průmyslové činnosti. Podpora na zlepšení energetické účinnosti průmyslových činností musí zlepšovat energetickou účinnost činností příjemců.
118. Odchylně od požadavku stanoveného v poslední větě bodu 117 lze zlepšení energetické účinnosti průmyslových činností podpořit podporou udělenou na usnadnění uzavírání smluv o energetických službách.
119. V případě, že podpora na usnadnění uzavírání smluv o energetických službách není poskytnuta na základě soutěžního nabídkového řízení, musí být státní podpora v zásadě udělována stejným způsobem všem způsobilým podnikům působícím v tomtéž odvětví hospodářské činnosti, které jsou z hlediska záměrů nebo cílů opatření podpory ve stejné nebo podobné faktické situaci.
120. Aby se zabránilo přidělování rozpočtu na projekty, které nebudou realizovány, což by potenciálně blokovalo vstup nových subjektů na trh, musí členské státy prokázat, že budou přijata přiměřená opatření, která zajistí, že projekty, na něž bude poskytnuta podpora, budou skutečně realizovány, například stanovení jasných lhůt pro realizaci projektu, kontrolu proveditelnosti projektu v rámci posouzení způsobilosti pro poskytnutí podpory, požadavek, aby účastníci složili zajištění, případně sledování výstavby a vývoje projektu. Členské státy však mohou stanovit flexibilnější předběžné požadavky na způsobilost pro projekty vypracované a ze 100 % vlastněné malými a středními podniky nebo společenstvími pro obnovitelné zdroje, aby snížily překážky překážek jejich účasti⁶⁸.

⁶⁷ Jako užitečný referenční bod slouží zásady pro výpočet snížení emisí skleníkových plynů, používané pro inovační fond EU, které jsou k dispozici na adrese: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/innovfund/wp-call/2021/call-annex_c_innovfund-lsc-2021_en.pdf. Pokud se však jako vstup používá elektřina, musí použitá metodika zohledňovat emise z výroby této elektřiny. Členské státy se mohou rozhodnout použít výši dotace na tunu nevyprodukovaných emisí ekvivalentu CO₂ jako kritérium pro svá opatření podpory, není to však jejich povinnost.

⁶⁸ Jak je uvedeno v bodě 75, bude Komise navíc obecně příznivě nahlížet na další prvky navržené členskými státy k usnadnění účasti malých a středních podniků a společenství pro obnovitelné zdroje na soutěžních nabídkových řízeních za předpokladu, že pozitivní účinky zajištění účasti a přijetí převáží nad možnými rušivými účinky.

121. Podpora na dekarbonizaci může mít celou řadu podob včetně grantů na počáteční investice a smluv na průběžné platby podpory, jako jsou například rozdílové smlouvy⁶⁹. Podpora, která pokrývá náklady spojené převážně spíše s provozem než s investicemi, by měla být použita pouze tehdy, pokud členský stát prokáže, že vede k provozním rozhodnutím šetrnějším k životnímu prostředí.
122. Pokud je podpora primárně nutná na pokrytí krátkodobých nákladů, které mohou být variabilní, například nákladů na paliva z biomasy nebo nákladů na elektrickou energii jako vstup, a má být vyplácena po dobu delší než jeden rok, měly by členské státy potvrdit, že výrobní náklady, z nichž výše podpory vychází, budou sledovat a výši podpory aktualizují alespoň jednou ročně.
123. Podpora musí být navržena tak, aby zabránila veškerému nepatřičnému narušování účinného fungování trhů, a zejména aby zachovala účinné provozní pobídky a cenové signály. Příjemci by například měli zůstat vystaveni kolísání cen a tržnímu riziku, pokud to nenarušuje dosažení cíle podpory. Příjemci by zejména neměli být motivováni k tomu, aby nabízeli svou produkci pod svou marginální cenou, a neměla by jim být poskytována podpora na výrobu v obdobích, kdy je tržní hodnota této produkce záporná⁷⁰.
124. Komise provede individuální posouzení opatření, která zahrnují specializované projekty vyhrazené infrastruktury. Ve svém posouzení Komise zohlední mimo jiné velikost infrastruktury ve vztahu k relevantnímu trhu, dopad na pravděpodobnost dodatečných tržních investic, rozsah, v jakém je infrastruktura původně určena pro jednotlivé uživatele nebo skupiny uživatelů, a zda existuje věrohodný plán nebo pevný závazek pro připojení k širší síti, dobu trvání jakýchkoli odchylek nebo výjimek z právních předpisů o vnitřním trhu, strukturu relevantního trhu a postavení příjemců na uvedeném trhu.
125. Například pokud infrastruktura zpočátku propojuje pouze omezený počet uživatelů, lze rušivý účinek zmírnit, pokud je zahrnuta do plánu na rozvoj širší unijní sítě na základě následujících kritérií:
- a) účtování infrastruktury by mělo být odděleno od veškerých ostatních činností a náklady na přístup a využívání by měly být transparentní;
 - b) pokud to nenarušuje dosažení cíle podpory, měla by být podpora podmíněna závazky otevřít infrastrukturu⁷¹ třetím stranám za spravedlivých, přiměřených a

⁶⁹ Rozdílová smlouva opravňuje příjemce k platbě rovnající se rozdílu mezi pevnou realizační cenou a referenční cenou – například tržní cenou – za jednotku výstupu. Tyto smlouvy se v posledních letech používaly pro opatření v oblasti výroby elektřiny, ale mohly by zahrnovat rovněž referenční cenu související se systémem obchodování s emisemi – tj. rozdílové smlouvy „o uhlíku“. Takovéto rozdílové smlouvy o uhlíku mohou být užitečným nástrojem, jak uvést na trh průlomové technologie, které mohou být nezbytné pro dosažení dekarbonizace průmyslu. Rozdílové smlouvy mohou také zahrnovat zpětné platby příjemců daňovým poplatníkům nebo spotřebitelům za období, kdy referenční cena převyšuje cenu realizační.

⁷⁰ Malá zařízení na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů mohou využívat přímou podporu cen, která pokrývá veškeré náklady na provoz a nevyžaduje, aby tato zařízení prodávala elektřinu na trhu v souladu s výjimkou podle čl. 4 odst. 3 směrnice (EU) 2018/2001. Zařízení se budou považovat za malá, pokud jejich kapacita bude nižší než použitelná prahová hodnota podle článku 5 nařízení (EU) 2019/943.

⁷¹ To se týká seznamu aktiv uvedeného v bodě 19(36).

- nediskriminačních podmínek (včetně veřejných výzev k předložení žádostí o připojení za rovnocenných podmínek);
- c) zvýhodnění příjemců do doby, než se takový širší rozvoj uskuteční, může být nutné určitým způsobem vyvážit, například tím, že příjemci musejí přispívat k dalšímu rozšíření sítě;
 - d) může být nutné zajistit, že výhoda vyhrazených uživatelů je omezená, a/nebo že ji sdílejí s ostatními hráči na trhu.
126. Aby se zabránilo oslabení cíle tohoto opatření nebo jiných cílů Unie v oblasti ochrany životního prostředí, nesmí být poskytovány pobídky pro výrobu energie, která by vytlačila méně znečišťující formy energie. Například pokud je podporována kombinovaná výroba tepla a elektřiny založená na neobnovitelných zdrojích energie, případně je-li podporována výroba energie z biomasy, nesmí u nich být pokud možno poskytovány pobídky na výrobu elektřiny nebo tepla v době, kdy by to znamenalo omezení obnovitelných zdrojů energie s nulovým znečištěním vzduchu.
127. Podpora na dekarbonizaci může nežádoucím způsobem narušit hospodářskou soutěž, pokud vytěsňuje investice do čistších alternativ, které jsou již na trhu k dispozici, nebo pokud vede k ustrnutí na určitých technologiích, a tak brání širšímu rozvoji trhu s čistšími řešeními a jejich využívání. Komise proto rovněž ověří, zda dané opatření podpory nestimuluje nebo neprodlužuje spotřebu fosilních paliv a energie⁷², a tak nebrání rozvoji čistších alternativ a významně nesnižuje celkový přínos investice pro životní prostředí. Členské státy by měly objasnit, jak hodlají tomuto riziku předcházet, a to i prostřednictvím závazných závazků používat převážně paliva z obnovitelných či nízkouhlíkových zdrojů nebo postupně ukončit využívání zdrojů fosilních paliv.
128. Komise se domnívá, že některá opatření podpory mají negativní účinky na hospodářskou soutěž a obchod, které pravděpodobně nebudou kompenzovány. Zejména některá opatření podpory mohou zhoršovat selhání trhu a snižovat efektivitu na úkor zájmů spotřebitelů i společnosti. Například opatření, která podněcují nové investice do energetické nebo průmyslové výroby založené na fosilních palivech způsobujících největší znečištění, jako je uhlí, motorová nafta, lignit, ropa, rašelina a roponosná břidlice, zvyšují negativní environmentální externality na trhu. Vzhledem k neslučitelnosti těchto paliv s cíli Unie v oblasti klimatu se nebude mít za to, že tato opatření mají pozitivní účinky na životní prostředí.
129. Obdobně opatření, která podněcují nové investice do energetické nebo průmyslové výroby založené na zemním plynu, mohou krátkodobě snížit emise skleníkových plynů, ale v dlouhodobějším horizontu zhoršují negativní environmentální externality v porovnání s alternativními investicemi. Aby se na investice do zemního plynu dalo hledět jako na investice s pozitivními účinky na životní prostředí, musí členské státy vysvětlit, jak zajistí, aby daná investice přispívala k dosažení cíle Unie v oblasti klimatu do roku 2030 a cíle v oblasti klimatické neutrality do roku 2050. Členské státy musí zejména vysvětlit, jak zabrání ustrnutí na výrobě energie z plynu nebo ustrnutí na provozu výrobních zařízení na plyn. Základem může být například vnitrostátní dekarbonizační plán se závaznými cíli a/nebo se může jednat například o vynutitelné

⁷² Včetně paliv z nízkouhlíkových neobnovitelných zdrojů a nosičů energie, které nevypouštějí emise ve výfukových plynech, ale jsou vyráběny v procesu s vysokými emisemi uhlíku.

závazky příjemce zavádět dekarbonizační technologie, jako například CCS/CCU, nebo nahradit zemní plyn plynem z obnovitelných zdrojů nebo plynem s nízkým obsahem uhlíku, případně uzavřít elektrárnu v časovém rámci, který je v souladu s cíli Unie v oblasti klimatu. Tyto závazky by měly zahrnovat jeden nebo více věrohodných milníků v oblasti snižování emisí směrem ke klimatické neutralitě do roku 2050.

130. Výroba biopaliv z potravinářských a krmných plodin může vytvořit dodatečnou poptávku po půdě a vést k rozšíření zemědělské půdy do oblastí s velkou zásobou uhlíku, jako jsou lesy, mokřady a rašeliniště, což zapříčiní další emise skleníkových plynů. Z tohoto důvodu směrnice (EU) 2018/2001 omezuje množství biopaliv, biokapalin a paliva z biomasy na bázi potravinářských a krmných plodin, které se započítává do cílů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů. Komise má za to, že některá opatření podpory mohou zhoršit nepřímé negativní externality. Komise bude tedy mít v zásadě za to, že státní podpora biopaliv, biokapalin, bioplynu a paliv z biomasy přesahující limity, které určují jejich způsobilost pro výpočet hrubé konečné spotřeby energie z obnovitelných zdrojů v dotčeném členském státě v souladu s článkem 26 směrnice (EU) 2018/2001, pravděpodobně nebude vykazovat pozitivní účinky, které by mohly převážit nad negativními účinky tohoto opatření.
131. Pokud jsou zjištěna rizika dalšího narušení hospodářské soutěže, případně jsou daná opatření zvláště neobvyklá nebo složitá, může Komise uložit podmínky podle bodu 76.
132. U jednotlivých opatření nebo režimů podpory, které jsou přínosem pro mimořádně omezený počet příjemců nebo pro stávajícího příjemce, by členské státy měly navíc prokázat, že navrhované opatření podpory nepovede k narušení hospodářské soutěže, například zvýšením tržní síly. I v případě, že podpora nezvyšuje tržní sílu přímo, může tak činit nepřímo tím, že stávající soutěžitele odradí od rozšiřování činnosti nebo je podnítí k odchodu z trhu nebo odradí nové soutěžitele od vstupu na trh. Při posuzování negativních dopadů těchto opatření podpory se Komise ve své analýze zaměří na předvídatelný dopad, který by tato podpora mohla mít na hospodářskou soutěž mezi podniky na dotčeném výrobním trhu, případně i na předcházejících či navazujících trzích, a na riziko nadměrné kapacity. Komise rovněž posoudí potenciální negativní účinky na obchod včetně rizika, že členské státy mezi sebou začnou soutěžit v poskytování dotací, k čemuž může dojít zejména v souvislosti s výběrem místa realizace projektu.
133. Pokud je podpora poskytnuta bez soutěžního nabídkového řízení a opatření je přínosem pro mimořádně omezený počet příjemců nebo pro stávajícího příjemce, může Komise požadovat, aby členský stát zajistil, že příjemce bude šířit know-how získané v rámci podpořeného projektu s cílem urychlit zavádění technologií, které se osvědčily.
134. Budou-li splněny ostatní podmínky slučitelnosti, Komise obvykle dospěje k závěru, že rovnováha dekarbonizačních opatření je pozitivní (že je tedy narušení vnitřního trhu vyváženo pozitivními účinky) s ohledem na jejich příspěvek ke zmírnění změny klimatu, které je vymezeno jako environmentální cíl v nařízení (EU) 2020/852, a/nebo s ohledem na jejich příspěvek ke splnění cílů Unie v oblasti energie a klimatu, pokud

neexistují žádné zřejmé známky nedodržení zásady „významně nepoškozovat“⁷³. Pokud výše uvedený předpoklad neplatí, Komise posoudí, zda pozitivní účinky (včetně dodržení bodů v oddíle 4.1.4 a závazků souvisejících s bodem 129) převažují nad negativními účinky na vnitřní trh.

4.2 Podpora na zlepšení energetické náročnosti a environmentální výkonnosti budov

4.2.1 Odůvodnění podpory

135. Opatření zaměřená na zlepšení energetické náročnosti a environmentální výkonnosti budov se zaměřují na negativní externality tím, že vytvářejí individuální pobídky k dosahování cílů v oblasti úspor energie a snižování emisí skleníkových plynů a látek znečišťujících ovzduší. Kromě obecných selhání trhu uvedených v kapitole 3 může dojít ke konkrétním selháním trhu v oblasti energetické náročnosti a environmentální výkonnosti budov. Například zvažuje-li se renovace budov, přínosy opatření v oblasti energetické náročnosti a environmentální výkonnosti zpravidla neplynou pouze majiteli budovy, jenž obvykle nese náklady na renovaci, nýbrž také nájemci. Komise se proto domnívá, že může být nutné poskytnout státní podporu, která by podpořila investice zaměřené na zlepšování energetické náročnosti a environmentální výkonnosti budov.

4.2.2 Oblast působnosti a podporované činnosti

136. Podporu na zlepšení energetické účinnosti budov lze poskytnout.
137. Uvedenou podporu lze zkombinovat s podporou na kterékoli z následujících opatření, případně na všechna tato opatření, tedy s podporou na:
- a) instalaci integrovaných zařízení pro výrobu elektřiny, tepla nebo chlazení, která vyrábějí energii na místě z obnovitelných zdrojů;
 - b) instalaci zařízení pro ukládání energie vyrobené zařízeními na výrobu energie z obnovitelných zdrojů na místě;
 - c) výstavbu a instalaci dobíjecí infrastruktury pro uživatele budovy a výstavbu a instalaci související infrastruktury, například rozvodů, pokud jsou parkovací prostory umístěny uvnitř budovy nebo s budovou fyzicky sousedí;
 - d) instalaci zařízení pro digitalizaci environmentálního a energetického řízení a kontroly dané budovy, zejména s cílem zvýšit její připravenost pro chytrá řešení; to zahrnuje pasivní instalace domovních rozvodů nebo strukturovanou kabeláž pro datové sítě a doplňkovou část pasivní sítě na pozemku, na němž se budova nachází, nikoli však rozvody nebo kabeláž pro datové sítě mimo pozemek;
 - e) další investice, které zlepšují energetickou náročnost nebo environmentální výkonnost budovy, včetně investic do zelených střech a do zařízení pro sběr dešťové vody.
138. Podporu lze poskytnout rovněž na zlepšení energetické výkonnosti zařízení pro vytápění nebo chladicích zařízení uvnitř budovy. Podpora na zařízení pro vytápění nebo chladicí zařízení přímo napojená na systémy dálkového vytápění a chlazení bude

⁷³ U opatření, která jsou totožná s opatřeními obsaženými v Radou schválených plánech pro oživení a odolnost, se má za to, že soulad se zásadou „významně nepoškozovat“ je dosažen, protože již byl ověřen.

posuzována podle podmínek platných pro podporu na dálkové vytápění a chlazení stanovených v oddíle 4.10. Podpora na zlepšení energetické účinnosti výrobních procesů a na zařízení na výrobu energie používané k pohánění strojů bude posuzována podle podmínek platných pro podporu na snižování a pohlcování emisí skleníkových plynů stanovených v oddíle 4.1.

139. Podpora musí podnítit:

- a) v případě renovace stávajících budov zlepšení energetické náročnosti vedoucí ke snížení potřeby primární energie nejméně o 20 % ve srovnání se stavem před investicí, případně pokud je toto zvýšení součástí renovace prováděné v několika fázích, snížení potřeby primární energie o nejméně 30 % ve srovnání se stavem před investicí za dobu pěti let;
- b) v případě renovačních opatření, která se týkají instalace nebo náhrady pouze jednoho typu stavebních prvků⁷⁴ ve smyslu čl. 2 písm. 9 směrnice 2010/31/EU, snížení potřeby primární energie nejméně o 10 % ve srovnání se stavem před investicí, pokud členský stát prokáže, že opatření má na úrovni režimu celkový významný účinek na snížení potřeby primární energie,
- c) v případě nových budov zlepšení energetické náročnosti, která povedou ke snížení potřeby primární energie nejméně o 10 % v porovnání s prahovou hodnotou stanovenou pro požadavky na budovy s téměř nulovou spotřebou energie ve vnitrostátních opatřeních, kterými se provádí směrnice 2010/31/EU.

140. Podporu na zlepšení energetické náročnosti budov lze poskytnout rovněž malým a středním podnikům a malým podnikům se střední tržní kapitalizací, které jsou poskytovateli opatření ke zlepšování energetické náročnosti pro účely usnadnění uzavírání smluv o energetických službách ve smyslu čl. 2 bodu 27 směrnice 2012/27/EU.

4.2.3 *Motivační účinek*

141. Požadavky stanovené v bodech 142 a 143 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.1.2.
142. Komise se domnívá, že podpora projektů s obdobím návratnosti⁷⁵ kratším než pět let nemá v zásadě motivační účinek. Členský stát však může poskytnout důkazy o tom, že podpora je potřebná k vyvolání změny chování, a to i v případě projektů s kratší dobou návratnosti.
143. Pokud právo Unie ukládá podnikům minimální normy energetické náročnosti, které jsou považovány za normy Unie, bude podpora na všechny nezbytné investice, které podnikům umožní tyto normy splnit, považována za podporu s motivačním účinkem za předpokladu, že bude poskytnuta dříve, než se tyto požadavky stanou pro dotčený

⁷⁴ Takové investice mohou být zaměřeny například na výměnu oken nebo kotlů v budově nebo se soustředí na izolaci stěn.

⁷⁵ Období návratnosti je doba potřebná k tomu, aby byly získány zpět náklady na investici (bez podpory).

podnik povinnými⁷⁶. Daný členský stát musí zajistit, že příjemci předloží přesný plán renovace a časový rozvrh prokazující, že podporovaná renovace bude přinejmenším dostatečná k tomu, aby uvedla danou budovu do stavu, kdy bude splňovat tyto minimální normy energetické náročnosti.

4.2.4 Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu

4.2.4.1 Vhodnost

144. Požadavky stanovené v bodě 145 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.2.1.2.
145. Podpora na usnadnění uzavírání smluv o energetických službách může mít podobu úvěru nebo záruky poskytovateli opatření ke zlepšení energetické náročnosti podle smlouvy o energetických službách, případně může spočívat ve finančním produktu zaměřeném na financování poskytovatele (například faktoring nebo odkup pohledávek).

4.2.4.2 Přiměřenost

146. Způsobilé náklady jsou investiční náklady přímo spojené s dosažením vyšší úrovně energetické náročnosti nebo environmentální výkonnosti.
147. Intenzita podpory nesmí přesáhnout 30 % způsobilých nákladů na opatření uvedená v bodě 139 písm. (a) a (c). U opatření uvedených v bodě 139 písm. (b) nesmí intenzita podpory překročit 25 %. Pokud je podpora na investice, které podnikům umožní dodržet minimální normy energetické náročnosti, které se považují za normy Unie, udělena méně než 18 měsíců před vstupem daných norem Unie v platnost, nesmí intenzity podpory přesáhnout 20 % způsobilých nákladů na opatření uvedená v bodě 139 písm. (a) a (c) nebo 15 % způsobilých nákladů na opatření uvedená v bodě 139 písm. (b).
148. Pokud jde o podporu poskytnutou na zlepšení energetické náročnosti stávajících budov, lze intenzitu podpory navýšit o 15 procentních bodů v případě, že zlepšení energetické náročnosti vede ke snížení potřeby primární energie nejméně o 40 %. Toto zvýšení intenzity podpory se však neuplatní, pokud daný projekt sice přináší snížení potřeby primární energie o 40 % nebo více, avšak nezlepšuje energetickou náročnost budovy nad úroveň stanovenou minimálními normami energetické náročnosti, které se považují za normy Unie a které vstoupí v platnost v době kratší než 18 měsíců.
149. Intenzitu podpory lze navýšit o 20 procentních bodů v případě podpory poskytnuté malým podnikům nebo o 10 procentních bodů v případě podpory poskytnuté středním podnikům.
150. V případě investic, které jsou realizovány v podporovaných oblastech splňujících podmínky čl. 107 odst. 3 písm. a) Smlouvy, lze intenzitu podpory navýšit o 15 procentních bodů, nebo v případě investic, které jsou realizovány v podporovaných oblastech splňujících podmínky čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy, o 5 procentních bodů.

⁷⁶ Platí to, pokud je podpora udělena proto, aby podnikům umožnila splnit minimální normy energetické náročnosti, které se považují za normy Unie, ještě před tím, než začnou být pro daný podnik povinné, bez ohledu na existenci již platných norem Unie.

151. Členský stát může v závislosti na konkrétních vlastnostech daného opatření na základě analýzy mezer ve financování stanovené v bodech 48, 51 a 52 rovněž prokázat nezbytnost vyšší částky podpory. Výše podpory nesmí převýšit mezeru ve financování stanovenou podle bodů 51 a 52. Pokud je podpora na investice, které podnikům umožní dodržet minimální normy energetické náročnosti, které se považují za normy Unie, udělena méně než 18 měsíců před vstupem daných norem Unie v platnost, nesmí maximální výše podpory překročit 70 % mezery ve financování.
152. Pokud je podpora poskytnuta na základě soutěžního nabídkového řízení provedeného v souladu s kritérii stanovenými v bodech 49 a 50, považuje se výše podpory za přiměřenou. Pokud je podpora na investice, které podnikům umožní dodržet minimální normy energetické náročnosti, které se považují za normy Unie, udělena méně než 18 měsíců před vstupem daných norem Unie v platnost, musí členský stát zajistit vhodné řešení rizika nadměrných náhrad, například stanovením stropů nabídek.
153. Maximální intenzity podpory stanovené v bodech 147 až 151 se nevztahují na podporu udělenou ve formě finančních nástrojů. Je-li podpora poskytnuta ve formě záruky, neměla by tato záruka přesáhnout 80 % podkladové půjčky. Je-li podpora poskytnuta ve formě půjčky, musí být částka, kterou vlastník (vlastníci) budovy splácí (splácejí) fondu energetické účinnosti, fondu pro obnovitelnou energii nebo jinému finančnímu zprostředkovateli, rovna nejméně nominální hodnotě úvěru.
- 4.2.4.3 Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod a zajištění rovnováhy
154. Požadavky stanovené v bodech 155 až 157 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.2.2.
155. Podpora investic do zařízení využívajících zemní plyn, která je zaměřená na zlepšení energetické účinnosti budov, může v krátkodobém měřítku vést ke snížení poptávky po energii, ale v dlouhodobějším horizontu zhoršuje negativní environmentální externality v porovnání s alternativními investicemi. Podpora na instalaci zařízení používajícího zemní plyn může nežádoucím způsobem narušit hospodářskou soutěž, pokud vytěsňuje investice do čistších alternativ, které jsou již na trhu k dispozici, nebo vede k ustrnutí na určitých technologiích, a tak brání rozvoji trhu s čistšími technologiemi a jejich využívání. Pozitivní účinky opatření, které vede k vytěsňování nebo ustrnutí, pravděpodobně nepřeváží nad jeho negativními účinky na hospodářskou soutěž. Komise v rámci svého posouzení zohlední, zda dané zařízení používající zemní plyn nahrazuje energetická zařízení používající nejvíce znečišťující fosilní paliva, jako jsou ropa a uhlí.
156. Na trhu jsou již dostupné alternativy k energetickým zařízením využívajícím znečišťující fosilní paliva, jako jsou ropa a uhlí. V této souvislosti se nemá za to, že by podpora na instalaci energeticky účinných energetických zařízení používajících tato paliva měla stejné pozitivní účinky jako podpora na instalaci čistších energetických zařízení. Za prvé, mírné zlepšení v oblasti snížení poptávky po energii je vyváжено vyššími emisemi uhlíku spojenými s využíváním fosilních paliv. Za druhé, poskytování podpory na instalaci energetických zařízení využívajících pevná nebo kapalná fosilní paliva je spojeno se značným rizikem ustrnutí na technologiích využívajících fosilní paliva a vytěsňování investic do čistších a inovativnějších alternativ dostupných na trhu kvůli odklonu poptávky od energetických zařízení, která nevyužívají pevná nebo

kapalná fosilní paliva. To by rovněž ztěžovalo další rozvoj trhu s technologiemi, které nejsou založeny na fosilních palivech. Komise se proto domnívá, že negativní účinky podpory na energetická zařízení využívající pevná nebo kapalná fosilní paliva na hospodářskou soutěž pravděpodobně nebudou ničím kompenzovány.

157. Je-li podpora poskytnuta v podobě finanční dotace, kapitálové investice, záruky nebo půjčky a je určena fondu energetické účinnosti, fondu pro obnovitelnou energii nebo jinému finančnímu zprostředkovateli, Komise ověří, zda jsou splněny podmínky zajišťující, že daný fond energetické účinnosti, fond pro obnovitelnou energii nebo jiní finanční zprostředkovatelé nezískají žádnou neoprávněnou výhodu a že pro účely realizace opatření podpory ke zlepšení energetické náročnosti uplatňují komerčně solidní investiční strategii. Musí být splněny především tyto podmínky:

- a) finanční zprostředkovatelé nebo správci fondů musí být vybíráni otevřeným, transparentním a nediskriminačním postupem, který je prováděn v souladu s platnými právními předpisy Unie a vnitrostátními právními předpisy;
- b) jsou zavedeny podmínky pro zajištění toho, aby finanční zprostředkovatelé včetně fondů energetické účinnosti a fondů pro obnovitelnou energii byli spravováni podle komerčních zásad a jejich rozhodování o financování bylo orientováno na zisk;
- c) aby správci fondu energetické účinnosti nebo fondu pro obnovitelnou energii nebo jiní finanční zprostředkovatelé tuto výhodu v co největším rozsahu postupovali konečným příjemcům (vlastníkovi (vlastníkům) nebo nájemníkovi (nájemníkům) budovy) v podobě vyššího objemu financování, méně přísných požadavků na zajištění, nižších premií za záruky nebo nižších úrokových sazeb.

4.3 Podpora na čistou mobilitu

158. V oddílech 4.3.1 a 4.3.2 jsou stanoveny podmínky, za nichž může státní podpora některých investic zaměřených na snížení nebo prevenci emisí CO₂ a dalších znečišťujících látek z letecké, silniční, železniční, vnitrozemské a námořní lodní dopravy usnadnit rozvoj hospodářské činnosti způsobem, který je šetrný k životnímu prostředí, aniž by negativně ovlivnila podmínky obchodu v míře, jež je v rozporu se společným zájmem Unie.

159. Podpora investic do lehkých a těžkých silničních vozidel využívajících plyn (zejména LNG, CNG a bioplyn) a do příslušné infrastruktury plnicích stanic pro doplňování plynu do silničních vozidel s výjimkou infrastruktury LNG určené výhradně pro doplňování plynu do těžkých silničních vozidel nespadá do oblasti působnosti těchto pokynů. Na základě současného stupně vývoje trhu se očekává, že tyto technologie budou mít výrazně nižší potenciál přispívat ke zmírňování změny klimatu a ke snižování znečištění ovzduší ve srovnání s čistšími a inovativnějšími alternativami, a proto se očekává, že budou nežádoucím způsobem narušovat hospodářskou soutěž tím, že budou vytěsňovat investice do čistších alternativ a povedou k ustrnutí na řešení mobility, která nejsou v souladu s cíli pro roky 2030 a 2050.

4.3.1 Podpora na pořízení a leasing čistých vozidel a čistého mobilního servisního vybavení a podpora na modernizaci dopravních prostředků a mobilního servisního vybavení

4.3.1.1 Odůvodnění podpory

160. Pro dosažení právně závazného cíle Unie, kterým je dosažení klimatické neutrality do roku 2050, byl ve sdělení o Zelené dohodě pro Evropu stanoven cíl snížit do roku 2050 emise z dopravy alespoň o 90 % oproti roku 1990. Ve sdělení o strategii pro udržitelnou a inteligentní mobilitu⁷⁷ je vymezena cesta k dosažení toho cíle prostřednictvím dekarbonizace jednotlivých druhů dopravy a celého dopravního řetězce⁷⁸.
161. Stávající politiky sice mohou poskytovat pobídky pro zavádění čistých vozidel stanovením závazných emisních cílů CO₂ pro nová silniční vozidla výrobců⁷⁹, internalizací klimatických a environmentálních externalit⁸⁰ nebo zvýšením poptávky po vozidlech prostřednictvím veřejných zakázek⁸¹, ale nemusí stačit pro to, aby v plném rozsahu řešily selhání trhu ovlivňující dotčené odvětví. Navzdory stávajícím politikám mohou některé překážky na trhu a selhání trhu zůstat i nadále nevyřešeny, včetně cenové dostupnosti čistých vozidel v porovnání s konvenčními vozidly, omezené dostupnosti dobíjecí a plnicí infrastruktury a existence environmentálních externalit. Členské státy proto mohou poskytnout podporu na řešení těchto zbytkových selhání trhu a podporovat rozvoj odvětví čisté mobility.

4.3.1.2 Oblast působnosti a podporované činnosti

162. Lze poskytnout podporu na pořízení a leasing nových nebo použitých čistých vozidel a na pořízení a leasing čistého mobilního servisního vybavení.
163. Podporu lze poskytnout rovněž na dovybavení, vybavení a úpravu dopravních prostředků nebo mobilního servisního vybavení v následujících případech:
- a) pokud to umožní, aby tyto dopravní prostředky nebo mobilní servisní vybavení splnily požadavky na čistá vozidla nebo čisté mobilní servisní vybavení; nebo
 - b) pokud je to nutné, aby plavidla a letadla mohla využívat biopaliva a syntetická paliva, včetně obnovitelných kapalných a plyných paliv nebiologického původu, nebo zvýšit podíl těchto paliv, spolu s fosilními palivy nebo jako jejich alternativu; nebo

⁷⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu – nasměrování evropské dopravy do budoucnost“, COM(2020) 789 final.

⁷⁸ Toto sdělení zahrnuje mimo jiné i ambici, aby bylo do roku 2030 v provozu nejméně 30 milionů automobilů s nulovými emisemi a 80 000 nákladních automobilů s nulovými emisemi a aby do roku 2050 byly téměř všechny automobily, dodávky, autobusy a nová těžká nákladní vozidla bez emisí.

⁷⁹ Nařízení (EU) 2019/1242 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/631 ze dne 17. dubna 2019, kterým se stanoví výkonnostní normy pro emise CO₂ pro nové osobní automobily a pro nová lehká užitková vozidla a kterým se zrušují nařízení (ES) č. 443/2009 a (EU) č. 510/2011 (Úř. věst. L 111, 25.4.2019, s. 13).

⁸⁰ Například prostřednictvím směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/62/ES ze dne 17. června 1999 o výběru poplatků za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly (Úř. věst. L 187, 20.7.1999, s. 42) a systému Unie pro obchodování s emisemi.

⁸¹ Například prostřednictvím směrnice 2009/33/ES.

- c) pokud je nezbytné umožnit plavidlům používání větrného pohonu.

4.3.1.3 Motivační účinek

164. Podmínky stanovené v bodech 165 až 169 platí navíc k podmínkám stanoveným v oddíle 3.1.2.
165. Členský stát musí předložit věrohodný hypotetický srovnávací scénář popisující situaci bez podpory. Hypotetický srovnávací scénář odpovídá investici se stejnou kapacitou, životností a případně dalšími relevantními technickými vlastnostmi, jako má příslušná investice šetrná k životnímu prostředí. Pokud se investice týká pořízení nebo leasingu čistých vozidel nebo čistého mobilního servisního vybavení, představuje hypotetický srovnávací scénář zpravidla pořízení nebo leasing vozidel nebo mobilního servisního vybavení stejné kategorie a stejné kapacity, která splňují alespoň normy Unie a která by byla v příslušném případě bez podpory pořízena nebo získána na leasing.
166. Hypotetický srovnávací scénář by mohl odpovídat zachování stávajícího dopravního prostředku nebo mobilního servisního vybavení v provozu po dobu odpovídající životnosti investice šetrné k životnímu prostředí. V takovém případě je třeba zohlednit diskontované náklady na údržbu, opravy a modernizaci v tomto období.
167. V jiných případech může hypotetický srovnávací scénář spočívat v pozdější výměně vozidla nebo mobilního servisního vybavení; v takovém případě by měla být zohledněna diskontovaná hodnota daného vozidla nebo mobilního servisního vybavení a měl by být vyrovnán rozdíl v příslušné ekonomické životnosti zařízení. Tento přístup může mít význam především pro vozidla s delší ekonomickou životností, jako jsou plavidla, železniční kolejová vozidla nebo letadla.
168. V případě vozidel nebo mobilního servisního vybavení, na které se vztahují leasingové smlouvy, je třeba porovnat diskontovanou hodnotu leasingu daných čistých vozidel nebo čistého mobilního servisního vybavení s diskontovanou hodnotou leasingu vozidla nebo mobilního servisního vybavení méně šetrného k životnímu prostředí, které by bylo používáno, pokud by podpora nebyla poskytnuta.
169. Pokud investice spočívá v přidání vybavení ke stávajícímu vozidlu nebo k mobilnímu servisnímu vybavení za účelem zlepšení jeho environmentální výkonnosti (například dodatečná montáž systémů pro regulaci znečišťujících látek), mohou se způsobilé náklady rovnat investičním nákladům v plné výši.

4.3.1.4 Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu

1.1.1.1.4 Vhodnost

170. Požadavky stanovené v bodě 171 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.2.1.2.
171. Ověření vhodnosti v rámci alternativních nástrojů politiky by mělo zohlednit potenciál jiných typů zásahů než státní podpora z hlediska stimulace rozvoje trhu čisté mobility a jejich očekávaný dopad ve srovnání s dopadem navrhovaného opatření. Tyto jiné typy zásahů mohou zahrnovat zavedení obecných opatření zaměřených na podporu pořizování čistých vozidel, jako jsou systémy ekologických prémie nebo šrotovného, případně vytvoření zón s nízkými emisemi v daném členském státě.

1.1.1.1.5 Přiměřenost

172. Podpora nesmí překročit náklady nezbytné k usnadnění rozvoje dané hospodářské činnosti způsobem, který zvyšuje úroveň ochrany životního prostředí (to znamená přechodem od konvenčních dopravních prostředků k čistým vozidlům a k čistému mobilnímu servisnímu vybavení) v porovnání s hypotetickým srovnávacím scénářem v případě, že by podpora poskytnuta nebyla. Jsou-li splněny podmínky stanovené v bodech 173 až 181, lze státní podporu považovat za přiměřenou.
173. Podpora musí být obecně udělena na základě soutěžního nabídkového řízení provedeného v souladu s kritérii uvedenými v bodech 49 a 50.
174. Pokud jsou do tohoto soutěžního nabídkového řízení zahrnuta i jiná kritéria než výše podpory požadovaná žadatelem, použije se bod 50. Kritéria výběru se mohou týkat například očekávaných přínosů dané investice pro životní prostředí, pokud jde o snižování emisí vyjádřených v ekvivalentu CO₂ nebo snižováním jiných znečišťujících látek po celou dobu její životnosti. V takových případech může členský stát pro usnadnění identifikace přínosů v oblasti životního prostředí požadovat, aby žadatelé ve svých nabídkách uváděli očekávanou úroveň snížení emisí vyplývající z dané investice, případně v porovnání s úrovní emisí srovnatelného vozidla, které je v souladu s normami Unie. Environmentální kritéria použitá v soutěžním nabídkovém řízení mohou zahrnovat rovněž úvahy o životním cyklu, jako je například dopad nakládání s produktem na konci jeho životnosti na životní prostředí.
175. Koncepce soutěžního nabídkového řízení musí zajistit, aby žadatelé měli i nadále k dispozici dostatečné pobídky k podávání nabídek na projekty týkající se pořizování vozidel s nulovými emisemi, která jsou zpravidla dražší než alternativy méně šetrné k životnímu prostředí, pokud jsou v rámci daného způsobu dopravy k dispozici. To zahrnuje i zajištění toho, aby uplatňování kritérií výběru nevedlo ke znevýhodnění těchto projektů v porovnání s jinými čistými vozidly, která nesplňují podmínky pro vozidla s nulovými emisemi. Environmentální kritéria mohou být navržena například jako prémie umožňující přidělit vyšší skóre projektům, jejichž přínosy pro životní prostředí jsou vyšší než přínosy vyplývající z požadavků na způsobilost nebo z primárního cíle daného opatření. V určitých případech může být nutné stanovit pro nabídky stropy, aby se omezila maximální výše nabídek jednotlivých uchazečů v konkrétních kategoriích. Veškeré stropy nabídek by měly být odůvodněny s odkazem na kvantifikaci referenčních projektů uvedených v bodech 51, 52 a 53.
176. Odchylně od bodů 173 až 175 lze podporu poskytnout bez soutěžního nabídkového řízení v těchto případech:
- a) pokud předpokládaný počet účastníků není dostačující k tomu, aby zajistil účinnou hospodářskou soutěž nebo zabránil strategickému podávání nabídek;
 - b) pokud členský stát dostatečným způsobem odůvodní, že soutěžní nabídkové řízení popsané v bodech 49 a 50 není vhodné pro zajištění přiměřenosti podpory a že použití alternativních metod popsaných v bodech 177 až 180 by nevedlo ke

zvýšení rizika nežádoucího narušení hospodářské soutěže⁸², podle koncepce opatření nebo podle dotčených odvětví nebo způsobů dopravy; nebo

- c) pokud je poskytnuta na pořízení nebo pronájem vozidel určených pro využívání podniky působícími v odvětví veřejné osobní pozemní, železniční nebo vodní dopravy.
177. V případech uvedených v bodě 176 lze podporu považovat za přiměřenou, pokud nepřevyšuje 40 % způsobilých nákladů. Intenzitu podpory lze v případě vozidel s nulovými emisemi zvýšit o 10 procentních bodů, v případě středních podniků o 10 procentních bodů a v případě malých podniků o 20 procentních bodů.
178. Způsobilými náklady jsou čisté dodatečné náklady na danou investici. Vypočtou se jako rozdíl mezi celkovými náklady vlastnictví čistého vozidla, u něhož se předpokládá, že bude pořízeno nebo získáno formou leasingu, na straně jedné a podporou a celkovými náklady vlastnictví podle hypotetického srovnávacího scénáře na straně druhé. Náklady, které přímo nesouvisejí s dosažením vyšší úrovně ochrany životního prostředí, způsobilé nejsou.
179. V případě modernizace vozidel nebo mobilního servisního zařízení v souladu s bodem 169 mohou být způsobilými náklady celkové náklady na modernizaci za předpokladu, že v hypotetickém scénáři si vozidla nebo mobilní servisní zařízení zachovají bez modernizace stejnou ekonomickou životnost.
180. Členský stát může v závislosti na konkrétních vlastnostech daného opatření na základě analýzy mezer ve financování stanovené v bodech 48, 51 a 52 rovněž prokázat nezbytnost vyšší částky podpory. V takovém případě musí členský stát provést sledování *ex post*, aby ověřil předpoklady týkající se výše požadované podpory a zavedl mechanismus zpětného získávání v souladu s bodem 55. Výše podpory nesmí převýšit mezeru ve financování stanovenou podle bodů 51 a 52.
181. V případě individuální podpory musí být výše podpory stanovena na základě analýzy mezer ve financování, jak je uvedeno v bodech 48, 51 a 52. V takových případech musí členský stát provést sledování *ex post*, aby ověřil předpoklady týkající se výše požadované podpory a zavedl mechanismus zpětného získávání v souladu s bodem 55.
- 4.3.1.5 Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod a zajištění rovnováhy
182. Požadavky stanovené v bodech 183 až 189 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.2.2.
183. Komise se domnívá, že podpora na investice do vozidel a mobilního servisního vybavení, která využívají zemní plyn, může vést ke krátkodobému snížení emisí skleníkových plynů a jiných znečišťujících látek, ale v dlouhodobějším horizontu v porovnání s alternativními investicemi zhoršuje negativní environmentální externality.

⁸² To lze prokázat zajištěním toho, že podpora bude udělena transparentním a nediskriminačním způsobem, a toho, že potenciální zúčastněné strany budou dostatečně informovány o rozsahu daného opatření a o možných podmínkách podpory.

Podpora na pořízení vozidel a mobilního servisního vybavení využívajících zemní plyn může nežádoucím způsobem narušit hospodářskou soutěž, pokud vytěsňuje investice do čistších alternativ, které jsou již na trhu k dispozici, nebo vede k ustrnutí na určitých technologiích, a tak brání širšímu rozvoji trhu s čistšími technologiemi a jejich využívání. V těchto případech má proto Komise za to, že negativní účinky podpory poskytované na vozidla a mobilní servisní vybavení, která používají jako palivo zemní plyn, pravděpodobně nebudou ničím kompenzovány.

184. Podporu na získání nebo leasing vozidel na CNG a LNG pro vodní dopravu, včetně mobilních servisních zařízení, však lze považovat za podporu, která nemá dlouhodobé účinky vedoucí k ustrnutí na určitých technologiích nebo vytěsňující investice do čistších technologií, pokud členský stát prokáže, že čistší alternativy nejsou na trhu snadno k dispozici, ani se taková dostupnost neočekává v blízké budoucnosti⁸³.
185. Na trhu jsou již k dispozici alternativy k vozidlům využívajícím nejvíce znečišťující fosilní paliva, jako je motorová nafta, benzin nebo zkapalněný ropný plyn (LPG), pro využití v odvětví silniční, vodní a železniční dopravy. Poskytnutí podpory na tato vozidla s sebou nese značné riziko ustrnutí na konvenčních technologiích a vytěsňování investic do čistších alternativ dostupných na trhu v důsledku odklonu poptávky od ekologičtějších vozidel. To by rovněž ztěžovalo další rozvoj trhu s technologiemi, které nejsou založeny na fosilních palivech. Za těchto okolností se nemá za to, že by podpora na pořízení nebo leasing těchto vozidel včetně vozidel nové generace, která případně dodržují přísnější normy než normy Unie, měla stejné pozitivní účinky jako podpora na pořízení nebo leasing čistých vozidel s nižšími přímými (výfukovými) emisemi CO₂. Komise se proto domnívá, že negativní účinky podpory na vozidla využívající nejvíce znečišťující fosilní paliva, jako jsou například motorová nafta, benzin nebo LPG, na hospodářskou soutěž pravděpodobně nebudou ničím kompenzovány.
186. Neočekává se, že by se na trhu brzy objevila letadla s nulovými emisemi, ať už elektrická nebo poháněná vodíkem. Komise se proto domnívá, že negativní účinky státní podpory poskytnuté na čistá letadla, která nejsou letadly s nulovými emisemi, mohou být vyváženy pozitivními účinky, pokud podpora přispívá k zavádění nebo k rychlejšímu zavádění nových, efektivnějších a výrazně ekologičtějších letadel v souladu se směřováním ke klimatické neutralitě a pokud nevede k ustrnutí na některých technologiích a nevytěsňuje investice do čistších alternativ.
187. V případě letecké dopravy, pokud je vhodné snížit zvláště rušivé účinky podpory, a to i s ohledem na tržní postavení příjemce, nebo pokud je vhodné zvýšit pozitivní účinky opatření, může Komise požadovat, aby příjemce vyřadil z provozu ekvivalentní počet méně ekologických letadel obdobné vzletové hmotnosti, jako mají letadla pořízená nebo získaná na leasing díky státní podpoře.
188. Při posuzování narušení hospodářské soutěže v případě podpory na pořízení nebo leasing vozidel nebo mobilního servisního vybavení Komise zváží, zda by uvedení

⁸³ Pro účely takového posouzení Komise v závislosti na dotčeném odvětví a druhu dopravy zpravidla vezme v úvahu období dvou až pěti let od oznámení nebo poskytnutí daného opatření podpory. Při posuzování bude vycházet z nezávislých tržních studií předložených členským státem nebo z jakýchkoli jiných vhodných důkazů.

nových vozidel do provozu vedlo k selhání trhu nebo zhoršilo stávající selhání trhu, jako například nadbytečnou kapacitu v dotčeném odvětví.

189. Aby členský stát vyřešil to, že u opatření, jimiž se poskytuje cílená podpora jednotlivému příjemci nebo omezenému počtu konkrétních příjemců⁸⁴ bez provedení soutěžního nabídkového řízení, se očekávají rušivější účinky na hospodářskou soutěž, musí dostatečným způsobem odůvodnit koncepci opatření a prokázat, že vyšší riziko narušení hospodářské soutěže řádně řeší⁸⁵.

4.3.2 Podpora na zavádění infrastruktury dobíjecích a plnicích stanic

4.3.2.1 Odůvodnění podpory

190. Existence komplexní sítě infrastruktury dobíjecích a plnicích stanic je nezbytná proto, aby umožnila rozsáhlé zavádění čistých vozidel a přechod na mobilitu s nulovými emisemi. Omezená dostupnost infrastruktury pro dobíjení čistých vozidel nebo pro doplňování paliva totiž představuje významnou překážku zavádění čistých vozidel na trh. Infrastruktura dobíjecích a plnicích stanic není navíc v členských státech rozložena rovnoměrně. Dokud zůstane podíl čistých vozidel v provozu omezený, samotný trh nemusí být schopen zajistit potřebnou infrastrukturu dobíjecích a plnicích stanic.
191. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/94/EU⁸⁶ vytváří společný rámec opatření pro zavádění infrastruktury pro alternativní paliva do dopravy v Unii a stanoví rámec společných opatření pro zavádění této infrastruktury. Ostatní politiky podporující zavádění čistých vozidel mohou navíc poskytovat investiční signály pro zavádění infrastruktury dobíjecích a plnicích stanic již nyní. Tyto politiky však samy o sobě nemusí dostačovat k tomu, aby v plném rozsahu řešily zjištěná selhání trhu. Členské státy proto mohou poskytovat podporu na řešení těchto zbytkových selhání trhu a podporovat zavádění dobíjecích a plnicích stanic.

4.3.2.2 Oblast působnosti a podporované činnosti

192. Podporu lze poskytnout na výstavbu, instalaci, modernizaci nebo rozšíření infrastruktury dobíjecích a plnicích stanic.
193. Projekty mohou zahrnovat rovněž zařízení pro inteligentní nabíjení a pro výrobu elektrické energie nebo vodíku z obnovitelných zdrojů nebo vodíku s nízkými emisemi uhlíku na místě, která jsou připojena k dobíjecí nebo plnicí infrastruktuře prostřednictvím přímého spojení, jakož i skladovací jednotky na místě pro ukládání elektrické energie nebo skladování vodíku z obnovitelných zdrojů nebo vodíku s nízkými emisemi uhlíku, které mají být dodávány jako pohonné hmoty. Jmenovitá výrobní kapacita zařízení na výrobu elektřiny nebo vodíku na místě by měla být úměrná

⁸⁴ Viz bod 66.

⁸⁵ To může zahrnovat zajištění toho, že nebude docházet k nadměrným náhradám, na základě ověření, že podpora nepřekračuje čisté dodatečné náklady, což lze prokázat porovnáním mezery ve financování ve skutečném a hypotetickém srovnávacím scénáři, a toho, že členský stát zavede mechanismus sledování *ex post* s cílem ověřit předpoklady týkající se výše požadované podpory spolu s mechanismem zpětného získávání.

⁸⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/94/EU ze dne 22. října 2014 o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva (Úř. věst. L 307, 28.10.2014, s. 1).

jmenovitému výkonu nebo plnicí kapacitě dobíjecí nebo plnicí infrastruktury, ke které je připojeno.

4.3.2.3 Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu

1.1.1.1.6 Nezbytnost podpory

194. Členský stát musí ověřit nezbytnost podpory pro stimulaci zavádění dobíjecí a plnicí infrastruktury téže kategorie jako infrastruktura, která by byla zavedena se státní podporou⁸⁷, na základě otevřené veřejné konzultace *ex ante* nebo nezávislé studie trhu, případně na základě jakýchkoli jiných vhodných důkazů uvedených v oddíle 3.2.1.1. Členský stát musí především prokázat, že není pravděpodobné, že by v krátkodobém horizontu taková infrastruktura vznikla na komerčním základě⁸⁸, a musí v příslušném případě zohlednit dopad ETS.
195. Při posuzování nezbytnosti podpory na zavedení infrastruktury dobíjecích a plnicích stanic, která by byla přístupná jiným uživatelům než příjemci nebo příjemcům podpory, včetně veřejně přístupné infrastruktury dobíjecích a plnicích stanic, lze zohlednit úroveň pronikání čistých vozidel, kterým by tato infrastruktura sloužila, na trh, jakož i objem dopravy v dotčeném regionu nebo regionech.

1.1.1.1.7 Vhodnost

196. Požadavky stanovené v bodech 197 a platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.2.1.2.
197. Ověření vhodnosti v rámci alternativních nástrojů politiky by mělo zohlednit potenciál nových regulačních zásahů pro stimulaci posunu směrem k čisté mobilitě a jejich očekávaný dopad v porovnání s dopadem navrhovaného opatření.

1.1.1.1.8 Přiměřenost

198. Podpora nesmí překročit náklady nezbytné k usnadnění rozvoje dotčené hospodářské činnosti způsobem, který zvyšuje úroveň ochrany životního prostředí. Jsou-li splněny podmínky stanovené v bodech 199 až 204, lze státní podporu považovat za přiměřenou.
199. Podpora musí být poskytnuta na základě soutěžního nabídkového řízení provedeného v souladu s kritérii uvedenými v bodech 49 a 50. Koncepce soutěžního nabídkového řízení musí zajistit, aby žadatelé měli i nadále k dispozici dostatečné pobídky k podávání nabídek na projekty v oblasti dobíjecí a plnicí infrastruktury dodávající pouze elektřinu nebo vodík z obnovitelných zdrojů. Uplatňování kritérií výběru nesmí vést k tomu, že projekty v oblasti dobíjecí a plnicí infrastruktury dodávající pouze elektřinu nebo vodík z obnovitelných zdrojů budou znevýhodněny v porovnání s projekty v oblasti dobíjecí a plnicí infrastruktury, která dodává také elektřinu nebo vodík s vyšší uhlíkovou náročností v porovnání s elektřinou nebo vodíkem z obnovitelných zdrojů

⁸⁷ Například běžná nebo vysoce výkonná dobíjecí infrastruktura.

⁸⁸ Pro účely takového posouzení Komise zpravidla zvaží, zda lze očekávat zavedení dané dobíjecí a plnicí infrastruktury za komerčních podmínek ve lhůtě, která je relevantní s ohledem na dobu trvání opatření. Své posouzení založí na výsledcích veřejné konzultace *ex ante*, na nezávislých studiích trhu předložených daným členským státem nebo na jakýchkoli jiných vhodných důkazech.

nebo ze zdrojů, které nejsou obnovitelné. V určitých případech může být nutné stanovit pro nabídky stropy, aby se omezila maximální výše nabídek jednotlivých uchazečů v konkrétních kategoriích. Veškeré stropy nabídek by měly být odůvodněny s odkazem na kvantifikaci referenčních projektů uvedených v bodech 51, 52 a 53.

200. Odchylně od bodu 199 lze podporu poskytnout jinou metodou než soutěžním nabídkovým řízením v těchto případech:

- a) pokud předpokládaný počet účastníků není dostačující k tomu, aby zajistil účinnou hospodářskou soutěž nebo zabránil strategickému podávání nabídek;
- b) pokud nelze zorganizovat soutěžní nabídkové řízení popsané v bodech 49 a 50;
- c) pokud je podpora poskytnuta na dobíjecí nebo plnicí infrastrukturu určenou výhradně nebo především pro využití podniky, které působí v odvětví veřejné pozemní, železniční nebo vodní osobní dopravy⁸⁹;
- d) pokud je podpora poskytnuta na dobíjecí a plnicí infrastrukturu určenou výhradně nebo především pro použití příjemcem podpory, která není přístupná veřejnosti⁹⁰, pokud to dotyčný členský stát náležitě odůvodní, nebo
- e) pokud je podpora poskytnuta na dobíjecí a plnicí infrastrukturu určenou pro využívání určitými typy vozidel, která mají velmi omezenou příslušnou míru rozšíření na trhu (pro příslušný typ vozidla) v dotčeném členském státě nebo velmi omezený objem dopravy v dotčeném regionu nebo regionech⁹¹.

201. V případech vyjmenovaných v bodě 200 musí být výše podpory stanovena na základě analýzy mezer ve financování, jak je uvedeno v bodech 48, 51 a 52. Členský stát musí provést sledování *ex post* s cílem ověřit předpoklady ohledně výše požadované podpory a zavést mechanismus zpětného získávání v souladu s bodem 55.

202. Alternativně k bodu 201 lze podporu považovat za přiměřenou, pokud nepřevyšuje 30 % způsobilých nákladů nebo, za předpokladu, že dobíjecí nebo plnicí infrastruktura dodává jen elektřinu nebo vodík z obnovitelných zdrojů, 40 % způsobilých nákladů. Intenzitu podpory lze v případě středních podniků zvýšit o 10 procentních bodů nebo v případě malých podniků o 20 procentních bodů. V případě investic, které jsou realizovány v podporovaných oblastech splňujících podmínky čl. 107 odst. 3 písm. a) Smlouvy, lze intenzitu podpory navýšit o 15 procentních bodů, nebo v případě investic, které jsou realizovány v podporovaných oblastech splňujících podmínky čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy, o 5 procentních bodů.

⁸⁹ Dobíjecí a plnicí infrastruktura určená především pro využití podniky působícími v odvětví veřejné pozemní, železniční nebo vodní osobní dopravy může být otevřena jako doplňková infrastruktura pro použití zaměstnanci, externími dodavateli nebo dodavateli těchto podniků.

⁹⁰ Dobíjecí a plnicí infrastruktura, která je určena především pro použití příjemcem podpory, může být otevřena jako doplňková infrastruktura pro použití zaměstnanci, externími dodavateli nebo dodavateli příjemce podpory.

⁹¹ Například opatření zaměřené na podporu investic do vodíkových plnicích stanic pro těžká vozidla v nákladních terminálech a logistických parcích v členském státě, v němž je podíl těžkých vozidel na vodíkový pohon na trhu nižší než 2 %.

203. V takových případech jsou způsobilými náklady veškeré investiční náklady na výstavbu, instalaci, modernizaci nebo rozšíření infrastruktury dobíjecích nebo plnicích stanic. Může se jednat například o náklady na:
- a) dobíjecí a plnicí infrastrukturu a související technické vybavení;
 - b) instalaci nebo modernizaci elektrických nebo jiných komponent včetně elektrických kabelů a výkonových transformátorů potřebných pro připojení dobíjecí nebo plnicí infrastruktury k síti nebo k místní jednotce pro výrobu nebo ukládání elektřiny nebo skladování vodíku, a pro zajištění připravenosti dobíjecí infrastruktury pro chytrá řešení;
 - c) inženýrské stavby, úpravy pozemků nebo silnic, náklady na instalaci a náklady na získání souvisejících povolení.
204. Pokud projekt zahrnuje výrobu elektřiny nebo vodíku z obnovitelných zdrojů nebo vodíku s nízkými emisemi uhlíku na místě nebo ukládání elektřiny, případně skladování vodíku z obnovitelných zdrojů nebo vodíku s nízkými emisemi uhlíku na místě, mohou způsobilé náklady zahrnovat investiční náklady na zařízení pro výrobu nebo na zařízení pro skladování.
- 4.3.2.4 Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod a zajištění rovnováhy
205. Požadavky stanovené v bodech 206 až 216 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.2.2.
206. Nová dobíjecí infrastruktura, která umožňuje přenos elektrické energie o výkonu až 22 kW, musí být schopna podporovat funkce inteligentního dobíjení. To by zajistilo optimalizaci a řízení dobíjení tak, aby nevedlo k přetížení a plně využívalo dostupnosti elektřiny z obnovitelných zdrojů a nízkých cen elektřiny v systému.
207. Aby nedocházelo k duplikaci infrastruktury a aby se využila aktiva, která ještě nedosáhla konce své ekonomické životnosti, musí členský stát v případě plnicí infrastruktury, která dodává syntetická paliva, včetně obnovitelných kapalných a plyných paliv nebiologického původu⁹², pro vodní a leteckou dopravu, odůvodnit potřebu nové infrastruktury, s ohledem na technické vlastnosti paliva nebo paliv, která mají být dodávána prostřednictvím dané infrastruktury. V případě syntetických paliv nebo biopaliv typu „drop-in“⁹³ musí daný členský stát zvážit, do jaké míry lze pro dodávky kapalných syntetických paliv nebo biopaliv typu „drop-in“ využít stávající infrastrukturu.
208. Podpora na výstavbu, instalaci, modernizaci nebo rozšíření infrastruktury plnicích stanic může nežádoucím způsobem narušit hospodářskou soutěž v případě, že vytěsňuje investice do čistších alternativ, které jsou již na trhu k dispozici, nebo v případě, že vede k ustrnutí na určitých technologiích, a tak brání rozvoji trhu s čistšími

⁹² Patří sem i udržitelná letecká paliva.

⁹³ Palivy typu „drop-in“ se rozumí paliva funkčně rovnocenná fosilním palivům používaným v současnosti, která jsou plně kompatibilní s distribuční infrastrukturou i s palubními strojními zařízeními a motory.

technologiami a jejich využívání. Proto se Komise domnívá, že v těchto případech nebudou negativní účinky podpory poskytované na infrastrukturu plnicích stanic dodávajících paliva na bázi zemního plynu na hospodářskou soutěž pravděpodobně ničím kompenzovány.

209. S ohledem na současnou fázi rozvoje trhu s technologiemi pro čistou mobilitu ve vodní dopravě, lze podporu na výstavbu, instalaci, modernizaci nebo rozšíření infrastruktury plnicích stanic poskytujících CNG nebo LNG pro vodní dopravu považovat za podporu, která nemá dlouhodobé účinky vedoucí k ustrnutí na určitých technologiích nebo vytěsňující investice do čistších technologií, pokud členský stát prokáže, že čistší alternativy nejsou na trhu snadno k dispozici, ani se taková dostupnost neočekává v blízké budoucnosti⁹⁴, a za předpokladu, že infrastruktura bude využita k motivaci přechodu na nízkouhlíková paliva. Komise při hodnocení takové podpory zváží, zda investice tvoří součást věrohodného postupu k dekarbonizaci a zda podpora přispívá k dosažení cílů stanovených v právních předpisech Unie o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva.
210. V oblasti silniční dopravy představují vozidla s nulovými emisemi již nyní reálnou alternativu, zejména v případě lehkých vozidel. Pokud jde o těžká vozidla, předpokládá se, že se v blízké budoucnosti jejich dostupnost na trhu zvýší. Proto bude mít podpora na infrastrukturu LNG plnicích stanic pro těžká nákladní vozidla poskytnutá po roce 2025 pravděpodobně negativní účinky na hospodářskou soutěž, které pravděpodobně nebudou kompenzovány žádnými pozitivními účinky. Komise při hodnocení takové podpory na plnicí infrastrukturu pro těžká nákladní vozidla zváží, zda podpora přispívá k dosažení cílů stanovených v právních předpisech Unie o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva.
211. Alternativy k fosilním palivům jsou již na trhu dostupné pro využití v odvětví silniční dopravy, v některých segmentech vodní dopravy a v odvětví železniční dopravy. V této souvislosti se má za to, že podpora na zavádění infrastruktury plnicích stanic dodávajících paliva vyrobená s využitím fosilních zdrojů energie, jako je například vodík na bázi fosilních paliv⁹⁵, nemá stejné pozitivní účinky jako podpora na zavádění infrastruktury plnicích stanic dodávajících paliva založená na nefosilních zdrojích nebo nízkouhlíková paliva. Za prvé, snížení emisí CO₂ dosažené v odvětví dopravy je pravděpodobně vyváženo emisemi CO₂, které se nadále uvolňují v souvislosti s výrobou a používáním fosilních paliv, zejména pokud tyto emise nejsou účinně zachycovány a skladovány. Za druhé, poskytování podpory na infrastrukturu plnicích stanic dodávajících fosilní paliva, která nejsou nízkouhlíková, může zahrnovat riziko ustrnutí na určitých výrobních technologiích a souvisejícího vytěsňování investic do čistších alternativ kvůli odklonu poptávky od výrobních procesů, které nezahrnují využívání fosilních zdrojů nebo energie nebo jsou nízkouhlíkové. To by rovněž ztížilo rozvoj trhu s čistými technologiemi, které nejsou založeny na fosilních zdrojích a které umožňují mobilitu s nulovými emisemi a výrobu nefosilních paliv a energie. Komise se

⁹⁴ Pro účely takového posouzení Komise zpravidla vezme v úvahu období dvou až pěti let od oznámení nebo poskytnutí daného opatření podpory. Při posuzování bude vycházet z nezávislých tržních studií předložených členským státem nebo z jakýchkoli jiných vhodných důkazů.

⁹⁵ Viz sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Vodíková strategie pro klimaticky neutrální Evropu“, COM(2020) 301 final, s. 3.

proto domnívá, že negativní účinky podpory na hospodářskou soutěž v případě infrastruktury plnicích stanic dodávajících fosilní paliva včetně vodíku z fosilních zdrojů, v případech, kdy skleníkové plyny vypouštěné při výrobě vodíku nejsou účinně zachycovány, pravděpodobně nebudou kompenzovány, pokud ve střednědobém horizontu nejsou součástí věrohodného postupu směřujícího k dodávkám a využívání paliv z obnovitelných nebo nízkouhlíkových zdrojů.

212. Podporu na infrastrukturu vodíkových plnicích stanic, která nedodává výhradně vodík z obnovitelných zdrojů nebo nízkouhlíkový vodík, lze tedy považovat za podporu, která z dlouhodobého hlediska nevede k ustrnutí na určitých technologiích ani nevytěsňuje investice do čistších technologií, pokud členský stát prokáže, že připravil věrohodný postup směřující k postupnému ukončení používání vodíku, který nepochází z obnovitelných nebo z nízkouhlíkových zdrojů, při zásobování infrastruktury plnicích stanic do roku 2035.
213. Pokud nebudou přijata vhodná ochranná opatření, může podpora vést k vytvoření nebo posílení významného postavení na trhu, což může zabránit účinné hospodářské soutěži na vznikajících nebo rozvíjejících se trzích nebo ji narušit. Členský stát proto musí zajistit, aby koncepce opatření podpory obsahovala vhodná ochranná opatření k řešení tohoto rizika. Tato ochranná opatření mohou zahrnovat například stanovení maximálního procenta rozpočtu daného opatření, které lze přidělit jednomu podniku.
214. Komise v příslušných případech posoudí, zda jsou zavedena dostatečná ochranná opatření, která zajišťují, že provozovatelé dobíjecí nebo plnicí infrastruktury, kteří na své infrastrukturu nabízejí nebo umožňují smluvní platby, nepřiměřeným způsobem nediskriminují mezi poskytovateli služeb mobility, například uplatňováním neodůvodněného preferenčního přístupu nebo neodůvodněnými rozdíly v cenách. Pokud taková ochranná opatření zavedena nejsou, má Komise za to, že opatření podpory může pravděpodobně vést k nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž na trhu služeb mobility.
215. Jakékoli koncese nebo jiná pověření třetí strany k provozu dobíjecí a plnicí infrastruktury se musí udělovat podle zásad hospodářské soutěže, transparentnosti a nediskriminace, případně s náležitým zohledněním platných pravidel Unie pro zadávání veřejných zakázek.
216. Je-li poskytnuta podpora na výstavbu, instalaci, modernizaci nebo rozšíření dobíjecí nebo plnicí infrastruktury, která je přístupná jiným uživatelům než příjemci nebo příjemcům podpory, včetně veřejně přístupné infrastruktury dobíjecích nebo plnicích stanic, musí být tato infrastruktura přístupná veřejnosti a musí uživatelům poskytovat nediskriminační přístup, a to případně i ve vztahu k sazbám, ověřovacím a platebním metodám a dalším podmínkám využívání. Členský stát kromě toho musí zajistit, aby poplatky účtované jiným uživatelům než příjemci nebo příjemcům podpory za využívání dobíjecí nebo plnicí infrastruktury odpovídaly tržním cenám.

4.4 Podpora na účinné využívání zdrojů a přechod k oběhovému hospodářství

4.4.1 Odůvodnění podpory

217. Akční plán pro oběhové hospodářství⁹⁶ obsahuje program orientovaný na budoucnost, který má urychlit přechod Unie na oběhové hospodářství v rámci transformační změny podporované sdělením o Zelené dohodě pro Evropu. Akční plán pro oběhové hospodářství podporuje procesy oběhového hospodářství a udržitelnou spotřebu a výrobu, a jeho cílem je zajistit předcházení vzniku odpadů a co nejdelší udržení použitých zdrojů v hospodářství Unie. Tyto cíle jsou rovněž nezbytným předpokladem pro dosažení cíle Unie v oblasti klimatické neutrality do roku 2050 a pro dosažení čistšího a udržitelnějšího hospodářství.
218. Akční plán pro oběhové hospodářství výslovně zmiňuje potřebu zohlednit cíle spojené s oběhovým hospodářstvím v souvislosti s plánovanou revizí pokynů ke státní podpoře v oblasti životního prostředí a energetiky. V tomto ohledu může finanční podpora ve formě státní podpory v kombinaci s komplexními, jasnými a konzistentními pravidly sehrát klíčovou úlohu při podpoře oběhovosti výrobních procesů jako součásti širší transformace průmyslu Unie směrem ke klimatické neutralitě a dlouhodobé konkurenceschopnosti. Může také přispět k vytvoření dobře fungujícího trhu Unie se sekundárními surovinami, který sníží tlak na přírodní zdroje, povede k udržitelnému růstu, bude vytvářet pracovní místa a posílí odolnost.
219. Akční plán pro oběhové hospodářství dále uznává rostoucí význam biologických zdrojů jako klíčového vstupu pro hospodářství EU. Biohospodářství podporuje v souladu se strategií EU pro biohospodářství⁹⁷ cíle Zelené dohody pro Evropu, neboť přispívá k uhlíkově neutrálnímu hospodářství, zvyšuje environmentální, hospodářskou a sociální udržitelnost a podporuje zelený růst. Finanční podpora ve formě státní podpory může hrát klíčovou roli při podpoře zavádění udržitelných postupů v biohospodářství, jako je například podpora udržitelně vyráběných biologických materiálů a výrobků, které mohou pomoci dosáhnout klimatické neutrality a které by trh sám o sobě nepřijal.

4.4.2 Oblast působnosti a podporované činnosti

220. Podpora podle tohoto oddílu může být poskytnuta na následující typy investic:
- a) investice zaměřené na zlepšení účinného využívání zdrojů prostřednictvím kteréhokoli z následujících opatření:
 - i) čisté snížení zdrojů spotřebovaných při výrobě stejného množství výstupů⁹⁸;

⁹⁶ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu – nasměrování evropské dopravy do budoucnosti“, COM(2020) 98 final.

⁹⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Udržitelné biohospodářství pro Evropu: posílení vazby mezi hospodářstvím, společností a životním prostředím“, COM(2018)673 final a SWD(2018)431.

⁹⁸ Spotřebované zdroje mohou zahrnovat všechny spotřebované materiální zdroje s výjimkou energie. Toto snížení lze stanovit na základě měření nebo odhadu spotřeby před provedením opatření podpory a po něm včetně jakékoli úpravy podle vnějších podmínek, které mohou ovlivnit spotřebu zdrojů.

- ii) nahrazení primárních surovin nebo vstupních surovin druhotnými (opětovně použitými nebo recyklovanými) nebo využitými surovinami nebo vstupními surovinami, nebo
 - iii) nahrazení fosilních surovin nebo vstupních surovin biologickými surovinami nebo vstupními surovinami;
- b) investice za účelem snižování a předcházení vzniku odpadů, přípravy k jejich opětovnému použití, materiálového využití, dekontaminace a recyklace odpadů⁹⁹, které vytváří příjemce;
 - c) investice na přípravu odpadu vyprodukovaného třetími stranami na opětovné použití, získání materiálů, dekontaminaci a recyklaci, pokud by tento odpad byl jinak odstraněn nebo byl zpracován způsobem, který se v hierarchii odpadů nachází na nižší úrovni priority¹⁰⁰, nebo by byl zpracován způsobem, který využívá suroviny méně účinně, nebo by vedl k nižší kvalitě recyklace;
 - d) investice na snížení, prevenci vzniku, přípravu na opětovné použití, získání materiálů, dekontaminaci, opětovné použití a recyklaci jiných produktů, materiálů nebo látek¹⁰¹, které vyprodukoval příjemce nebo třetí strany a které se nutně nepokládají za odpad, avšak byly by jinak nevyužity, odstraněny nebo zpětně získány způsobem, který využívá suroviny méně účinně, nebo by se staly odpadem, pokud by nebyly opětovně použity, nebo by vedly k nižší úrovni recyklace;
 - e) investice do tříděného sběru¹⁰² a tříděním odpadů nebo jiných produktů, materiálů nebo látek jako přípravy na opětovné použití nebo recyklaci.
221. Za určitých podmínek lze udělit podporu na provozní náklady související s tříděným sběrem a tříděním odpadu ve vztahu ke specifickým tokům odpadu nebo typům odpadu (viz bod 247).
222. Podpora na zpětné využití zbytkového tepla z výrobních procesů nebo podpora týkající se CCU bude posuzována podle podmínek vztahujících se na podporu na snížení emisí skleníkových plynů stanovenou v oddíle 4.1.

⁹⁹ Viz definice opětovného použití, využití, přípravy k opětovnému použití, recyklace a odpadu v bodech 19(59), (61), (62), (75) a (90).

¹⁰⁰ Hierarchie způsobů nakládání s odpady sestává z a) předcházení vzniku, b) přípravy k opětovnému použití, c) recyklace, d) jiného využití, například energetického využití, a e) odstranění. Viz čl. 4 bod 1 směrnice 2008/98/ES.

¹⁰¹ Jiné produkty, materiály nebo látky mohou zahrnovat vedlejší produkty (uvedené v článku 5 směrnice 2008/98/ES), odpad ze zemědělské činnosti, akvakultury, rybolovu a lesní těžby, odpadní vodu, dešťovou vodu a povrchový odtok vody, minerály, odpady z těžebního průmyslu, živiny, zbytkové plyny z výrobních procesů, nadbytečné produkty, součásti a materiály apod. Nadbytečné produkty, součásti a materiály jsou produkty, součásti nebo materiály, které jejich držitel již nepotřebuje nebo pro něž již nemá využití, ale které jsou vhodné k opětovnému použití.

¹⁰² Viz definici „tříděného sběru“ v čl. 3 bodu 11 směrnice 2008/98/ES.

223. Podpora na výrobu biopaliv, biokapalin, bioplynu a paliv z biomasy z odpadu bude posuzována podle podmínek vztahujících se na podporu na snížení emisí skleníkových plynů stanovenou v oddíle 4.1.
224. Podpora na výrobu tepla z odpadu bude posuzována podle podmínek vztahujících se na podporu na snížení emisí skleníkových plynů stanovenou v oddíle 4.1. Pokud podpora na výrobu energie nebo tepla z odpadu souvisí s investicemi do systémů dálkového vytápění a chlazení nebo do jejich provozu, bude posuzována podle podmínek platných pro podporu na dálkové vytápění nebo chlazení, které jsou stanoveny v oddíle 4.10.

4.4.3 *Motivační účinek*

225. Požadavky stanovené v bodech 226 až 233 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.1.2.
226. Pokud jde o požadavek stanovený v bodě 28, aby členský stát určil věrohodný hypotetický srovnávací scénář, bude tento hypotetický srovnávací scénář zpravidla odpovídat investici se stejnou kapacitou, životností a případně dalšími relevantními technickými charakteristikami, jako má daná investice šetrná k životnímu prostředí
227. Hypotetický srovnávací scénář může spočívat rovněž v zachování stávajícího zařízení nebo vybavení v provozu po dobu odpovídající životnosti investice šetrné k životnímu prostředí. V takovém případě je třeba zohlednit diskontované náklady na údržbu, opravy a modernizaci v tomto období.
228. V některých případech může hypotetický srovnávací scénář spočívat v pozdější výměně zařízení nebo vybavení; v takovém případě by měla být zohledněna diskontovaná hodnota tohoto zařízení a vybavení a měl by být vyrovnán rozdíl v příslušné ekonomické životnosti tohoto zařízení nebo vybavení.
229. V případě zařízení, na která se vztahují leasingové smlouvy, je třeba porovnat diskontovanou hodnotu leasingu zařízení šetrného k životnímu prostředí s diskontovanou hodnotou leasingu zařízení méně šetrného k životnímu prostředí, které by bylo používáno, pokud by podpora nebyla poskytnuta.
230. Pokud investice spočívá v přidání instalací nebo vybavení k již existujícím zařízením, instalacím nebo vybavení, budou se způsobilé náklady rovnat investičním nákladům v plné výši.
231. Komise se domnívá, že podpora projektů s obdobím návratnosti kratším než pět let nemá v zásadě motivační účinek. Členský stát však může poskytnout důkazy o tom, že podpora je potřebná k vyvolání změny chování, a to i v případě projektů s kratší dobou návratnosti.
232. Podpora na investice, které podnikům umožní pouhé splnění již platných závazných norem Unie, nebude považována za podporu, která má motivační účinek (viz bod 32). Jak je vysvětleno v bodě 32, podporu lze považovat za podporu, která má motivační účinek, pokud umožňuje podniku zvýšit úroveň ochrany životního prostředí v souladu se závaznými vnitrostátními normami, které jsou přísnější než normy Unie nebo které byly přijaty v případě neexistence norem Unie.

233. Za podporu s motivačním účinkem bude považována podpora na přizpůsobení se normám Unie, které byly přijaty, ale zatím nejsou platné, pokud je investice uskutečněna a dokončena alespoň 18 měsíců předtím, než dané normy Unie vstoupí v platnost.

4.4.4 Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu

4.4.4.1 Nezbytnost podpory

234. Požadavky stanovené v bodech 235 a 236 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.2.1.1.

235. Investice musí překračovat rámec zavedených obchodních postupů, které jsou obecně uplatňovány v celé Unii a u různých technologií¹⁰³.

236. V případě podpory na tříděný sběr a třídění odpadu nebo jiných produktů, materiálů nebo látek musí členský stát prokázat, že takový tříděný sběr a třídění odpadu nejsou v tomto členském státě dostatečně rozvinuty¹⁰⁴. Je-li poskytnuta podpora na pokrytí provozních nákladů, musí členský stát prokázat, že tato podpora je nezbytná na přechodné období k tomu, aby usnadnila rozvoj činností týkajících se tříděného sběru a třídění odpadu. Členský stát musí zohlednit veškeré povinnosti podniků v rámci systémů rozšířené odpovědnosti výrobce, které případně zavedl v souladu s článkem 8 směrnice 2008/98/ES.

4.4.4.2 Vhodnost

237. Požadavky stanovené v bodě 238 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.2.1.2.

238. V souladu se zásadou „znečišťovatel platí“¹⁰⁵ by podniky, které produkují odpad, neměly být zproštěny nákladů na nakládání s odpady. Podpora by proto neměla zprošťovat podniky produkující odpad jakýchkoli nákladů nebo povinností souvisejících s nakládáním s odpady, za které odpovídají podle právních předpisů Unie nebo vnitrostátních právních předpisů, a to i v rámci systémů rozšířené odpovědnosti výrobce. Kromě toho by podpora neměla podniky zprošťovat nákladů, které by měly být považovány za běžné náklady podniku.

4.4.4.3 Přiměřenost

239. Způsobitelnými náklady jsou dodatečné investiční náklady stanovené porovnáním celkových investičních nákladů projektu s náklady na projekt nebo činnost, které jsou méně šetrné k životnímu prostředí, přičemž se může jednat o jednu z následujících možností:

- a) srovnatelná investice popsaná v bodě 226, která by byla věrohodně provedena bez podpory a která nedosahuje stejné úrovně účinného využívání zdrojů;

¹⁰³ Z technologického hlediska by investice měla vést k vyšší míře recyklovatelnosti nebo vyšší kvalitě recyklovaného materiálu ve srovnání s běžnou praxí.

¹⁰⁴ Pokud to členský stát dostatečně prokáže, může být zohledněna i konkrétní situace na úrovni dotčeného regionu nebo regionů

¹⁰⁵ Viz definici v bodě 19(58).

- b) zpracování odpadu na základě zpracovatelské operace, která se nachází na nižším stupni priorit hierarchie způsobů nakládání s odpady, případně způsobem, který využívá zdroje méně účinně;
 - c) konvenční výrobní proces týkající se primární suroviny nebo produktu, je-li opětovně použitý nebo recyklovaný (sekundární) produkt technicky a ekonomicky nahraditelný primární surovinou nebo produktem;
 - d) jakýkoli jiný hypotetický srovnávací scénář založený na řádně odůvodněných předpokladech.
240. Pokud by produkt, látka nebo materiál v případě, že by nebyly znovu použity, představovaly odpad, a pokud neexistuje žádný právní požadavek na to, aby byl daný produkt, látka nebo materiál odstraněn nebo jinak zpracován, mohou způsobilé náklady odpovídat investicím nezbytným k dalšímu využití dotčeného produktu, látky nebo materiálu.
241. Intenzita podpory nesmí přesáhnout 40 % způsobilých nákladů;
242. Intenzitu podpory lze v případě středních podniků zvýšit o 10 procentních bodů nebo v případě malých podniků o 20 procentních bodů.
243. V případě investic, které jsou realizovány v podporovaných oblastech splňujících podmínky čl. 107 odst. 3 písm. a) Smlouvy, lze intenzitu podpory navýšit o 15 procentních bodů, nebo v případě investic, které jsou realizovány v podporovaných oblastech splňujících podmínky čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy, o 5 procentních bodů.
244. Intenzitu podpory lze zvýšit o 10 procentních bodů v případě činností souvisejících s ekologickými inovacemi za předpokladu, že jsou splněny všechny tyto podmínky:
- a) daná činnost v oblasti ekologických inovací musí být v porovnání se současným stavem techniky v daném odvětví v Unii nová nebo významně zdokonalená¹⁰⁶;
 - b) předpokládaný přínos pro životní prostředí musí být podstatně vyšší než zlepšení, které vyplývá z obecného vývoje současného stavu techniky u srovnatelných činností¹⁰⁷;

¹⁰⁶ Novost mohou členské státy prokázat například na základě přesného popisu inovace nebo tržních podmínek pro její zavedení nebo šíření, a to srovnáním s postupy nebo organizačními technikami odrážejícími současný stav a obecně používanými jinými podniky ve stejném odvětví.

¹⁰⁷ Pokud mohou být ke srovnání činností v oblasti ekologických inovací se standardními, neinovativními činnostmi použity kvantitativní parametry, „podstatně vyšší“ znamená, že marginální zlepšení očekávané od činností v oblasti ekologických inovací z hlediska snížení environmentálního rizika nebo znečištění nebo vyšší účinnosti energie či zdrojů dosáhne nejméně dvojnásobku marginálního zlepšení očekávaného při obvyklém vývoji srovnatelných neinovativních činností. Pokud navrhovaný přístup není pro daný případ vhodný nebo pokud není kvantitativní srovnání možné, měla by žádost o státní podporu obsahovat podrobný popis metody použité pro hodnocení tohoto kritéria, které zajišťuje standard srovnatelný se standardem navrhované metody.

- c) inovační charakter této činnosti zahrnuje z technologického, obchodního nebo finančního hlediska jasný stupeň rizika, který je vyšší než riziko běžně spojované se srovnatelnými neinovačními činnostmi¹⁰⁸.
245. Odchylně od bodů 241 až 244 může členský stát na základě analýzy mezer ve financování stanovené v bodech 48, 51 a 52 rovněž prokázat nezbytnost vyšší intenzity podpory. V takovém případě musí členský stát provést sledování *ex post*, aby ověřil předpoklady týkající se výše požadované podpory a zavedl mechanismus zpětného získávání v souladu s bodem 55. Výše podpory nesmí převýšit mezeru ve financování stanovenou podle bodů 51 a 52.
246. Pokud je podpora poskytnuta na základě soutěžního nabídkového řízení provedeného v souladu s kritérii stanovenými v bodech 49 a 50, považuje se výše podpory za přiměřenou.
247. Podpora může zahrnovat provozní náklady, pokud se vztahuje k tříděnému sběru a třídění odpadu nebo jiných produktů, materiálů nebo látek v souvislosti s určitými toky odpadů nebo druhy odpadů s ohledem na přípravu k opětovnému použití nebo recyklaci; v takovém případě musí být splněny tyto podmínky:
- a) podpora musí být poskytnuta na základě soutěžního nabídkového řízení provedeného v souladu s kritérii stanovenými v bodech 49 a 50, které musí být na nediskriminačním základě otevřeno všem hospodářským subjektům poskytujícím služby tříděného sběru a třídění odpadu;
 - b) v případě vysoké úrovně nejistoty ohledně budoucího vývoje provozních nákladů po dobu trvání opatření může soutěžní nabídkové řízení obsahovat pravidla, která podporu za určitých přesně definovaných okolností omezují, pokud jsou tato pravidla a tyto okolnosti stanoveny *ex ante*;
 - c) jakákoli investiční podpora poskytnutá zařízení využívanému pro tříděný sběr a třídění odpadu ve vztahu ke konkrétním tokům nebo druhům odpadu musí být odečtena od provozní podpory poskytnuté těmto zařízením, pokud obě formy podpory pokrývají tytéž způsobilé náklady;
 - d) podporu lze poskytovat nejvýše po dobu pěti let.

4.4.5 Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod

248. Požadavky stanovené v bodech 249 až 252 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.2.2.
249. Podpora nesmí stimulovat tvorbu odpadů ani zvýšené využívání zdrojů.
250. Podpora nesmí pouze zvyšovat poptávku po odpadech nebo jiných materiálech a zdrojích určených k opětovnému použití, recyklaci nebo zpracování k dalšímu využití, aniž by zvýšila sběr těchto materiálů.

¹⁰⁸ Toto riziko může členský stát prokázat například tím, že přesvědčivě doloží: náklady ve vztahu k obratu podniku, čas nutný na přípravu, očekávaný přínos dané činnosti v oblasti ekologických inovací ve srovnání s náklady a pravděpodobnost neúspěchu.

251. Při posuzování dopadu podpory na trh zohlední Komise potenciální účinky podpory na fungování trhů s primárními a sekundárními materiály ve vztahu k dotčeným produktům.
252. Zejména při posuzování dopadu na trh, který má podpora provozních nákladů souvisejících s tříděným sběrem a tříděním odpadů nebo jiných produktů, materiálů nebo látek ve vztahu ke konkrétním tokům nebo druhům odpadů s ohledem na přípravu na opětovné použití nebo recyklaci zohlední Komise potenciální interakce se systémy rozšířené odpovědnosti výrobce v dotčeném členském státě.

4.5 Podpora na prevenci nebo snižování znečištění jiného než znečištění ze skleníkových plynů

4.5.1 Odůvodnění podpory

253. Cíl sdělení „Zelená dohoda pro Evropu“, kterým je nulové znečištění pro životní prostředí bez toxických látek, by měl do roku 2050 zajistit snížení znečištění na úroveň, které již nebudou škodlivé pro lidi a přírodní ekosystémy, a budou respektovat hranice, které je naše planeta schopna zvládnout, a vytvářet tak prostředí bez toxických látek, v souladu s Agendou OSN pro udržitelný rozvoj 2030¹⁰⁹ a s dlouhodobými cíli 8. akčního programu pro životní prostředí¹¹⁰. Unie stanovila konkrétní cíle pro snížení úrovně znečištění, jako je například čistší ovzduší¹¹¹ a nulové znečištění vodních útvarů¹¹², méně hluku, minimalizace používání a uvolňování látek vzbuzujících obavy, méně plastového odpadu a znečištění a odpadu souvisejícího s mikroplasty¹¹³, jakož i cíle týkající se přebytku živin a hnojiv, nebezpečných pesticidů a látek způsobujících antimikrobiální rezistenci¹¹⁴.

¹⁰⁹ Agenda OSN pro udržitelný rozvoj 2030 je k dispozici na stránce:

<https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>.

¹¹⁰ Návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2030, COM(2020) 652 final.

¹¹¹ Viz sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Čisté ovzduší pro Evropu“, COM(2013) 918 final. Viz také směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/107/ES ze dne 15. prosince 2004 o obsahu arsenu, kadmia, rtuti, niklu a polycyklických aromatických uhlovodíků ve vnějším ovzduší (Úř. věst. L 23, 26.1.2005, s. 3) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES ze dne 21. května 2008 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu (Úř. věst. L 152, 11.6.2008, s. 1), pokud jde o přízemní ozon, částice, oxidy dusíku, nebezpečné těžké kovy a řadu dalších znečišťujících látek. Viz také směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284 ze dne 14. prosince 2016 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší, o změně směrnice 2003/35/ES a o zrušení směrnice 2001/81/ES (Úř. věst. L 344, 17.12.2016, s. 1), pokud jde o pro nejvýznamnější látky znečišťující ovzduší, které přecházejí hranice států: oxid siřičitý, oxidy dusíku, amoniak, nemethanové těkavé organické sloučeniny a pevné částice.

¹¹² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1), vyžaduje, neplatí-li výjimky, dobrý ekologický stav pro všechny útvary povrchových a podzemních vod.

¹¹³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Cesta ke zdravé planetě pro všechny, Akční plán EU: Vstříc nulovému znečištění ovzduší, vod a půdy“, COM(2021) 400 final.

¹¹⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Strategie od zemědělce ke spotřebiteli pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy“, COM(2020) 381.

254. Finanční podpora ve formě státní podpory může významně přispět k environmentálnímu cíli snižování jiných forem znečištění než znečištění z emisí skleníkových plynů.

4.5.2 *Oblast působnosti a podporované činnosti*

255. Podpora na prevenci nebo snižování znečištění jiného než znečištění ze skleníkových plynů podle tohoto oddílu může být poskytnuta na investice, které podnikům umožní řídit se přísnějšími normami ochrany životního prostředí, než jsou normy Unie, zvyšovat úroveň ochrany životního prostředí v případě neexistence norem Unie, nebo dodržovat normy Unie, které byly přijaty, ale dosud nevstoupily v platnost.

256. Pokud je podpora poskytnuta ve formě obchodovatelných povolenek¹¹⁵, musí být opatření podpory navrženo tak, aby předcházelo znečištění nebo je snižovalo ještě více, než stanoví normy Unie, jež jsou pro příslušné podniky závazné.

257. Podpora se musí zaměřit na prevenci nebo snížení znečištění přímo spojeného s vlastní činností příjemce.

258. Podpora nesmí pouze přesunovat znečištění z jednoho odvětví do jiného nebo z jedné složky životního prostředí do jiné (například z ovzduší do vody). Pokud je podpora zaměřena na snižování znečištění, musí dosáhnout celkového snížení znečištění.

259. Oddíl 4.5 se nevztahuje na opatření podpory, která spadají do oblasti působnosti oddílu 4.1. Pokud určité opatření přispívá jak k prevenci nebo snižování emisí skleníkových plynů, tak k prevenci nebo snižování jiného znečištění než znečištění ze skleníkových plynů, bude se sloučitelnost tohoto opatření posuzovat na základě tohoto oddílu nebo oddílu 4.1 v závislosti na tom, který z těchto dvou cílů převažuje¹¹⁶.

4.5.3 *Motivační účinek*

260. Požadavky stanovené v bodech 261 a 262 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.1.2.

261. Má se za to, že podpora má motivační účinek, pokud tam, kde neexistují normy Unie, podniku umožňuje snížit znečištění nebo předejít znečištění, a tam, kde již platí normy Unie, snížit nebo předejít znečištění ještě více, než požadují tyto normy. Jak je vysvětleno v bodě 32, podporu lze rovněž považovat za podporu s motivačním účinkem, pokud podniku umožňuje předejít znečištění nebo je snížit v souladu se závaznými vnitrostátními normami, které jsou přísnější než normy Unie nebo které byly přijaty v případě neexistence norem Unie.

262. Za podporu s motivačním účinkem bude považována podpora na přizpůsobení se normám Unie, které byly přijaty, ale dosud nejsou platné, pokud je investice

¹¹⁵ Obchodovatelné povolenky mohou zahrnovat státní podporu, zejména pokud jsou povolení a povolenky poskytovány členskými státy za cenu nižší než jejich tržní hodnota.

¹¹⁶ Pro určení toho, který z obou cílů převažuje, může Komise požadovat, aby členský stát předložil srovnání očekávaných výsledků daného opatření z hlediska prevence nebo snižování emisí skleníkových plynů a jiných znečišťujících látek na základě věrohodného a podrobného vyčíslení.

uskutečněna a dokončena alespoň 18 měsíců předtím, než dané normy Unie vstoupí v platnost.

4.5.4 Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu

4.5.4.1 Nezbytnost podpory

263. Požadavky stanovené v bodě 264 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.2.1.1.

264. V případě podpory ve formě obchodovatelných povolenek¹¹⁷ musí členské státy prokázat, že jsou splněny následující kumulativní podmínky:

- a) úplné obchodování formou dražby vede ke značnému nárůstu výrobních nákladů pro každé odvětví či kategorii jednotlivých příjemců;
- b) podstatný nárůst výrobních nákladů nelze přenést na spotřebitele, aniž by to vedlo k významnému snížení prodeje¹¹⁸.
- c) jednotlivé podniky v odvětví nemají možnost snížit úroveň emisí s cílem snížit náklady na osvědčení na takovou úroveň, která je pro tyto podniky únosná. Skutečnost, že spotřebu nelze snížit, lze prokázat porovnáním úrovní emisí s úrovněmi odvozenými od nejúčinnější technologie v Evropském hospodářském prostoru. Podniku, který úroveň nejúčinnější technologie dosahuje, může být nanejvýš udělena povolenka v rámci systému obchodování s povolenkami odpovídající nárůstu výrobních nákladů, které nelze přenést na spotřebitele. Podniky s horší environmentální výkonností získají počet povolenek, který je menší a úměrný jejich environmentální výkonnosti.

4.5.4.2 Přiměřenost

265. Způsobilé náklady představují dodatečné investiční náklady, které přímo souvisejí s dosažením vyšší úrovně ochrany životního prostředí.

266. Mimořádné investiční náklady sestávají z rozdílu mezi podpořenými investičními náklady a investičními náklady podle hypotetického srovnávacího scénáře podle bodů 226 až 230. Pokud projekt spočívá ve včasném přizpůsobení se normám Unie, které dosud nejsou v platnosti, měl by být hypotetický srovnávací scénář v zásadě tentýž, který je popsán v bodě 228.

267. Intenzita podpory nesmí přesáhnout 40 % způsobilých nákladů;

268. Intenzitu podpory lze v případě středních podniků zvýšit o 10 procentních bodů nebo v případě malých podniků o 20 procentních bodů.

269. V případě investic, které jsou realizovány v podporovaných oblastech splňujících podmínky čl. 107 odst. 3 písm. a) Smlouvy, lze intenzitu podpory navýšit o 15

¹¹⁷ Obchodovatelné povolenky mohou zahrnovat státní podporu, zejména pokud jsou povolení a povolenky poskytovány členskými státy za cenu nižší než jejich tržní hodnota.

¹¹⁸ Tuto analýzu lze provést mimo jiné na základě odhadů cenové elasticity výrobků v daném odvětví, jakož i na základě odhadovaných prodejních ztrát a také jejich předpokládaného dopadu na ziskovost příjemce

procentních bodů, nebo v případě investic, které jsou realizovány v podporovaných oblastech splňujících podmínky čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy, o 5 procentních bodů.

270. Intenzitu podpory lze zvýšit o 10 procentních bodů v případě činností souvisejících s ekologickými inovacemi za předpokladu, že jsou splněny podmínky stanovené v bodě 244 písm. (a) nebo (c).
271. Odchylně od bodů 267 až 270 může členský stát na základě analýzy mezer ve financování stanovené v bodech 48, 51 a 52 rovněž prokázat nezbytnost vyšší intenzity podpory. V takovém případě musí členský stát provést sledování *ex post*, aby ověřil předpoklady týkající se výše požadované podpory a zavedl mechanismus zpětného získávání v souladu s bodem 55. Výše podpory nesmí překročit mezeru ve financování v souladu s body 51 a 52.
272. Pokud je podpora poskytnuta na základě soutěžního nabídkového řízení provedeného v souladu s kritérii stanovenými v bodech 49 a 50, považuje se výše podpory za přiměřenou.
273. Pokud jde o podporu ve formě obchodovatelných povolenek, Komise rovněž ověří, zda:
- jsou povolenky přidělovány transparentním způsobem na základě objektivních kritérií a zdrojů údajů nejvyšší dostupné kvality a
 - celková částka obchodovatelných povolení nebo povolenek poskytnutých jednotlivým podnikům za cenu, která je nižší než jejich tržní cena, nepřesáhne předpokládané potřeby těchto podniků odhadované v případě, že by systém obchodování neexistoval:

4.5.5 *Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod*

274. Požadavky stanovené v bodech až 275 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.2.2.
275. Pokud jde o podporu ve formě obchodovatelných povolenek, Komise rovněž ověří, zda:
- je výběr příjemců založen na objektivních a transparentních kritériích a podpora je v zásadě udělována stejným způsobem všem soutěžitelům v tomtéž odvětví, pokud jsou v podobné faktické situaci;
 - metodika přidělování povolenek nezvýhodňuje některé podniky¹¹⁹ nebo některá odvětví, pokud to není odůvodněno environmentálním hlediskem samotného systému nebo pokud je přijetí těchto pravidel z hlediska souladu s dalšími politikami v oblasti životního prostředí nutné;
 - nové podniky na trhu nezískávají povolení nebo povolenky za lepších podmínek než stávající podniky, které jsou činné na týchž trzích.
 - pokud je stávajícím zařízením ve srovnání s novými účastníky na trhu poskytnuto více povolenek, nevede to k vytváření zbytečných překážek vstupu na trh.

¹¹⁹ Například noví účastníci na trhu nebo naopak stávající podniky nebo zařízení.

4.6 Podpora na sanaci škod na životním prostředí, na obnovu přírodních stanovišť a ekosystémů, na ochranu nebo obnovu biologické rozmanitosti a na zavádění řešení založených na přírodě pro přizpůsobení se změně klimatu a její zmírňování

4.6.1 Odůvodnění podpory

276. Cílem strategie v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030¹²⁰ je chránit přírodu, zvrátit zhoršování stavu ekosystémů a do roku 2030 nasměrovat Unii na dráhu obnovy biologické rozmanitosti. Jako základní součást sdělení „Zelená dohoda pro Evropu“ stanovuje ambiciózní cíle a závazky týkající se dosažení zdravých a odolných ekosystémů do roku 2030.
277. Finanční podpora ve formě státní podpory může významně přispět k environmentálnímu cíli ochrany a obnovy biologické rozmanitosti a ekosystémů několika způsoby, mimo jiné poskytnutím pobídek k nápravě škod v kontaminovaných lokalitách, obnovou narušených přírodních stanovišť a ekosystémů nebo investicemi do ochrany ekosystémů.
278. Cílem strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu¹²¹ je mobilizovat investice do přírodě blízkých řešení v oblasti přizpůsobování se změně klimatu¹²² vzhledem k tomu, že jejich zavedení ve velkém měřítku by zvýšilo odolnost vůči změně klimatu a přispělo k dosažení několika cílů Zelené dohody pro Evropu.

4.6.2 Oblast působnosti a podporované činnosti

279. Tento oddíl stanoví pravidla slučitelnosti opatření podpory na sanaci škod na životním prostředí, na obnovu přírodních stanovišť a ekosystémů, na ochranu nebo obnovu biologické rozmanitosti a na zavádění přírodě blízkých řešení pro přizpůsobení se změně klimatu a její zmírňování.
280. Tento oddíl se nevztahuje na:
- a) podporu na sanaci nebo obnovu po uzavření elektráren a těžebních nebo důlních činností v rozsahu, v jakém se na danou podporu vztahuje oddíl 4.12¹²³;
 - b) podporu na náhradu škod způsobených přírodními pohromami, například zemětřeseními, lavinami, sesuvy půdy, záplavami, tornády, hurikány, sopečnými erupcemi a samovolnými požáry lesní a další vegetace.
281. Podpora podle tohoto oddílu může být poskytnuta na následující činnosti:

¹²⁰ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030: Navrácení přírody do našeho života“, COM(2020) 380 final.

¹²¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Vytvoření Unie odolné vůči změně klimatu – nová strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu“, COM(2021) 82 final.

¹²² <https://www.eea.europa.eu/publications/nature-based-solutions-in-europe/>.

¹²³ Pod oddíl 4.6 může spadat například podpora na zavodňování rašelinišť, která není spojena s podporou na předčasné ukončení těžby rašeliny ani s podporou na mimořádné náklady spojené s těmito činnostmi.

- a) sanace škod na životním prostředí, včetně poškození kvality půdy, povrchových nebo podzemních vod nebo mořského prostředí;
- b) obnova přírodních stanovišť a ekosystémů ze znehodnoceného stavu;
- c) ochrana nebo obnova biologické rozmanitosti nebo ekosystémů s cílem přispět k dosažení dobrého stavu ekosystémů nebo chránit ekosystémy, které se již v dobrém stavu nacházejí;
- d) zavádění přírodě blízkých řešení pro přizpůsobení se změně klimatu a její zmírňování.

282. Tento oddíl se nevztahuje na opatření podpory, která spadají do oblasti působnosti oddílu 4.1. Pokud určité opatření přispívá jak ke snížení emisí skleníkových plynů, tak k sanaci škod na životním prostředí, k obnově přírodních stanovišť a ekosystémů, k ochraně nebo obnově biologické rozmanitosti a k zavádění řešení založených na přírodě pro přizpůsobení se změně klimatu a její zmírňování, bude se sloučitelnost tohoto opatření posuzovat buď na základě oddílu 4.1, nebo tohoto oddílu v závislosti na tom, který z obou těchto cílů převažuje¹²⁴.

4.6.3 Motivační účinek

283. Požadavky stanovené v bodech 284 až 287 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.1.2.

284. Aniž je dotčena směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES nebo jiné příslušné předpisy Unie¹²⁵, lze podporu na sanaci škod na životním prostředí, na obnovu přírodních stanovišť a ekosystémů, na ochranu nebo obnovu biologické rozmanitosti a na zavádění přírodě blízkých řešení pro přizpůsobení se změně klimatu a její zmírnění považovat za podporu s motivačním účinkem pouze v případě, že není možné identifikovat subjekt nebo podnik, který je původcem dané škody na životním prostředí, případně pokud tento subjekt nebo podnik nemůže nést právní odpovědnost za financování prací nezbytných k prevenci a nápravě škod na životním prostředí v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“.

285. Členský stát musí prokázat, že byla přijata veškerá nezbytná opatření včetně právních kroků vedoucí k identifikaci odpovědného subjektu nebo podniku, který je původcem škody na životním prostředí, a k zajištění toho, aby nesl příslušné náklady. Nemůže-li být subjekt nebo podnik, který je odpovědný podle platných právních předpisů, identifikován nebo nemůže-li být přinucen nést náklady, lze poskytnout podporu na

¹²⁴ Pro určení, který z obou těchto cílů převažuje, může Komise požadovat, aby daný členský stát předložil porovnání předpokládaných výsledků daného opatření z hlediska prevence nebo snížení emisí skleníkových plynů a sanace škod na životním prostředí, obnovy přírodních stanovišť a ekosystémů, ochrany nebo obnovy biologické rozmanitosti a zavádění přírodě blízkých řešení pro přizpůsobení se změně klimatu a její zmírňování, případně na základě věrohodných a podrobných kvantifikací.

¹²⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/EU ze dne 21. dubna 2004 o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí (Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 56). Viz rovněž oznámení Komise „Obecné zásady za účelem dosažení jednotného chápání pojmu „škody na životním prostředí“ ve smyslu článku 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí“ (Úř. věst. C 118, 7.4.2021, s. 1).

veškeré sanační nebo rekultivační práce a mít za to, že má motivační účinek. Komise může mít za to, že podnik nelze přimět k tomu, aby nesl náklady na nápravu škody na životním prostředí, kterou způsobil, pokud zanikla jeho právní existence a není žádný jiný podnik, který by bylo možno považovat za jeho právního nebo hospodářského nástupce¹²⁶, nebo pokud existuje jen nedostatečné finanční zajištění nákladů na sanaci.

286. Podpora poskytnutá na provádění kompenzačních opatření podle čl. 6 odst. 4 směrnice Rady 92/43/EHS¹²⁷ nemá motivační účinek. U podpory na pokrytí dodatečných nákladů nezbytných k rozšíření oblasti působnosti nebo cílů těchto opatření nad rámec zákonných povinností podle čl. 6 bodu 4 uvedené směrnice je možné mít za to, že má motivační účinek.
287. Podpora na sanaci škod na životním prostředí a na obnovu přírodních stanovišť a ekosystémů bude považována za podporu s motivačním účinkem, pokud náklady na sanaci nebo obnovu překročí zvýšení hodnoty pozemku (viz bod 288).

4.6.4 *Přiměřenost*

288. V případě investic do sanace škod na životním prostředí nebo do obnovy přírodních stanovišť a ekosystémů jsou náklady, které jsou způsobilé, náklady vynaložené na sanaci nebo obnovu po odečtení nárůstu hodnoty pozemku nebo majetku. Hodnocení nárůstu hodnoty pozemku nebo majetku vyplývajícího ze sanace nebo obnovy musí provést nezávislý kvalifikovaný odborník.
289. V případě investic do ochrany nebo obnovy biologické rozmanitosti a do zavádění přírodě blízkých řešení pro přizpůsobení se změně klimatu a její zmírňování jsou způsobilými náklady celkové náklady na práce vedoucí k přispění k ochraně nebo obnově biologické rozmanitosti nebo k zavádění přírodě blízkých řešení pro přizpůsobení se změně klimatu a její zmírňování.
290. V případě, že je podpora poskytována na zavádění přírodě blízkých řešení v budovách, pro které existuje certifikát energetické náročnosti, by členské státy musely prokázat, že tyto investice nebrání realizaci opatření energetické účinnosti doporučených v tomto certifikátu energetické náročnosti.
291. Intenzita podpory může dosáhnout až 100 % způsobilých nákladů.

4.7 Podpora ve formě snížení daní nebo parařfiskálních poplatků

292. Oddíl 4.7 se vztahuje na podporu na ochranu životního prostředí ve formě snížení daní nebo parařfiskálních poplatků. Je strukturován do dvou pododdílů, z nichž každý má odlišnou logiku. Oddíl 4.7.1 se zabývá daněmi nebo poplatky, které jsou sankcemi za chování poškozující životní prostředí, a jejich cílem je tudíž nasměrovat podniky a spotřebitele k rozhodnutím, která jsou šetrnější k životnímu prostředí. Podle oddílu 4.7.2 se členské státy mohou rozhodnout, že budou prostřednictvím cíleného snížení

¹²⁶ Viz rozhodnutí Komise C(2012) 558 final ze dne 17. října 2012 ve věci SA.33496 (2011/N) – Rakousko – Einzelfall, Altlast, DECON Umwelttechnik GmbH, body odůvodnění 65–69 (Úř. věst. C 14, 17.1.2013, s. 1).

¹²⁷ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

daní nebo poplatků podniky motivovat k tomu, aby změnily nebo přizpůsobily své chování tím, že se zapojí do projektů nebo činností šetrnějších k životnímu prostředí.

4.7.1 Podpora v podobě snížení ekologických daní a parafiskálních poplatků

4.7.1.1 Odůvodnění podpory

293. Ekologické daně nebo parafiskální poplatky se ukládají, aby internalizovaly externí náklady spojené s chováním, které poškozují životní prostředí, a tím od takového chování odrazovaly stanovením jeho ceny a zvýšením úrovně ochrany životního prostředí. Ekologické daně a parafiskální poplatky by v zásadě měly odrážet celkové náklady pro společnost (externí náklady), a obdobně by výše daně nebo parafiskálního poplatku na jednotku emisí, jiných znečišťujících látek nebo spotřebovaných zdrojů měla být stejná pro všechny podniky, které jsou odpovědné za chování poškozující životní prostředí. I když snížení ekologických daní nebo parafiskálních poplatků může mít na dosažení cíle ochrany životního prostředí negativní dopad, může být přesto nutné, pokud by se příjemci jinak dostali do takové konkurenční nevýhody, že by vůbec nebylo reálné ekologickou daň nebo parafiskální poplatek zavést.

294. Pokud by nebylo možné ekologické daně nebo parafiskální poplatky vymáhat, aniž by došlo k ohrožení hospodářských činností některých podniků, může poskytnutí příznivějšího zacházení některým podnikům umožnit dosažení vyšší obecné úrovně ekologických daní nebo parafiskálních poplatků. Snížení ekologických daní nebo poplatků proto může za určitých okolností nepřímou přispět ke zvýšení ochrany životního prostředí. Nemělo by však narušovat celkový cíl ekologických daní nebo parafiskálních poplatků, kterým je odrazovat od chování, které poškozují životní prostředí, a/nebo zvyšovat náklady na takové chování, pokud nejsou k dispozici uspokojivé alternativy.

4.7.1.2 Oblast působnosti a podporované činnosti

295. Komise bude mít za to, že podpora ve formě snížení daně nebo poplatku může být poskytnuta, pokud daný členský stát prokáže, že jsou splněny obě následující podmínky:

- a) snížení jsou zaměřena na podniky, které jsou danou ekologickou daní nebo poplatkem postiženy nejvíce a které by bez předmětného snížení nebyly schopny vykonávat své hospodářské činnosti udržitelným způsobem;
- b) úroveň ochrany životního prostředí skutečně dosažená zavedením těchto snížení je vyšší než úroveň, které by bylo dosaženo bez zavedení těchto snížení

296. Aby členský stát prokázal, že jsou splněny obě podmínky uvedené v bodě 295, musí Komisi poskytnout následující informace:

- a) popis odvětví nebo kategorií příjemců podpory způsobilých pro snížení;
- b) seznam hlavních příjemců podpory v každém příslušném odvětví, jejich obrat, podíl na trhu, výši daňového základu a podíl na jejich zisku před zdaněním, který by představovala daná ekologická daň nebo poplatek se snížením a bez něj;

- c) popis situace těchto příjemců a vysvětlení, proč by nebyli schopni platit standardní sazbu ekologické daně nebo poplatku;
- d) vysvětlení, jak by snížená daň nebo poplatek přispěly ke skutečné ochraně životního prostředí v porovnání s úrovní ochrany životního prostředí, které by bylo dosaženo v případě, že by k takovým snížením nedošlo (například porovnáním standardní sazby, která by byla zavedena se sníženími nebo bez nich, celkového počtu podniků, na které by se vztahovala daná daň nebo poplatek, případně jiných ukazatelů odrážejících skutečnou změnu chování poškozujícího životního prostředí).

4.7.1.3 Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu

297. Při harmonizaci ekologických daní může Komise uplatnit zjednodušený přístup k posouzení nezbytnosti a přiměřenosti podpory. V souvislosti se směrnicí 2003/96/ES může Komise uplatnit zjednodušený přístup ke snížení daně, který zachovává minimální úroveň zdanění v Unii uvedenou v bodech 298 a 299.
298. Komise bude považovat podporu ve formě snížení harmonizovaných daní za nezbytnou a přiměřenou za předpokladu, že budou splněny všechny tyto podmínky:
- a) příjemci uhradí daň alespoň na minimální úrovni zdanění v Unii, kterou stanoví použitelná směrnice;
 - b) výběr příjemců podpory je založen na objektivních a transparentních kritériích;
 - c) podpora je v zásadě udělována stejným způsobem všem podnikům v tomtéž odvětví, pokud jsou v podobné faktické situaci;
 - d) členský stát ověří nezbytnost podpory z hlediska nepřímého přispění ke zvýšení ochrany životního prostředí prostřednictvím otevřené veřejné konzultace *ex ante*, v níž řádně popíše odvětví způsobilá pro snížení a poskytne seznam největších příjemců v každém odvětví.
299. Členské státy mohou podporu poskytnout ve formě snížení sazby daně nebo jako stanovenou výši roční náhrady (vrácení daně) nebo jako kombinaci obou těchto možností. Výhodou přístupu využívajícího vrácení daně je skutečnost, že podniky reagují na cenový signál, který ekologická daň poskytuje. Výše vrácené daně se vypočítá na základě údajů za minulá období, tj. podle úrovně produkce a spotřeby či znečištění zjištěné u podniku v daném referenčním roce. Výše vrácené daně nesmí překročit minimální výši daně v Unii, která by byla jinak splatná za daný referenční rok.
300. Pokud jsou ekologické daně neharmonizované nebo pokud příjemci platí méně, než je minimální úroveň harmonizované daně v Unii v případě, že ji příslušná směrnice umožňuje, je třeba provést podrobné posouzení nezbytnosti a přiměřenosti podpory, jak je uvedeno v oddílech 4.7.1.3.1 až 4.7.1.3.3.

1.1.1.1.9 Nezbytnost

301. Požadavky stanovené v bodech 302 a 303 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.2.1.1.
302. Komise bude podporu považovat za nezbytnou, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:
- a) výběr příjemců je založen na objektivních a transparentních kritériích a podpora je udělována stejným způsobem všem způsobilým podnikům působícím v tomtéž odvětví hospodářské činnosti, které jsou z hlediska záměrů nebo cílů daného opatření podpory ve stejné nebo podobné faktické situaci;
 - b) ekologická daň nebo parafiskální poplatek bez snížení by vedly k výraznému zvýšení výrobních nákladů vypočtených jako podíl hrubé přidané hodnoty pro každé odvětví či každou kategorii příjemců;
 - c) podstatný nárůst výrobních nákladů nelze přenést na spotřebitele, aniž by to vedlo k významnému snížení objemů prodeje.
303. U snížení daní pro biopaliva, biokapaliny a paliva z biomasy musí členský stát zavést mechanismus s cílem ověřit, že je dané opatření stále nezbytné, a to za použití podmínek nezbytnosti uvedených v oddíle 4.1.3.1, a přijmout vhodná opatření, jako je například ukončení platnosti výjimky nebo snížení úrovně podpory.

1.1.1.1.10 Vhodnost

304. Požadavky stanovené v bodech 305 a 306 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.2.1.2.
305. Komise režimy podpory schválí na dobu nejvýše 10 let a po tomto období může členský stát opatření oznámit znovu, pokud dotčené opatření podpory znovu vyhodnotí jako vhodné.
306. Pokud je podpora poskytnuta ve formě vrácené daně, vypočítá se výše vrácené daně na základě údajů za minulá období, to znamená podle úrovně produkce a spotřeby či znečištění zjištěné u podniku v daném referenčním roce.

1.1.1.1.11 Přiměřenost

307. Oddíl 3.2.1.3 se nevztahuje na podporu v podobě snížení ekologických daní a parafiskálních poplatků
308. Komise bude podporu považovat za přiměřenou, bude-li splněna nejméně jedna z těchto podmínek:
- a) každý příjemce podpory uhradí alespoň 20 % nominální výše ekologické daně nebo parafiskálního poplatku, který by byl v případě tohoto příjemce jinak použitelný, pokud by ke snížení nedošlo;
 - b) snížení daně nebo poplatku nepřekročí 100 % vnitrostátní ekologické daně nebo parafiskálního poplatku a je podmíněno uzavřením dohod mezi daným členským

státem a příjemci nebo sdruženími příjemců, v nichž se příjemci nebo sdružení příjemců zavážou, že splní cíle v oblasti ochrany životního prostředí, které mají stejný účinek, jako kdyby příjemci nebo sdružení příjemců uhradili alespoň 20 % vnitrostátní daně nebo poplatku. Tyto dohody nebo závazky se mohou kromě jiného týkat snížení spotřeby energie, snížení emisí a jiných znečišťujících látek nebo jakýchkoli jiných opatření na ochranu životního prostředí.

309. Uvedené dohody musí splňovat všechny tyto podmínky:

- a) předmět dohod byl vyjednáán členským státem a stanoví cíle a časový rámec pro dosažení cílů;
- b) členský stát zajišťuje nezávislé a pravidelné sledování toho, jak jsou závazky uvedené v dohodách plněny;
- c) dohody jsou pravidelně revidovány s ohledem na technologický a jiný vývoj a stanoví účinné sankce v případě nedodržení závazků.

4.7.2 *Podpora na ochranu životního prostředí ve formě snížení daní nebo parařiskálních poplatků*

4.7.2.1 Odůvodnění podpory

310. Členské státy mohou zvážít motivování podniků k tomu, aby se zapojily do projektů nebo činností zvyšujících úroveň ochrany životního prostředí snížením daní nebo parařiskálních poplatků. Pokud je cílem těchto snížení motivace příjemců k realizaci projektů nebo činností, které vedou k menšímu znečištění nebo spotřebě zdrojů, bude Komise tato opatření posuzovat s ohledem na požadavky stanovené v oddíle 4.7.2.

4.7.2.2 Oblast působnosti a podporované činnosti

311. Tento oddíl se vztahuje na podpory projektů a činností šetrných k životnímu prostředí, které spadají do oblasti působnosti oddílů 4.2 až 4.6 a které mají podobu snížení daní nebo parařiskálních poplatků.

312. Pokud snížení daně nebo poplatku sleduje primárně cíl v oblasti dekarbonizace, použije se oddíl 4.1.

313. Tento oddíl se nevztahuje na snížení daní nebo poplatků, které odrážejí základní náklady na poskytování energie nebo souvisejících služeb. Z oblasti působnosti oddílu 4.7.2 jsou například vyloučena snížení síťových poplatků nebo poplatků financujících kapacitní mechanismy. Tento oddíl se nevztahuje na snížení poplatků za spotřebu elektřiny, které se využívají k financování cíle energetické politiky.

4.7.2.3 Motivační účinek

314. Požadavky stanovené v bodech 315 a 316 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.1.2.

315. Členský stát musí pro každý způsobilý projekt nebo referenční projekt pro danou kategorii příjemců předložit k posouzení Komisi kvantitativní vyjádření podle bodu 51 nebo rovnocenné údaje, které porovnávají ziskovost referenčního projektu nebo

činnosti se snížením daně nebo parařiskálního poplatku a bez něj a prokazují, že dané snížení motivuje k realizaci projektu nebo činnosti šetrné k životnímu prostředí.

316. U podpory na projekty zahájené před podáním žádosti o podporu se má za to, že má motivační účinek, pokud jsou splněny všechny tyto podmínky:
- a) opatření zakládá právo na podporu na základě objektivních a nediskriminačních kritérií a bez dalšího uplatnění rozhodovací pravomoci členského státu, a
 - b) opatření bylo přijato a nabylo účinnosti před tím, než byly zahájeny práce na podporovaném projektu nebo činnosti, s výjimkou následných daňových režimů, kdy se na danou činnost vztahoval již předchozí režim podpory v podobě daňových nebo parařiskálních zvýhodnění.

4.7.2.4 Přiměřenost

317. Oddíl 3.2.1.3 se nevztahuje na podporu na ochranu životního prostředí ve formě snížení daní nebo parařiskálních poplatků.
318. Podpora nesmí překročit obvyklou sazbu nebo výši daně nebo poplatku, která by jinak byla použitelná.
319. Pokud snížení daně nebo parařiskálního poplatku souvisí s investičními náklady, bude se podpora považovat za přiměřenou, pokud nepřesáhne intenzitu podpor a maximální výše podpor podle oddílů 4.2 až 4.6. Pokud tyto oddíly vyžadují soutěžní nabídkové řízení, nevztahuje se tento požadavek na podporu poskytnutou ve formě snížení daně nebo parařiskálních poplatků.
320. Pokud snížení daně nebo parařiskálních poplatků snižuje opakující se provozní náklady, nesmí výše podpory překročit rozdíl mezi provozními náklady na projekt nebo činnost, které jsou šetrné k životnímu prostředí, a provozními náklady na hypotetický srovnávací scénář méně šetrný k životnímu prostředí. Pokud může projekt nebo činnost šetrnější k životnímu prostředí vést k potenciálním úsporám nákladů nebo dodatečným příjmům, je třeba je při určování přiměřenosti podpory zohlednit.

4.7.2.5 Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod

321. Pořadavky stanovené v bodech 322 až 324 platí navíc k pořadavkům stanoveným v oddíle 3.2.2.
322. Státní podpora musí být udělována stejným způsobem všem způsobilým podnikům působícím v tomtéž odvětví hospodářské činnosti, které jsou z hlediska záměrů nebo cílů daného opatření podpory ve stejné nebo podobné faktické situaci.
323. U režimů trvajících déle než tři roky musí členský stát po celou dobu trvání zajišťovat, že podpora zůstává nezbytná, a tyto režimy nejméně každé tři roky vyhodnotit.
324. Týká-li se snížení daně nebo parařiskálních poplatků projektů spadajících do oblasti působnosti:
- a) oddílu 4.2, použijí se body 154 až 156;

- b) oddílu 4.3.1 použijí se body 183 až 188;
- c) oddílu 4.3.2 použijí se body 206 až 216;

4.8 Podpora na zabezpečení dodávek elektřiny

4.8.1 Odůvodnění podpory

325. Selhání trhu a regulace mohou znamenat, že cenové signály neposkytují účinné investiční pobídky, což vede například k nedostatečné kombinaci zdrojů elektřiny, kapacitě, flexibilitě nebo umístění. Významná transformace odvětví elektřiny v důsledku technologických změn a výzev v oblasti klimatu navíc přináší nové výzvy v oblasti zajištění bezpečnosti dodávek elektrické energie. Ačkoli stále integrovanější trh s elektřinou v běžné situaci umožňuje obchod s elektřinou v celé EU, což zmírňuje vnitrostátní problémy v oblasti bezpečnosti dodávek, mohou nastat situace, kdy ani na propojených trzích nemusí být vždy zaručena bezpečnost dodávek ve všech členských státech nebo regionech. V důsledku toho mohou členské státy zvážit zavedení opatření s cílem zajistit určitou úroveň bezpečnosti dodávek elektřiny.

4.8.2 Oblasti působnosti a podporované činnosti

326. Tento oddíl zahrnuje pravidla slučitelnosti pro opatření podpory zaměřená na zvyšování bezpečnosti dodávek elektřiny. To zahrnuje kapacitní mechanismy a veškerá další opatření pro řešení dlouhodobých a krátkodobých problémů v oblasti bezpečnosti dodávek vyplývajících ze selhání trhu, které brání dostatečným investicím do kapacity pro výrobu nebo ukládání elektřiny, případně do odezvy na straně poptávky po ní, propojení, jakož i opatření týkající se přetížení sítě, jejichž cílem je řešit nedostatečnost přenosových a distribučních sítí elektřiny¹²⁸.

327. Tato opatření mohou být rovněž navržena tak, aby podporovala cíle ochrany životního prostředí, například vyloučením kapacity, která více znečišťuje, nebo prostřednictvím opatření, která by ve výběrovém řízení zvýhodnila kapacitu s větším přínosem pro životní prostředí.

328. Členské státy by měly v rámci svého oznámení určit hospodářské činnosti, které budou v důsledku podpory rozvíjeny. Podpora na zvýšení bezpečnosti dodávek elektřiny přímo usnadňuje rozvoj hospodářských činností spojených s výrobou elektřiny, jejím ukládáním a odezvou na straně poptávky, jakož i nových investic a účinné obnovy a údržby stávajících aktiv. Může rovněž nepřímo podporovat širokou škálu hospodářských činností, které využívají elektřinu jako vstup, včetně elektrifikace vytápění a dopravy.

4.8.3 Motivační účinek

329. Použijí se pravidla pro motivační účinek uvedená v bodech 29, 30, 31 a 32.

¹²⁸ Tento oddíl se nevztahuje na pomocné služby včetně opatření plánů obrany soustavy podle nařízení Komise (EU) 2017/2196, jejichž cílem je zajistit bezpečnost provozu a které jsou zadávány provozovateli přenosových soustav nebo provozovateli distribučních soustav prostřednictvím nediskriminačního soutěžního nabídkového řízení otevřeného všem zdrojům, jež mohou přispět ke stanovenému požadavku na bezpečnost provozu, přičemž stát se zadávání a financování této služby neúčastní.

4.8.4 Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu

4.8.4.1 Nezbytnost

330. Oddíl 3.2.1.1 se nepoužije na opatření v oblasti zajištění bezpečnosti dodávek elektřiny.
331. Je nezbytné řádně analyzovat a vyčíslit povahu a příčiny problému s bezpečností dodávek elektrické energie, a tím i potřebu státní podpory k zajištění bezpečnosti dodávek elektrické energie, včetně toho, kdy a kde problém podle očekávání nastane, případně s odkazem na normu spolehlivosti definovanou v článku 25 nařízení (EU) 2019/943. V případě opatření týkajících se přetížení sítě by měl členský stát (po konzultaci s odpovědným vnitrostátním regulačním orgánem a s přihlédnutím k jeho stanovisku) předložit analýzu, v níž určí a na základě analýzy nákladů a přínosů zdůvodní úroveň bezpečnosti dodávek, kterou navrhované opatření sleduje. U všech opatření v oblasti bezpečnosti dodávek by měla být popsána měrná jednotka použitá k vyčíslení a také metoda výpočtu s odkazem na veškeré relevantní požadavky odvětvových právních předpisů.
332. Identifikace problému v oblasti bezpečnosti dodávek elektřiny by měla případně odpovídat nejnovější dostupné analýze, kterou provedla síť ENTSO-E pro elektřinu v souladu s právními předpisy o vnitřním trhu s energií, zejména:
- a) u opatření zaměřených na zdrojovou přiměřenost s evropskými posouzeními zdrojové přiměřenosti uvedenými v článku 23 nařízení (EU) 2019/943;
 - b) u opatření týkajících se přetížení sítě se zprávami o strukturálních přetíženích a jiných závažných fyzických přetíženích mezi nabídkovými zónami a v rámci těchto zón podle čl. 14 bodu 2 nařízení (EU) 2019/943.
333. Členské státy mohou také v rozsahu povoleném podle článku 24 nařízení (EU) 2019/943 k prokázání nezbytnosti kapacitních mechanismů využít vnitrostátní posouzení přiměřenosti zdrojů. U ostatních opatření v oblasti bezpečnosti dodávek včetně opatření týkajících se přetížení sítě mohou členské státy vycházet rovněž z vnitrostátního posouzení nezbytnosti navrhovaného zásahu. Vnitrostátní posouzení uvedená v tomto bodě by měl buď schválit, nebo přezkoumat příslušný vnitrostátní regulační orgán.
334. Opatření související s rizikem elektroenergetických krizí by měla být uvedena ve vnitrostátním plánu rizikové připravenosti podle článku 11 nařízení (EU) 2019/941¹²⁹.
335. Členské státy, které navrhují zavést několik opatření zaměřených na bezpečnost dodávek elektrické energie, musí jasně vysvětlit, jak vzájemně komunikují při zajišťování celkové nákladové efektivnosti kombinovaných opatření pro zajištění bezpečnosti dodávek, například pokud jde o kapacitní mechanismy, vysvětlením, jak dosahují (ale nepřekračují) normu spolehlivosti uvedenou v bodě 331.

¹²⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/941 ze dne 5. června 2019 o rizikové připravenosti v odvětví elektroenergetiky (směrnice o rizikové připravenosti) (*Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 1*).

336. Je třeba určit selhání regulace nebo trhu, případně jakékoli další problémy bránící dosahování dostatečné úrovně bezpečnosti dodávek elektrické energie (a případně ochrany životního prostředí) v případě neexistence zásahu.
337. Je třeba rovněž určit stávající opatření, která se již nyní zaměřují na selhání trhu nebo regulační selhání nebo jiné problémy uvedené v bodě 336.
338. Členské státy musí předložit jasné důvody, proč nelze očekávat, že trh bez státní podpory zajistí bezpečnost dodávek elektřiny sám, přičemž se zohlední reformy trhu a zlepšení plánovaná daným členským státem a technologický vývoj.
339. Komise v posouzení zohlední následující prvky, které jí poskytnou členské státy:
- a) posouzení dopadu proměnlivého objemu výroby energie včetně objemu výroby pocházejícího ze sousedních soustav;
 - b) posouzení dopadu účasti subjektů na straně poptávky a ukládání, včetně popisu opatření na podporu řízení poptávky;
 - c) posouzení skutečné nebo potenciální existence propojovacích vedení a významné vnitřní infrastruktury přenosových sítí včetně popisu prováděných a plánovaných projektů;
 - d) posouzení všech ostatních prvků, které mohou vyvolat či prohloubit problém bezpečnosti dodávek elektřiny, např. stropy velkoobchodních cen nebo jiná selhání regulace nebo trhu. Pokud to vyžaduje nařízení (EU) 2019/943, musí být před udělením podpory vydáno stanovisko Komise k prováděcímu plánu uvedenému v čl. 20 odst. 3. uvedeného nařízení. Tento prováděcí plán a stanovisko budou zohledněny rovněž při posouzení nezbytnosti, a
 - e) veškerý relevantní obsah akčního plánu podle článku 15 nařízení (EU) 2019/943.

4.8.4.2 Vhodnost

340. Oddíl 3.2.1.2 se nevztahuje na opatření v oblasti zajištění bezpečnosti dodávek elektřiny.
341. Členské státy by měly v první řadě zvážit alternativní způsoby dosažení bezpečnosti dodávek elektrické energie, zejména účinnější uspořádání trhu s elektřinou, které může zmírnit selhání trhu narušující bezpečnost dodávek elektrické energie. Například zlepšení funkce zúčtování odchylek v oblasti elektřiny, lepší integrace proměnlivého objemu výroby, motivace a integrace odezvy na straně poptávky a ukládání energie, umožnění účinných cenových signálů, odstranění překážek přeshraničního obchodu a zlepšení infrastruktury včetně vzájemného propojení. Podporu lze shledat vhodnou pro opatření v oblasti bezpečnosti dodávek, pokud navzdory vhodným a přiměřeným zlepšením uspořádání trhu¹³⁰ a investicím do aktiv tvořících sítí bez ohledu na to, zda jsou již provedeny nebo jsou teprve plánovány, i nadále přetrvává obava o bezpečnost dodávek.

¹³⁰ S ohledem na nařízení (EU) 2019/943 a směrnici (EU) 2019/944.

342. V případě opatření týkajících se přetížení sítě by členské státy měly navíc vysvětlit, jak se zlepšuje účinnost opatření v oblasti redispečinku v souladu s článkem 13 nařízení (EU) 2019/943.

4.8.4.3 Způsobilost

343. Opatření podpory by mělo být otevřené všem příjemcům nebo projektům technicky schopným účinně přispět k dosažení cíle bezpečnosti dodávek. To zahrnuje výrobu, ukládání a odezvu na straně poptávky, jakož i sdružování malých jednotek těchto forem kapacity do větších bloků.

344. Omezení účasti na opatřeních v oblasti bezpečnosti dodávek, jejichž cílem je zajistit, aby tato opatření neohrožovala ochranu životního prostředí, jsou považována za vhodná (viz body 368 a 369).

345. Členské státy jsou vybízeny, aby do svých opatření v oblasti bezpečnosti dodávek zavedly dodatečná kritéria nebo prvky s cílem podpořit zapojení ekologičtějších technologií (nebo snížení účasti znečišťujících technologií) nezbytných k podpoře dosažení cílů Unie v oblasti ochrany životního prostředí. Tato dodatečná kritéria nebo prvky musí být objektivní, transparentní a nediskriminační ve vztahu k jasné stanoveným cílům v oblasti ochrany životního prostředí, a nesmí vést k poskytování nadměrných náhrad příjemcům.

346. Je-li to technicky proveditelné, musí být opatření pro bezpečnost dodávek elektrické energie otevřena přímé přeshraniční účasti poskytovatelů kapacity se sídlem v jiném členském státě¹³¹. Členské státy musí zajistit, aby se zahraniční kapacita, která je schopna poskytnout odpovídající technický výkon jako domácí kapacity, měla možnost účastnit stejného soutěžního řízení jako domácí kapacita. Členské státy mohou požadovat, aby se zahraniční kapacita nacházela v členském státě, který má přímé síťové propojení s členským státem uplatňujícím dané opatření. Musí být případně rovněž dodržena příslušná pravidla uvedená v článku 26 nařízení (EU) 2019/943.

4.8.4.4 Veřejná konzultace

347. Oddíl 4.8.4.4 se použije od 1. července 2023.

348. Pokud nenastanou řádně odůvodněné výjimečné okolnosti, musí členské státy před oznámením podpory uskutečnit veřejnou konzultaci týkající se přiměřenosti opatření, která mají být oznámena podle tohoto oddílu, a jejich dopadu na hospodářskou soutěž. Povinnost konzultace se nepoužije na změny již schválených opatření, které nemění rozsah nebo podmínky způsobilosti nebo neprodlužují dobu trvání opatření nad 10 let po datu původního rozhodnutí, ani na případy, které jsou popsány v bodě 349. Pro stanovení toho, zda je určité opatření odůvodněné, je s ohledem na kritéria uvedená v těchto pokynech, veřejná konzultace nutná¹³²:

¹³¹ Technická proveditelnost se předpokládá u kapacitních mechanismů, u nichž se podle nařízení (EU) 2019/943 vyžaduje přeshraniční účast.

¹³² Členské státy mohou pro účely těchto požadavků využít stávající vnitrostátní konzultační postupy. Pokud se konzultace týká zde uvedených bodů, není nutno provést samostatnou konzultaci.

- a) u opatření, u nichž odhadovaná průměrná roční podpora, která má být poskytnuta, činí nejméně 100 milionů EUR ročně, veřejná konzultace v trvání nejméně šesti týdnů, která bude zahrnovat:
- i) způsobilost;
 - ii) navrhované využití a rozsah soutěžních nabídkových řízení a veškeré navrhované výjimky;
 - iii) hlavní parametry procesu udělování podpory¹³³, včetně parametrů umožňujících soutěž mezi různými typy příjemců¹³⁴;
 - iv) metodiku přidělování nákladů na dané opatření spotřebitelům;
 - v) není-li uplatněno soutěžní nabídkové řízení, předpoklady a údaje, z nichž vychází kvantifikace použité k prokázání přiměřenosti podpory včetně nákladů, příjmů, provozních předpokladů a životnosti, a vážené průměrné náklady kapitálu; a
 - vi) v případě, že lze podpořit nové investice do výroby na bázi zemního plynu, navrhovaná ochranná opatření k zajištění souladu s cíli Unie v oblasti klimatu.
- b) u opatření, u nichž je odhadovaná poskytovaná průměrná roční podpora nižší než 100 milionů EUR ročně, veřejná konzultace v trvání nejméně čtyř týdnů, která bude zahrnovat:
- i) způsobilost;
 - ii) navrhované využití a rozsah soutěžních nabídkových řízení a veškeré navrhované výjimky;
 - iii) metodiku přidělování nákladů na dané opatření spotřebitelům, a
 - iv) v případě, že lze podpořit nové investice do výroby na bázi zemního plynu, navrhovaná ochranná opatření k zajištění souladu s cíli Unie v oblasti klimatu.

349. Veřejná konzultace se nepožaduje pro opatření, která spadají do bodu 348 písm. b), pokud bylo využito soutěžní nabídkové řízení a opatření nepodporuje investice do výroby energie z fosilních paliv.
350. Konzultační dotazníky musí být zveřejněny na veřejných internetových stránkách. Členské státy musí zveřejnit odpověď na danou konzultaci, která shrnuje a řeší obdržené odpovědi. Odpověď by měla zahrnovat vysvětlení, jak jsou minimalizovány případné dopady na hospodářskou soutěž prostřednictvím oblasti působnosti / způsobilosti navrhovaného opatření. Členské státy musí při oznámení opatření podpory podle tohoto oddílu poskytnout odkaz na svou odpověď na konzultaci.
351. Ve výjimečných a řádně odůvodněných případech by Komise mohla zvážit alternativní metody konzultací za předpokladu, že při (průběžném) poskytování podpory budou zohledněny názory zúčastněných stran. V takových případech může být nutné

¹³³ Například přípravná lhůta mezi soutěžním řízením a dobou dodání, pravidla pro nabídky, pravidla pro ceny.

¹³⁴ Například zda existují různé doby trvání smluv, různé metodiky pro výpočet objemu způsobilé kapacity / způsobilého výstupu z různých technologií, různé metodiky pro výpočet nebo platbu dotací.

kombinovat konzultaci s nápravnými opatřeními s cílem minimalizovat možné rušivé účinky opatření.

4.8.4.5 Přiměřenost

352. Pravidla stanovená v bodech 353, 354, 355, 356 a 357 platí navíc k pravidlům stanoveným v bodech 49, 50, 51, 52, 53 a 55.
353. Poptávka týkající se opatření v oblasti bezpečnosti dodávek by měla být stanovena na základě normy spolehlivosti nebo analýzy nákladů a přínosů uvedené v bodě 331 a na základě analýzy zdrojů potřebných k zajištění odpovídající úrovně bezpečnosti dodávek podle bodů 332, 333 a 334. Analýza použitá pro stanovení úrovně poptávky nesmí být v okamžiku stanovení úrovně poptávky starší dvanácti měsíců.
354. Doba, která uplyne mezi udělením podpory a termínem, do něhož musí být projekty realizovány, by měla umožnit účinnou hospodářskou soutěž mezi jednotlivými způsobilými projekty.
355. Výjimky z požadavku udělit podporu a určit úroveň podpory prostřednictvím soutěžního nabídkového řízení lze odůvodnit pouze tehdy:
- a) jsou-li předloženy důkazy, případně včetně veškerých důkazů shromážděných v rámci veřejné konzultace, které prokazují, že potenciální účast v takovém nabídkovém řízení pravděpodobně nebude dostatečná na to, aby byla zajištěna hospodářská soutěž, nebo
 - b) pouze v případě opatření týkajících se přetížení sítě, pokud členský stát (po konzultaci s odpovědným vnitrostátním regulačním orgánem a s přihlédnutím k jeho stanovisku) předloží analýzu založenou na důkazech včetně těch, které byly případně shromážděny v rámci veřejné konzultace, že nabídkové řízení by bylo méně nákladově efektivní, například z důvodu strategického podávání nabídek nebo narušení trhu.
356. Příjemcům opatření v oblasti bezpečnosti dodávek by měly být poskytnuty účinné pobídky k tomu, aby během období realizace přispívali k bezpečnosti dodávek. Tyto pobídky by měly zpravidla souviset s hodnotou nepokrytého zatížení (VOLL)¹³⁵. Například v případě, že příjemce nebude k dispozici, by mu měla být uložena sankce související s hodnotou VOLL. S výjimkou opatření týkajících se přetížení sítě by tato sankce měla být obecně hrazena z cen za vypořádání odchylek v oblasti elektřiny s cílem zabránit narušení fungování trhu.
357. Členské státy mohou uplatňovat rovněž režimy konkurenčních osvědčení / dodavatelských závazků, za předpokladu, že:
- a) je poptávka v daném režimu stanovena jako nižší než potenciální nabídka; a
 - b) cena za odkup/penále, která se vztahuje na spotřebitele/dodavatele, který nekoupil požadovaný počet osvědčení (tj. cena, která představuje maximum, které bude

¹³⁵ Jak je stanoveno podle článku 11 nařízení (EU) 2019/943.

vyplaceno příjemcům), je stanovena na úrovni, která zajišťuje, že příjemcům nelze poskytnout nadměrné vyrovnání.

4.8.5 *Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod a zajištění rovnováhy*

358. Oddíl 3.2.2 se nevztahuje na opatření v oblasti zajištění bezpečnosti dodávek elektřiny s výjimkou bodu 70.
359. Podpora musí být navržena tak, aby zachovala účinné fungování trhů, jakož i účinné provozní pobídky a cenové signály.
360. Nesmí být poskytovány pobídky pro výrobu energie, která by vytěšňovala méně znečišťující formy energie.
361. Požadavky uvedené v bodech 359 a 360 budou zpravidla splněny, pokud jsou platby v rámci opatření poskytovány za kapacitu (EUR za megawatt (MW)) a nikoli za elektrický výkon (EUR/MWh). Pokud je platba poskytována za MWh, je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby nedocházelo k nepříznivým účinkům na trh a aby nebyly vytěšňovány méně znečišťující výrobní zdroje.
362. Opatření v oblasti bezpečnosti dodávek musí splňovat všechny použitelné koncepční podmínky uvedené v článku 22 nařízení (EU) 2019/943¹³⁶.
363. Pro strategické rezervy a jakákoli jiná opatření v oblasti zdrojové přiměřenosti včetně režimů přerušitelnosti, u nichž je kapacita držena mimo trh, platí proto, aby se zajistilo, že nebude narušena tvorba tržních cen, tyto další kumulativní požadavky:
- zdroje uvedeného opatření se nasazují pouze tehdy, pokud je pravděpodobné, že provozovatelé přepravních soustav vyčerpají své zdroje zajišťující výkonovou rovnováhu mezi spotřebou a dodávkou¹³⁷;
 - během intervalu zúčtování odchylek, kdy jsou nasazeny zdroje daného opatření, musí být odchylky na trhu zúčtovány alespoň v hodnotě VOLL nebo v hodnotě vyšší, než kolik činí vnitrodenní technický cenový strop¹³⁸ podle toho, která z obou hodnot je vyšší;
 - výkon daného opatření po jeho nasazení se přiděluje subjektům zúčtování prostřednictvím mechanismu pro zúčtování odchylek;
 - za zdroje není poskytována odměna z velkoobchodního trhu s elektřinou nebo vyrovnávacích trhů;
 - zdroje v daném opatření musí být drženy mimo trh alespoň po celé smluvní období.

¹³⁶ Pokud jde o opatření zahrnutá do plánu rizikové připravenosti uvedeného v nařízení (EU) 2019/941 viz také čl. 12 odst. 1 uvedeného nařízení

¹³⁷ Tímto požadavkem není dotčena aktivace zdrojů před jejich skutečným nasazením, aby bylo možno zohlednit omezení jejich schopnosti zvyšovat a snižovat výrobu nebo odběr a jejich provozní požadavky. Výkon strategické rezervy během aktivace nesmí být přidělován subjektům zúčtování prostřednictvím velkoobchodních trhů a nesmí měnit jejich odchylky.

¹³⁸ Podle čl. 10 odst. 1 nařízení (EU) 2019/943

364. V případě opatření týkajících se přetížení sítě, kdy jsou zdroje drženy mimo trh, nemůže být u těchto zdrojů poskytována odměna z velkoobchodního trhu s elektřinou nebo z vyrovnávacích trhů a tyto zdroje musí být drženy mimo trhy s energií alespoň po celé smluvní období.
365. U kapacitních mechanismů jiných než strategické rezervy musí členské státy zajistit, aby dané opatření:
- bylo koncipováno tak, aby se zajistilo, že cena placená za dostupnost automaticky klesne na nulu, lze-li předpokládat, že úroveň dodané kapacity bude odpovídat úrovni požadované kapacity;
 - odměňovalo zúčastněné zdroje pouze za jejich dostupnost a zajistilo, aby tato odměna neovlivnila rozhodnutí poskytovatele kapacity, zda vyrábět, či nikoli, a
 - umožňovalo, aby byly povinnosti týkající se kapacity mezi způsobilými poskytovateli kapacity přenositelné.
366. Opatření v oblasti bezpečnosti dodávek elektrické energie by neměla:
- neoprávněně narušovat trh ani omezovat obchod mezi zónami;
 - snižovat pobídky k investicím do propojovací kapacity – například snižováním výnosů z přetížení stávajících nebo nových propojovacích vedení;
 - ohrožovat propojování trhů včetně vnitrodenních a vyrovnávacích trhů;
 - oslabovat investiční rozhodnutí o kapacitě, která byla učiněna před přijetím opatření.
367. Aby se zabránilo oslabování pobídek pro odezvu na straně poptávky a zhoršování selhání trhu, která vedou k potřebě opatření v oblasti bezpečnosti dodávek, a aby se zajistilo co největší omezení zásahů v oblasti bezpečnosti dodávek, měli by náklady na opatření v oblasti bezpečnosti dodávek nést účastníci trhu, kteří přispívají k potřebě daného opatření. Toho lze dosáhnout například přidělováním nákladů na opatření v oblasti bezpečnosti dodávek spotřebitelům elektřiny v obdobích největší spotřeby elektřiny nebo přidělováním nákladů na opatření týkající se přetížení sítě spotřebitelům v regionu, který pocítuje nedostatek v době, kdy je nasazena kapacita v rámci daného opatření. Takové rozdělení nákladů však nemusí být vyžadováno, pokud členský stát předloží analýzu založenou na důkazech včetně důkazů shromážděných v rámci veřejné konzultace, z níž vyplývá, že rozdělení nákladů tímto způsobem by narušilo nákladovou efektivnost daného opatření nebo by vedlo k závažným narušením hospodářské soutěže, která by zjevně oslabila potenciální přínosy takového rozdělení nákladů.
368. Komise se domnívá, že některá opatření podpory mají negativní účinky na hospodářskou soutěž a obchod, které pravděpodobně nebudou ničím kompenzovány. Zejména některá opatření podpory mohou zhoršovat selhání trhu a snižovat efektivitu na úkor zájmů spotřebitelů i společnosti. Negativní environmentální externality na trhu mohou být zvyšovány například opatřeními včetně opatření týkajících se přetížení sítě a režimů přerušitelnosti, která nerespektují prahové hodnoty emisí použitelné pro kapacitní mechanismy uvedené v článku 22 nařízení (EU) 2019/943 a která mohou stimulovat nové investice do energetiky založené na nejvíce znečišťujících fosilních palivech, jako je uhlí, motorová nafta, lignit, ropa, rašelina a roponosná břidlice.

369. Opatření, která stimulují nové investice do výroby energie založené na zemním plynu, mohou sice podporovat bezpečnost dodávek elektřiny, ale v dlouhodobějším horizontu zhoršovat negativní environmentální externality v porovnání s alternativními investicemi do technologií nevypouštějících emise. Aby mohla Komise ověřit, zda lze nepříznivé účinky takovýchto opatření vyrovnat příznivými účinky v rámci testu zajištění výkonové rovnováhy, měly by členské státy vysvětlit, jak zajistí, aby tyto investice přispívaly k dosažení cíle Unie v oblasti klimatu do roku 2030 a cíle v oblasti klimatické neutrality do roku 2050. Členské státy musí zejména vysvětlit, jak zabrání ustrnutí na výrobě energie na bázi plynu. To může zahrnovat například závazné závazky příjemce zavádět dekarbonizační technologie, jako například CCS/CCU, nebo nahradit zemní plyn plynem z obnovitelných zdrojů nebo plynem s nízkým obsahem uhlíku, případně uzavřít elektrárnu v časovém rámci, který je v souladu s cíli Unie v oblasti klimatu.
370. U jednotlivých opatření nebo režimů podpory, které jsou přínosem jen pro mimořádně omezený počet příjemců nebo pro stávajícího příjemce, by členské státy měly navíc prokázat, že navrhované opatření podpory nepovede ke zvýšení tržní síly.

4.9 Podpora na energetickou infrastrukturu

4.9.1 Odvodnění podpory

371. Pro splnění cílů Unie v oblasti klimatu budou zapotřebí značné investice a modernizace energetické infrastruktury. Moderní energetická infrastruktura má zásadní význam pro integrovaný trh s energií, který splňuje cíle v oblasti klimatu a zároveň zajišťuje bezpečnost dodávek energie v Unii. Nezbytnou součástí účinného trhu s energií je přiměřená energetická infrastruktura. Zlepšování energetické infrastruktury zvyšuje stabilitu systému, přiměřenost zdrojů a integraci různých zdrojů energie a zlepšuje dodávku energie v méně rozvinutých sítích.
372. Pokud nemohou účastníci trhu potřebnou infrastrukturu zajistit, může být nutné poskytnout státní podporu, aby se překonalo selhání trhu a zároveň zaručilo, že jsou uspokojeny vysoké potřeby Unie v oblasti infrastruktury. Jedno ze selhání trhu, k němuž může dojít v oblasti energetické infrastruktury, se týká problémů s koordinací. Různé zájmy investorů, nejistý výsledek spolupráce a síťové účinky mohou zabránit rozvoji projektu nebo jeho efektivní koncepci. Zároveň může energetická infrastruktura vytvořit značné pozitivní externality, jejichž prostřednictvím mohou náklady a přínosy spojené s infrastrukturou vzniknout asymetricky různým účastníkům trhu a členskými státy. Komise má proto za to, že podpora na energetickou infrastrukturu může být přínosná pro vnitřní trh tím, že přispívá k řešení těchto selhání trhu. To platí zejména pro projekty infrastruktury, které mají přeshraniční dopad, jako například projekty společného zájmu podle čl. 2 bodu 4 nařízení (ES) č. 347/2013.
373. V souladu se sdělení o pojmu státní podpora¹³⁹ se pravidla státní podpory nevztahují na podporu energetické infrastruktury v rámci zákonného monopolu. V odvětví energetiky

¹³⁹ Viz sdělení Komise o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. C 262, 19.7.2016, s. 1). Vzhledem k tomu, že pojem státní podpory je objektivním a právním pojmem vymezeným přímo ve Smlouvě (rozsudek Soudního dvora ze dne 22. prosince 2008, *British Aggregates v Komise*, C-487/06 P, ECLI:EU:C:2008:757, bod 111), není stanovisky uvedenými v bodech 373 až 375 dotčen výklad pojmu státní podpora soudy Unie (rozsudek Soudního dvora ze dne 21.

je to obzvláště důležité pro ty členské státy, v nichž jsou výstavba a provoz některých infrastruktur ze zákona vyhrazeny výhradně provozovatelům přenosové soustavy nebo provozovatelům distribuční soustavy.

374. Komise má za to, že existuje zákonný monopol, který vylučuje narušení hospodářské soutěže, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:
- a) na výstavbu a provoz infrastruktury se vztahuje zákonný monopol stanovený v souladu s právem Unie; je tomu tak v případě, že je daný provozovatel přenosové soustavy / provozovatel distribuční soustavy ze zákona jediným subjektem oprávněným provádět určitý druh investice nebo činnosti a žádný jiný subjekt nemůže provozovat alternativní síť¹⁴⁰;
 - b) zákonný monopol nejen že vylučuje hospodářskou soutěž na trhu, ale též o daný trh, protože vylučuje jakoukoli soutěž o získání pozice výhradního provozovatele dotyčné infrastruktury;
 - c) daná služba nesoutěží s jinými službami,
 - d) působí-li daný provozovatel energetické infrastruktury na jiném (zeměpisném nebo výrobním) trhu, který je otevřen hospodářské soutěži, je vyloučeno křížové subvencování; k tomu je zapotřebí, aby bylo vedeno oddělené účetnictví, náklady a příjmy byly rozdělovány přiměřeným způsobem a aby z veřejného financování poskytovaného službě, na niž se vztahuje zákonný monopol, nemohly mít prospěch jiné činnosti. Pokud jde o infrastrukturu pro dodávky elektrické energie a zemního plynu, vzhledem k tomu, že jak článek 56 směrnice (EU) 2019/944, tak článek 31 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES vyžadují, aby vertikálně integrované subjekty vedly oddělené účetnictví pro každou ze svých činností, bude tento požadavek s největší pravděpodobností splněn.
375. Komise má rovněž za to, že státní podporu nepředstavují investice, u nichž je energetická infrastruktura provozována v rámci „přirozeného monopolu“, u něhož se předpokládá, že existuje, pokud jsou splněny všechny tyto podmínky:
- a) infrastruktura není vystavena přímé konkurenci, k čemuž dochází, když energetickou infrastrukturu nelze ekonomicky replikovat a tudíž do ní nejsou zapojeny jiné subjekty než provozovatel přenosové soustavy / provozovatel distribuční soustavy;
 - b) alternativní financování síťové infrastruktury vedle financování sítě je v daném odvětví a dotčeném státu nevýznamné;

července 2011, Alcoa Trasformazioni v Komise, C-194/09 P, ECLI:EU:C:2011:497, bod125); primární referenci pro výklad Smlouvy je vždy judikatura soudů Unie.

¹⁴⁰ Zákonný monopol existuje v případě, že je daná služba vyhrazena zákonem nebo regulačními opatřeními výhradnímu poskytovateli v určené zeměpisné oblasti (rovněž v rámci jednoho členského státu) s jednoznačným zákazem, aby tuto službu poskytoval jiný subjekt (a to ani pro uspokojení případné zbytkové poptávky určitých skupin zákazníků). Pouhá skutečnost, že je poskytování veřejné služby svěřeno určitému podniku, však neznamená, že má tento podnik zákonný monopol.

- c) infrastruktura není určena k tomu, aby selektivně zvýhodňovala určitý podnik nebo odvětví, nýbrž aby byla přínosem pro celou společnost;
- d) členské státy musí rovněž zajistit, aby finanční prostředky poskytnuté na výstavbu a/nebo provoz infrastruktury energetických sítí nemohly být použity na křížové subvencování nebo nepřímé subvencování jiných hospodářských činností. V případě elektrické a plynové infrastruktury viz bod 374.

4.9.2 *Oblast působnosti a podporované činnosti*

376. Tento oddíl 4.9 se vztahuje na podporu výstavby nebo modernizace energetické infrastruktury ve smyslu bodu 19(36)¹⁴¹. Způsobilé investice mohou zahrnovat digitalizaci, zavádění inteligentnější energetické infrastruktury, např. s cílem umožnit integraci obnovitelných nebo nízkouhlíkových zdrojů energie, jakož i modernizaci z důvodu odolnosti vůči změně klimatu. Obecně by provozní náklady měli nést uživatelé sítě, a proto by podpora na tyto náklady neměla být zpravidla vyžadována. Za výjimečných okolností, kdy členský stát prokáže, že provozní náklady nelze od uživatelů sítě získat zpět, a kdy provozní podpora nesouvisí se ztracenými náklady, ale vede ke změně chování, která umožňuje dosažení cílů v oblasti bezpečnosti dodávek nebo ochrany životního prostředí, může být provozní podpora na infrastrukturu shledána slučitelnou. Není-li projekt vyloučen z kontroly státní podpory (viz bod 374 a 375), Komise ho bude posuzovat tak, jak je popsáno v tomto oddíle.

377. Tento oddíl 4.9 se bude do 31. prosince 2023 vztahovat také na zařízení pro ukládání energie připojená k přenosovým nebo distribučním vedením (samostatné ukládání energie¹⁴²) bez ohledu na úroveň napětí¹⁴³.

4.9.3 *Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu*

4.9.3.1 *Nezbytnost a vhodnost*

378. Oddíly 3.2.1.1 a 3.2.1.2 se nevztahují na podporu energetické infrastruktury.

379. Energetická infrastruktura je obvykle financována prostřednictvím uživatelských sazeb. U celé řady kategorií infrastruktury podléhají tyto sazby regulaci, aby byla zajištěna nezbytná úroveň investic při současném zachování uživatelských práv, jakož i schopnost odrážet náklady, a jsou stanovovány bez zásahu státu.

380. Poskytnutí státní podpory je jedním ze způsobů, jak překonat selhání trhu, které nelze v celém rozsahu řešit prostřednictvím povinných uživatelských sazeb. Pro prokázání potřeby státní podpory platí tyto zásady:

¹⁴¹ Tento oddíl se nevztahuje na projekty, které zahrnují vyhrazenou infrastrukturu a/nebo jinou energetickou infrastrukturu ve spojení s činnostmi v oblasti produkce a/nebo spotřeby.

¹⁴² Odlišné od akumulčních zařízení připojených za měřidlem.

¹⁴³ Podporu ukládání energie lze v relevantních případech posuzovat také podle oddílů 4.1, 4.2, 4.3 a 4.8. Zařízení pro ukládání vybraná v souladu s platnými právními předpisy týkajícími se transevropských energetických sítí jako projekty společného zájmu lze považovat za energetickou infrastrukturu podle tohoto oddílu, a podpora by se posuzovala podle oddílu 4.9. Oddíl 4.9. se vztahuje rovněž na podporu zařízení pro ukládání, která jsou „vlastněna nebo kontrolována“ provozovateli přenosových soustav nebo provozovateli distribučních soustav v souladu s články 54 a/nebo 36 směrnice 2019/944.

- a) Komise má za to, že u projektů společného zájmu definovaných v čl. 2 bodě 4 nařízení (EU) č. 347/2013, které plně podléhají právním předpisům týkajícím se vnitřního trhu s energií, může v důsledku problémů s koordinací dojít k takovým selháním trhu, že k jejich odstranění nemusí stačit financování podle sazeb, a státní podporu lze tedy udělit;
- b) v případě projektů společného zájmu, které jsou částečně či zcela osvobozeny od regulace vnitřního trhu s energií, a v případě jiných kategorií infrastruktury provede Komise individuální posouzení potřeby státní podpory. V rámci svého posouzení Komise posoudí tyto faktory: i) do jaké míry je selhání trhu příčinou toho, že nezbytná infrastruktura není zajištěna optimálním způsobem; ii) do jaké míry je infrastruktura otevřena přístupu třetích stran a podléhá regulaci sazeb; a iii) do jaké míry projekt přispívá k bezpečnosti dodávek energie v Unii nebo k cílům Unie týkajícím se klimatické neutrality. V případě infrastruktury mezi Uníí a třetí zemí platí, že pokud daný projekt není uveden na seznamu projektů vzájemného zájmu, lze při posuzování slučitelnosti s pravidly vnitřního trhu zohlednit i další faktory¹⁴⁴.
- c) V případě zařízení pro ukládání elektřiny může Komise požadovat, aby členský stát prokázal konkrétní selhání trhu při rozvoji zařízení pro poskytování podobných služeb.

4.9.3.2 Přiměřenost podpory

381. Přiměřenost se posoudí na základě zásady mezery ve financování v souladu s body 48, 51 a 52. Jak je vysvětleno v bodě 52, u podpory na infrastrukturu se předpokládá, že hypotetickým srovnávacím scénářem je situace, v níž by se projekt neuskutečnil. Zavedení mechanismů sledování a zpětného získávání může být nezbytné v případě, že existuje značné riziko neočekávaných zisků, tj. pokud se výše podpory blíží povolenému maximu, a zároveň je třeba příjemce motivovat k tomu, aby postupně účinněji minimalizovali své náklady a rozvíjeli svou podnikatelskou činnost.

4.9.4 *Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod a zajištění rovnováhy*

382. Oddíl 3.2.2. se nevztahuje na energetickou infrastrukturu. Při analýze dopadu státní podpory v oblasti energetické infrastruktury na hospodářskou soutěž bude přístup Komise následující:

- a) Komise bude vzhledem ke stávajícím požadavkům vyplývajícím z právních předpisů v oblasti vnitřního trhu s energií, jež mají posílit hospodářskou soutěž,

¹⁴⁴ Komise zejména zváží, zda dotčená nebo dotčené třetí země má (mají) vysokou úroveň sbližování právních předpisů a zda podporuje (podporují) celkové cíle politik Unie, zejména ve vztahu k dobře fungujícímu vnitřnímu trhu s energií; k bezpečnosti dodávek energie založené na spolupráci a solidaritě; k energetickému systému směřujícímu k dekarbonizaci v souladu s Pařížskou dohodou a s cíli Unie v oblasti klimatu a k zamezování úniku uhlíku.

mít obecně za to, že podpora na energetickou infrastrukturu, která podléhá plné regulaci vnitřního trhu, nemá nežádoucí rušivé účinky¹⁴⁵.

- b) V případě projektů infrastruktury, které jsou z oblasti působnosti právních předpisů v oblasti vnitřního trhu s energií částečně či úplně vyňaty, provede Komise v jednotlivých případech posouzení potenciálního narušení hospodářské soutěže, a to zejména s ohledem na míru přístupu třetích stran k podporované infrastruktuře, přístup k alternativní infrastruktuře, vytěšňování soukromých investic a konkurenční pozici příjemce/příjemců. U infrastruktury zcela vyňaté z právních předpisů v oblasti vnitřního trhu s energií jsou negativní rušivé účinky na hospodářskou soutěž považovány za obzvláště závažné.
- c) Kromě přístupu uvedeného v písmenech a) a b) se Komise domnívá, že v případě investic do infrastruktury zemního plynu musí členské státy prokázat následující pozitivní účinky na hospodářskou soutěž, které mohou převážit nad účinky negativními: i) zda je infrastruktura připravena na využívání vodíku a vede ke zvýšení využívání plynů z obnovitelných zdrojů, případně důvod, proč není možné projekt navrhnout tak, aby byl připraven na použití vodíku, a z jakého důvodu projekt nevytváří efekt ustrnutí na použití zemního plynu, a ii) jakým způsobem tato investice přispívá k dosažení cíle Unie v oblasti klimatu do roku 2030 a v oblasti dosažení klimatické neutrality do roku 2050.
- d) V případě podpory zařízení pro ukládání elektřiny, stejně jako v případě podpory jiných infrastruktur společného zájmu a veřejného zájmu, které nepodléhají právním předpisům o vnitřním trhu, posoudí Komise zejména rizika narušení hospodářské soutěže, která mohou vzniknout na trzích souvisejících služeb i na jiných energetických trzích.

4.10 Podpora na dálkové vytápění a chlazení

4.10.1 Odůvodnění podpory

383. Výstavba nebo modernizace systémů dálkového vytápění a chlazení může pozitivně přispět k ochraně životního prostředí zvýšením energetické účinnosti a udržitelnosti podporovaného systému. Odvětvové právní předpisy o podpoře energie z obnovitelných zdrojů (směrnice 2018/2001/EU) konkrétně vyžadují, aby členské státy učinily nezbytné kroky k rozvoji infrastruktury pro dálkové vytápění a chlazení s cílem podporovat vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů energie¹⁴⁶.

¹⁴⁵ Pro infrastrukturu mezi jedním členským státem a jednou nebo více třetími zeměmi: — pokud jde o část umístěnou na území Unie, bude nutné, aby projekty byly v souladu se směrnicemi 2009/73/ES a (EU) 2019/944; — pokud jde o dotčenou třetí zemi nebo dotčené třetí země, bude nutné, aby projekty měly vysokou úroveň sblížení právních předpisů a podporovaly celkové cíle politik Unie, zejména zajištění dobře fungujícího vnitřního trhu s energií, bezpečnosti dodávek energie založené na spolupráci a solidaritě a energetického systému směřujícího k dekarbonizaci v souladu s Pařížskou dohodou a s cíli Unie v oblasti klimatu; a zejména aby zamezovaly úniku uhlíku.

¹⁴⁶ Článek 20 směrnice (EU) 2018/2001 stanoví, že členské státy tam, kde je to relevantní, „učiní nezbytné kroky k rozvoji infrastruktury pro dálkové vytápění a chlazení s cílem napomoci rozvoji vytápění a chlazení z velkých zařízení využívajících energii biomasy, energii slunečního záření, energii okolního prostředí, geotermální energii a energii z odpadního tepla a chladu“.

384. Environmentální externality spojené s provozem dálkového vytápění a chlazení však mohou vést k neefektivnímu nedostatečnému investování do výstavby a modernizace systémů dálkového vytápění a chlazení. Státní podpora může přispět k řešení tohoto selhání trhu tím, že vyvolá další účinné investice nebo podpoří mimořádné provozní náklady v důsledku potřeby prosazovat environmentální účel systémů dálkového vytápění.

4.10.2 Oblasti působnosti a podporované činnosti

385. Podporu, která se týká pouze sítí dálkového vytápění, lze za určitých okolností považovat za opatření, na něž se nevztahuje kontrola státní podpory, neboť se jedná o opatření v oblasti infrastruktury, které neovlivní hospodářskou soutěž a obchod. To platí zejména tehdy, pokud jsou sítě dálkového vytápění provozovány stejně jako jiná energetická infrastruktura prostřednictvím oddělení od výroby tepla, přístupu třetích osob a regulovaných sazeb.

386. Za takových okolností, tedy pokud jsou sítě dálkového vytápění provozovány v situaci přirozeného nebo zákonného monopolu nebo obojího, platí stejné podmínky jako v bodech 374 a 375¹⁴⁷.

387. Není-li projekt vyloučen z kontroly státní podpory (viz bod 385¹⁴⁸), Komise ho bude posuzovat tak, jak je popsáno v tomto oddíle.

388. Tento oddíl se vztahuje na podporu výstavby, modernizace nebo provozu zařízení pro výrobu a skladování tepla nebo chladu, distribuční sítě nebo obojího.

389. Taková opatření podpory zpravidla zahrnují výstavbu, modernizaci nebo provoz výrobní jednotky tak, aby využívala energii z obnovitelných zdrojů¹⁴⁹, odpadní teplo nebo vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny včetně řešení pro akumulaci tepla, případně modernizaci distribuční sítě s cílem snížit ztráty a zvýšit účinnost, a to i prostřednictvím inteligentních a digitálních řešení¹⁵⁰. Podpora na výrobu

¹⁴⁷ Aby bylo zajištěno, že distribuční síť je skutečně provozována jako nástroj otevřený uživatelům v souladu se sdělením o investičním plánu (viz oddíl 4.3.3 sdělení Komise o Investičním plánu pro udržitelnou Evropu – příloha sdělení o Zelené dohodě pro udržitelnou Evropu – ze dne 14. ledna 2020 COM(2020) 21 final), musela by být obvykle – obdobně jako v případě pravidel vnitřního trhu v odvětví energetiky, zejména plynu nebo elektřiny – zavedena zvláštní pravidla (nařizující přístup třetích stran, oddělení a regulované sazby), nad rámec pouhého „odděleného účetnictví“.

¹⁴⁸ Zatímco v případech přirozeného nebo zákonného monopolu nebo obojího se na podporu infrastruktury dálkového vytápění pravidla státní podpory nevztahují (s výhradou zvláštních podmínek), veškerá podpora činnosti v oblasti výroby tepla pro dálkové vytápění bude pravidlům státní podpory podléhat i nadále

¹⁴⁹ Množství energie zachycované tepelnými čerpadly, kterou lze považovat za energii z obnovitelných zdrojů, se vypočítá podle přílohy VII směrnice 2018/2001/EU. Kromě toho lze použitou elektřinu považovat za elektřinu z plně obnovitelných zdrojů analogicky podle metod používaných pro zařazení elektřiny jako elektřiny z plně obnovitelných zdrojů podle směrnice 2018/2001/EU – jakož i podle právních předpisů v přenesené pravomoci – nebo podle jiných rovnocenných metod, které zajistí, že veškerá skutečně použitá elektřina bude získána z obnovitelných zdrojů, za předpokladu, že se zabrání dvojímu započtení obnovitelné energie a nadměrným náhradám. Podpora nových investic nebo modernizace – stejně jako provozu – se v žádném případě nesmí týkat zařízení na kombinované spalování, která využívají jiná paliva než energii z obnovitelných zdrojů energie nebo odpadní teplo.

¹⁵⁰ Podpora se může vztahovat i na zařízení pro vytápění a chlazení včetně akumulace tepla v prostorách zákazníků, jak je uvedeno v bodě 138, pokud souvisejí se systémy dálkového vytápění a chlazení.

energie na bázi odpadu může být podle tohoto oddílu považována za slučitelnou v rozsahu, v němž je omezena buď na odpad, který splňuje definici obnovitelných zdrojů energie, nebo na odpad používaný jako palivo v zařízeních, která splňují definici vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny.

390. Pokud je poskytnuta podpora na modernizaci systému dálkového vytápění a chlazení, aniž by byla po modernizaci splněna norma účinného dálkového vytápění a chlazení¹⁵¹, musí se daný členský stát zavázat, že zajistí, aby příjemce podpory zahájil do tří let od provedení modernizace práce na dosažení této normy.

4.10.3 *Nezbytnost a vhodnost*

391. Oddíly 3.2.1.1 a 3.2.1.2 se nevztahují na podporu v oblasti dálkového vytápění nebo chlazení. Komise má za to, že státní podpora může přispět k řešení selhání trhu tím, že vyvolá náklady na investice potřebné k vytvoření, rozšíření nebo modernizaci energeticky účinných systémů dálkového vytápění a chlazení.

392. Obecně by provozní náklady měli hradit odběratelé tepla, a proto by podpora na tyto náklady neměla být zpravidla vyžadována. Pokud členský stát prokáže, že provozní náklady nelze přenést na spotřebitele tepla, aniž by byla narušena ochrana životního prostředí, může být provozní podpora na výrobu tepla shledána slučitelnou, pokud čisté dodatečné provozní náklady (v porovnání s hypotetickým srovnávacím scénářem) přispívají k realizaci přínosů pro životní prostředí (jako je snížení emisí CO₂ a jiného znečištění ve srovnání s alternativními řešeními vytápění¹⁵²). Tak by tomu bylo například v případě, kdy existují přesvědčivé důkazy o tom, že spotřebitelé tepla v domácnostech (nebo jiné subjekty, které nevykonávají hospodářskou činnost) by v případě neexistence provozní podpory přešli na více znečišťující zdroje tepla¹⁵³, případně že by v případě neexistence podpory byla ohrožena dlouhodobá životaschopnost daného systému dálkového vytápění ve prospěch více znečišťujících řešení vytápění. Na provozní podporu poskytovanou výrobním zařízením na dálkové vytápění se použijí body 122 a 126.

393. Státní podpora na účinné systémy dálkového vytápění a chlazení, které jako vstupní palivo využívají odpad, může navíc pozitivně přispět k ochraně životního prostředí, pokud neobchází hierarchii způsobů nakládání s odpady¹⁵⁴.

4.10.4 *Přiměřenost opatření podpory*

394. Přiměřenost se posoudí na základě zásady mezery ve financování v souladu s body 48, 51 a 52.

¹⁵¹ Viz čl. 2 bod 41 směrnice 2012/27/EU.

¹⁵² V této souvislosti musí členské státy zejména prokázat, že podporované systémy dálkového vytápění zavedly nezbytná opatření ke zvýšení účinnosti, snížení emisí CO₂ a dalších zdrojů znečištění, jakož i ztrát v síti.

¹⁵³ Spotřebitelé tepla, kteří jsou podniky vykonávajícími hospodářskou činnost, musí v každém případě uhradit svůj podíl na náklady na vytápění v plné výši, která odpovídá minimálně jejich nejlevnějšímu alternativnímu zdroji vytápění, aby se zabránilo narušení hospodářské soutěže na jiných trzích

¹⁵⁴ Hierarchie způsobů nakládání s odpady sestává z a) předcházení vzniku, b) přípravy k opětovnému použití, c) recyklace, d) jiného využití, například energetického využití, a e) odstranění. Viz čl. 4 bod 1 směrnice 2008/98/ES.

395. U výstavby, modernizace a provozu distribučních sítí podle bodu 52 by hypotetickým srovnávacím scénářem byla situace, v níž by se projekt neuskutečnil.

4.10.5 Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod a zajištění rovnováhy

396. Oddíl 3.2.2 se nevztahuje na podporu v oblasti dálkového vytápění nebo chlazení. Komise má za to, že podpora za účelem modernizace, výstavby nebo provozu systémů dálkového vytápění a chlazení, které jsou závislé na nejvíce znečišťujících fosilních palivech, jako je uhlí, lignit, ropa a motorová nafta, má negativní důsledky na hospodářskou soutěž a obchod, které pravděpodobně nebudou ničím kompenzovány, pokud nebudou splněny všechny tyto podmínky:

- a) podpora je omezena na investice do distribuční sítě;
- b) tato distribuční síť již nyní umožňuje přepravu tepla nebo chlazení vyrobeného z obnovitelných zdrojů energie, odpadního tepla nebo uhlíkově neutrálních zdrojů;
- c) podpora nevede ke zvýšení výroby energie z nejvíce znečišťujících fosilních paliv (například připojením dalších zákazníků)¹⁵⁵;
- d) existuje jasný harmonogram zahrnující pevné závazky týkající se odklonu od nejvíce znečišťujících fosilních paliv s ohledem na cíl Unie v oblasti klimatu do roku 2030 a v oblasti dosažení klimatické neutrality do roku 2050¹⁵⁶

397. Pokud jde o výstavbu, modernizaci nebo provoz zařízení na výrobu dálkového vytápění, mohou opatření stimulující nové investice do aktiv na výrobu energie založených na zemním plynu nebo jejich provoz krátkodobě snížit emise skleníkových plynů, ale v dlouhodobějším horizontu zhoršit negativní environmentální externality v porovnání s alternativními investicemi nebo s hypotetickými srovnávacími scénáři. Aby se na tyto investice do zemního plynu nebo na provoz založený na zemním plynu dalo hledět jako na investice s pozitivními účinky na životní prostředí, musí členské státy vysvětlit, jak zajistí, aby daná podpora přispívala k dosažení cíle Unie v oblasti klimatu do roku 2030 a v oblasti dosažení klimatické neutrality do roku 2050, a zejména jak zabráni ustrnutí na výrobě energie z plynu a jak zajistí, že nebude docházet k vytěsňování investic do čistších alternativ, které jsou již na trhu k dispozici, a tudíž k blokování vývoje čistých technologií a jejich využívání. To může zahrnovat například právně závazné závazky příjemce zavádět CCS/CCU nebo nahradit zemní plyn plynem z obnovitelných zdrojů nebo plynem s nízkým obsahem uhlíku, případně uzavřít elektrárnu v časovém rámci, který je v souladu s cíli Unie v oblasti klimatu.

¹⁵⁵ Členské státy musí prokázat, že byla přijata opatření k přidání udržitelných zdrojů tepla do systému, aby bylo možné uspokojit další zákazníky.

¹⁵⁶ Členské státy by měly například poskytnout důkazy o tom, že dotčené systémy dálkového vytápění jsou buď součástí vnitrostátních nebo místních plánů dekarbonizace, nebo součástí integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu v souladu s přílohou I nařízení (EU) 2018/1999 o nutnosti stavět novou infrastrukturu pro dálkové vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů za účelem dosažení cíle Unie stanoveného v čl. 3 odst. 1 směrnice (EU) 2018/2001 a zavázat se k přechodu od fosilních paliv sledováním průběžných a konečných cílů směřujících k dosažení klimatické neutrality do roku 2050.

398. Při analýze dopadu státní podpory poskytované na systémy dálkového vytápění a chlazení na hospodářskou soutěž provede Komise posouzení rovnováhy přínosů projektu z hlediska energetické účinnosti a udržitelnosti¹⁵⁷ v porovnání s negativními dopady na hospodářskou soutěž, a to zejména s ohledem na potenciální negativní dopad na alternativní technologie nebo na poskytovatele služeb a sítí vytápění a chlazení. V této souvislosti Komise zohlední, zda systém dálkového vytápění je nebo může být otevřen přístupu třetích stran¹⁵⁸ a zda jsou možná udržitelná alternativní řešení vytápění¹⁵⁹.

4.11 Podpora ve formě snížení poplatků za elektřinu pro energeticky náročné uživatele

4.11.1 Odůvodnění podpory

399. Transformace hospodářství Unie v souladu se sdělením „Zelená dohoda pro Evropu“ je částečně financována prostřednictvím poplatků za spotřebu elektřiny. Realizace Zelené dohody vyžaduje, aby členské státy zaváděly ambiciózní politiky dekarbonizace a aby do roku 2030 výrazně snížily emise skleníkových plynů v Unii a do roku 2050 dosáhly klimatické neutrality. V této souvislosti je pravděpodobné, že členské státy budou tyto politiky nadále financovat prostřednictvím poplatků, a proto je možné, že se tyto poplatky zvýší. Financování podpory na dekarbonizaci prostřednictvím poplatků se samo o sobě nezaměřuje na určitou negativní externalitu. Tyto poplatky proto nejsou pro účely těchto pokynů ekologickými daněmi a oddíl 4.7.1 se na ně nevztahuje.

400. V některých hospodářských odvětvích, která jsou ve zvýšené míře vystavena mezinárodnímu obchodu a při tvorbě hodnot jsou silně závislá na elektřině, může povinnost uhradit celou částku poplatků za spotřebu elektřiny, které slouží k financování cíle v oblasti energetické a environmentální politiky zvýšit riziko přesunu aktivit z těchto odvětví mimo Evropskou unii do míst, kde se disciplína v oblasti životního prostředí neuplatňuje nebo je méně náročná. Tyto poplatky navíc zvyšují náklady na elektřinu v porovnání s náklady na přímé emise vyplývajícími z využívání jiných zdrojů energie, a mohou proto odrazovat od elektrifikace výrobních procesů, která je zásadním předpokladem úspěšné dekarbonizace hospodářství Unie. Pro zmírnění těchto rizik a nepříznivých dopadů na životní prostředí mohou členské státy umožnit společnostem působícím v dotčených hospodářských odvětvích snížení těchto poplatků.

401. Tento oddíl stanoví kritéria, která Komise použije při posuzování vývoje hospodářské činnosti, motivačního účinku, nezbytnosti, vhodnosti, přiměřenosti a dopadů snížení poplatků za elektřinu pro některé energeticky náročné uživatele na hospodářskou soutěž. Kritéria slučitelnosti uvedená v kapitole 3 se uplatní pouze do té míry, v níž nejsou v oddíle 4.11 stanovena zvláštní pravidla.

402. Komise použila vhodná opatření k určení odvětví, která jsou obzvláště vystavena rizikům uvedeným v bodě 400, a zavedla požadavky na přiměřenost s přihlédnutím k

¹⁵⁷ S ohledem na jejich příspěvek ke zmírnění změny klimatu, které je v nařízení (EU) 2020/852 definováno jako environmentální cíl, pokud neexistují zjevné známky nesouladu se zásadou „významně nepoškozovat“.

¹⁵⁸ Viz rovněž článek 24 směrnice 2018/2001/EU.

¹⁵⁹ Viz rovněž čl. 18 odst. 5 a článek 24 směrnice 2018/2001/EU.

tomu, že pokud jsou snížení poplatků příliš vysoká nebo pokud jsou poskytnuta příliš mnoha spotřebitelům elektřiny, může být ohroženo celkové financování podpory energie z obnovitelných zdrojů a může dojít k obzvláště velkému narušení hospodářské soutěže a obchodu.

4.11.2 Rozsah: Poplatky, jejichž snížení lze povolit

403. Členské státy mohou povolit snížení poplatků za spotřebu elektřiny, které se využívají na financování energetických cílů a cílů environmentální politiky. To zahrnuje poplatky, jimiž je financována podpora obnovitelných zdrojů nebo kombinované výroby tepla a elektřiny a poplatky, jimiž jsou financovány sociální sazby nebo ceny energie v izolovaných regionech. Oddíl 4.11 se nevztahuje na poplatky, které odrážejí část nákladů na poskytování elektřiny předmětným příjemcům. Tento oddíl se například nevztahuje na osvobození od síťových poplatků nebo od poplatků používaných k financování kapacitního mechanismu. Tento oddíl se nevztahuje ani na poplatky za spotřebu jiných forem energie, zejména zemního plynu.
404. Rozhodování podniků o umístění a související nepříznivý dopad na životní prostředí závisí na celkovém kombinovaném finančním dopadu poplatků, u nichž je možno poskytnout snížení. Členské státy hodlající zavést opatření, které má být posuzováno podle tohoto oddílu, proto musí zahrnout všechna taková snížení do jediného režimu a v rámci oznámení musí informovat Komisi o kumulativním účinku všech způsobilých poplatků a všech navrhovaných snížení. Pokud se členský stát později rozhodne zavést dodatečná snížení poplatků, na něž se vztahuje tento oddíl, bude povinen oznámit změnu stávajícího režimu.

4.11.3 Minimalizace narušení hospodářské soutěže a obchodu

4.11.3.1 Způsobilost

405. U poplatků, na které se vztahuje oddíl 4.11.2, závisí odvětvové riziko přesunu aktivit mimo Evropskou unii do míst, kde se disciplína v oblasti životního prostředí neuplatňuje nebo je méně náročná, do značné míry na náročnosti daného odvětví na elektrickou energii a na jeho otevřenosti vůči mezinárodnímu obchodu. Podporu lze proto udělit pouze podnikům z:
- odvětví s významným rizikem, u nichž násobek jejich intenzity obchodu a náročnosti na elektrickou energii na úrovni Unie dosahuje alespoň 2 % a jejichž intenzita obchodu a náročnost na elektrickou energii na úrovni Unie činí alespoň 5 % pro každý ukazatel;
 - odvětví s rizikem, u nichž násobek jejich intenzity obchodu a náročnosti na elektrickou energii na úrovni Unie dosahuje alespoň 0,6 % a jejichž intenzita obchodu a náročnost na elektrickou energii na úrovni Unie činí alespoň 4 % pro první a 5 % pro druhý ukazatel;

Odvětví splňující tato kritéria způsobilosti jsou uvedena v příloze I.

406. Odvětví nebo pododvětví¹⁶⁰, které není zahrnuto v příloze I, bude rovněž považováno za způsobilé, pokud splňuje kritéria způsobilosti podle bodu 405 a pokud to členské státy doloží údaji, které jsou reprezentativní pro dané odvětví nebo pododvětví na úrovni Unie¹⁶¹, jsou ověřeny nezávislým odborníkem a vycházejí z časového období nejméně tří po sobě jdoucích let počínajícího nejdříve rokem 2013.
407. Pokud členský stát poskytne podporu pouze podmnožině způsobilých příjemců nebo poskytuje různé úrovně snížení způsobilým příjemcům spadajícím do téže kategorie v bodě 405 písm. a) nebo b), musí prokázat, že je toto rozhodnutí učiněno na základě objektivních, nediskriminačních a transparentních kritérií a že je podpora v zásadě udělována stejným způsobem všem způsobilým příjemcům v tomtéž odvětví, pokud jsou v podobné faktické situaci.

4.11.3.2 Přiměřenost opatření podpory

408. Komise bude považovat podporu za přiměřenou, pokud příjemci z odvětví v bodě 405 písm. a) nebo b) zaplatí alespoň 15 %, respektive 25 %, nákladů vzniklých z poplatků za elektřinu, které členský stát zahrnuje do svého režimu. Komise se rovněž domnívá, že aby byla podpora přiměřená, nesmí taková snížení vést k poplatku nižšímu než 0,5 EUR/MWh.
409. Vlastní příspěvky na základě bodu 408 by však mohly převyšovat rámec toho, co mohou podniky, pro něž je tento problém zvláště náročný, unést. Členský stát proto může místo toho omezit dodatečné náklady vyplývající z poplatků za elektřinu na 0,5 % hrubé přidané hodnoty („HPH“) podniků v odvětvích z bodu 405 písm. a) a na 1 % HPH podniků v odvětvích z bodu 405 písm. b). Komise se rovněž domnívá, že aby byla podpora přiměřená, nesmí taková snížení vést k poplatku nižšímu než 0,5 EUR/MWh. Komise se rovněž domnívá, že aby byla podpora přiměřená, nesmí taková snížení vést k poplatku nižšímu než 0,5 EUR/MWh.
410. Komise bude považovat podporu za přiměřenou, pokud se použití vyšších intenzit podpory podle bodů 408 a 409 rozšíří i na podniky z odvětví z bodu 405 písm. b), pokud dotčené podniky sníží uhlíkovou stopu své spotřeby elektřiny. Za tímto účelem příjemci pokryjí alespoň 50 % své spotřeby elektřiny ze zdrojů neobsahujících oxid uhličitý, z čehož buď alespoň 10 % pokryje termínovaný nástroj, jako je například smlouva o nákupu elektřiny, nebo alespoň 5 % pokryje výroba elektřiny v dané lokalitě nebo v její blízkosti.
411. Pro účely bodu 409 se HPH podniku rozumí hrubá přidaná hodnota v nákladech na výrobní činitele, což je HPH v tržních cenách minus veškeré nepřímé daně plus veškeré subvence. Hrubou přidanou hodnotu v nákladech na výrobní činitele lze vypočítat z obratu přičtením aktivované produkce, ostatních provozních výnosů, přičtením nebo odečtením změny stavu zásob, odečtením nákupu zboží a služeb¹⁶², ostatních daní z výrobků, které mají vazbu na obrat, ale nejsou odpočitatelné, a odečtením cla a daní,

¹⁶⁰ V definici statistické klasifikace ekonomických činností v Evropském společenství (klasifikace „NACE rev. 2“) na úrovni stupně třídění nejvýše osmimístného číselného kódu (úroveň „PRODCOM“).

¹⁶¹ Například údaje pokrývající významný procentní podíl hrubé přidané hodnoty daného odvětví nebo pododvětví na úrovni EU.

¹⁶² „Zboží a služby“ nezahrnují osobní náklady.

kteří mají vazbu na výrobu. Hrubou přidanou hodnotu v nákladech na výrobní činitele lze vypočítat také z hrubého provozního přebytku přičtením nákladů na pracovníky. Příjmy a výdaje zařazené v účtech podniku jako finanční nebo mimořádné jsou z přidané hodnoty vyloučeny. Přidaná hodnota v nákladech na výrobní činitele se stanoví jako hrubá přidaná hodnota, protože od ní nejsou odečteny její úpravy (například odpisy)¹⁶³.

412. Pro účely bodu 411 je třeba použít aritmetický průměr za poslední tři roky, za které budou k dispozici údaje o hrubé přidané hodnotě.

4.11.3.3 Forma státní podpory

413. Členské státy mohou podporu poskytnout ve formě snížení poplatků nebo jako stanovenou výši roční náhrady (vrácení) nebo jako kombinaci obou těchto možností¹⁶⁴. Pokud je podpora poskytnuta ve formě snížení poplatků, musí být zaveden mechanismus sledování *ex post*, který zajistí, aby byly všechny přeplatky podpory vráceny do 1. července následujícího roku. Pokud je podpora poskytnuta ve formě náhrady, musí být vypočtena na základě zjištěné úrovně spotřeby elektřiny a případně hrubé přidané hodnoty v období, během kterého byly způsobilé poplatky uplatněny.

4.11.3.4 Energetické audity a systémy hospodaření s energií

414. V případě podpory poskytnuté podle oddílu 4.11 se členský stát musí zavázat, že ověří, že příjemce plní svoji povinnost provést energetický audit ve smyslu článku 8 směrnice 2012/27/EU. Ten lze provést buď jako samostatný energetický audit, nebo v rámci certifikovaného systému hospodaření s energií nebo systému environmentálního řízení, jak je uvedeno v článku 8 směrnice o energetické účinnosti.

415. Členský stát se rovněž musí zavázat ke sledování toho, že příjemci, kteří jsou povinni provádět energetický audit podle čl. 8 odst. 4 směrnice 2012/27/EU, provedou jedno nebo více z následujících opatření:

- a) budou provádět doporučení zprávy o auditu, pokud doba návratnosti příslušných investic nepřesahuje 3 roky a náklady na jejich investice jsou přiměřené,
- b) sníží uhlíkovou stopu své spotřeby elektřiny tak, aby pokryli alespoň 30 % své spotřeby elektřiny ze zdrojů neobsahujících oxid uhličitý,
- c) budou investovat významný podíl rovnající se nejméně 50 % výše podpory do projektů, které vedou k podstatnému snížení emisí skleníkových plynů daného zařízení; v příslušných případech by tato investice měla vést ke snížení výrazně pod úroveň příslušné referenční hodnoty používané pro bezplatné přidělování v systému Unie pro obchodování s emisemi.

¹⁶³ Kód 12 15 0 v právním rámci zavedeném nařízením Rady (ES, Euratom) č. 58/97 ze dne 20. prosince 1996 o strukturální statistice podnikání (Úř. věst. L 014, 17.1.1997, s. 1).

¹⁶⁴ Výhodou stanovené výše roční náhrady (vrácení) je skutečnost, že podniky, kterým byla poskytnuta podpora, jsou vystaveny témuž nárůstu mezních nákladů na elektřinu (tj. témuž nárůstu nákladů na každou další spotřebovanou MWh elektřiny), čímž se omezuje případné narušení hospodářské soutěže v odvětví.

4.11.3.5 Přechodná pravidla

416. Aby se předešlo rušivým změnám poplatků, jimiž jsou zatíženy jednotlivé podniky, které nesplňují podmínky způsobilosti uvedené v oddíle 4.11, mohou členské státy pro tyto podniky stanovit přechodný plán. Tento přechodný plán bude omezen na podniky, které splňují současně obě následující kritéria:
- alespoň v jednom z posledních dvou let před úpravou podle bodu 468 písm. a) obdržely podporu ve formě snížených poplatků v rámci vnitrostátního režimu podpory prohlášeného za slučitelný na základě oddílu 3.7.2 pokynů pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020¹⁶⁵;
 - v době poskytnutí podpory podle bodu 416 písm. a) splňovaly kritéria způsobilosti podle oddílu 3.7.2 pokynů pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020
417. Tento přechodný plán bude zahrnovat postupnou a úplnou úpravu podmínek vyplývajících z uplatnění kritérií způsobilosti a přiměřenosti uvedených v oddíle 4.11, která má být dokončena do roku 2028 v souladu s následujícím harmonogramem:
- u poplatků použitelných do roku 2026 uhradí dotčené podniky alespoň 35 % nákladů vzniklých z poplatků za elektřinu, které členský stát zahrnuje do svého režimu, nebo ekvivalent 1,5 % své HPH;
 - u poplatků použitelných za rok 2027 uhradí dotčené podniky alespoň 55 % nákladů vzniklých z poplatků za elektřinu, které členský stát zahrnuje do svého režimu, nebo ekvivalent 2,5 % své HPH;
 - u poplatků použitelných za rok 2028 uhradí dotčené podniky alespoň 80 % nákladů vzniklých z poplatků za elektřinu, které členský stát zahrnuje do svého režimu, nebo ekvivalent 3,5 % své HPH.
418. Přechodný plán může umožnit uplatnění intenzity podpory podle bodu 417 písm. a) na celé přechodné období za předpokladu, že dotčené podniky sníží uhlíkovou stopu své spotřeby elektřiny. Za tímto účelem příjemci pokryjí alespoň 50 % své spotřeby elektřiny ze zdrojů neobsahujících oxid uhličitý, z čehož buď alespoň 10 % pokryje termínovaný nástroj, jako je například smlouva o nákupu elektřiny, nebo alespoň 5 % pokryje výroba elektřiny v dané lokalitě nebo v její blízkosti.
419. Komise má za to, že neoznámenou podporu poskytnutou ve formě snížených poplatků za elektřinu pro energeticky náročné uživatele v období před zveřejněním těchto pokynů lze prohlásit za slučitelnou s vnitřním trhem za následujících kumulativních podmínek:
- že daná podpora byla nezbytná pro rozvoj hospodářských činností prováděných příjemci;
 - že bylo zabráněno nadměrnému narušení hospodářské soutěže.

¹⁶⁵ Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020 (Úř. věst. C 200, 28.6.2014).

4.12 Podpora na uzavření elektráren využívajících uhlí, rašelinu nebo roponosnou břidlici a na ukončení těžebních operací týkajících se těžby uhlí, rašeliny nebo roponosné břidlice

420. Odklon od výroby energie na bázi uhlí, rašeliny a roponosné břidlice je jednou z nejdůležitějších hnacích sil dekarbonizace v unijním odvětví energetiky. Oddíly 4.12.1 a 4.12.2 stanoví pravidla slučitelnosti platná pro dva typy opatření, která mohou členské státy přijmout na podporu uzavření elektráren spalujících uhlí (včetně černého i hnědého uhlí), rašelinu nebo roponosnou břidlici, a ukončení těžebních operací týkajících se těchto paliv (společně označovaných jako „činnosti v oblasti uhlí, rašeliny a roponosné břidlice“).
421. V oddílech 4.12.1 a 4.12.2 jsou uvedena kritéria, která Komise použije při posuzování motivačního účinku, nezbytnosti, vhodnosti, přiměřenosti a dopadů na hospodářskou soutěž a obchod. Kritéria slučitelnosti uvedená v kapitole 3 se uplatní pouze na ta kritéria, pro která nejsou v oddílech 4.12.1 a 4.12.2 stanovena zvláštní pravidla.
422. Urychlování transformace energetiky je zvláště náročné v členských státech s velmi nízkými příjmy na jednoho obyvatele. Za účelem podpory ekologické transformace v nejméně postižených regionech prostřednictvím postupného ukončování provozu nejméně znečišťujících zdrojů energie může být nutné, aby členské státy kombinovaly postupné ukončování činností spojených s těžbou uhlí, rašeliny nebo roponosné břidlice se souběžnými investicemi do výroby energie šetrnější k životnímu prostředí, jako je například zemní plyn. Komise může do 31. prosince 2023 výjimečně založit své posouzení takových investic v členských státech, jejichž reálný HDP na obyvatele v tržních cenách v EUR v roce 2019 činil 35 % průměru Unie nebo méně, na kritériích odlišných od těchto pokynů. Projekty, na které se vztahuje tento bod, musí:
- a) zahrnovat souběžné uzavření elektráren využívajících uhlí, rašelinu nebo roponosnou břidlici o minimálně stejné kapacitě, jako má nová výroba elektřiny, na kterou se investice vztahuje, a to nejpozději do roku 2026;
 - b) týkat se členských států, které nemají zaveden kapacitní mechanismus a které se zavážou, že provedou nezbytné reformy trhu tak, aby bylo možné v budoucnu zajistit bezpečnost dodávek elektřiny bez použití individuálních podpůrných opatření a
 - c) být součástí důvěryhodné a ambiciózní strategie dekarbonizace včetně prevence uvízlých aktiv s ohledem na cíle pro roky 2030 a 2050 (viz bod 129).

4.12.1 Podpora na předčasné ukončování ziskových činností souvisejících s uhlím, rašelinou a roponosnou břidlicí

4.12.1.1 Odůvodnění podpory

423. Odklon od aktivit na bázi uhlí, rašeliny a roponosné břidlice je do značné míry způsoben regulací, tržními silami, jako jsou například dopady cen uhlíku, a konkurencí obnovitelných zdrojů energie s nízkými mezními náklady.
424. Členské státy se však mohou rozhodnout, že tento trhem určený přechod urychlí tím, že výrobu energie na základě těchto paliv k určitému datu zakáží. Tento zákaz může vést k situacím, kdy bude nutno ukončit ziskové činnosti související s uhlím, rašelinou a

roponosnými břidlicemi před koncem jejich hospodářské životnosti, a může tedy vyústit v ušlý zisk. Členské státy se mohou rozhodnout, že budou poskytovat mimosoudní kompenzace a zajišťovat právní jistotu a předvídatelnost, a tak usnadňovat ekologickou transformaci.

4.12.1.2 Oblast působnosti a podporované činnosti

425. Tento oddíl stanoví pravidla slučitelnosti opatření přijatých za účelem urychlení uzavření ziskových činností využívajících uhlí, rašelinu a roponosnou břidlici a přiznání kompenzace dotčeným podnikům. Taková kompenzace by se obvykle vypočítávala na základě ušlého zisku, který podnikům vznikl v důsledku předčasného ukončení činnosti. Může pokrývat rovněž dodatečné náklady, které daným podnikům vznikly, například v souvislosti s dodatečnými sociálními a environmentálními náklady, pokud jsou tyto náklady přímo způsobeny předčasným ukončením ziskových činností. Dodatečné náklady nemohou zahrnovat náklady, které by vznikly také v rámci hypotetického srovnávacího scénáře.
426. Opatření, na něž se vztahuje tento oddíl, mohou usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo oblastí. Taková opatření mohou například vytvořit prostor pro rozvoj jiných činností v oblasti výroby energie v souladu se Zelenou dohodou s cílem kompenzovat snížení kapacity pro výrobu energie v důsledku předčasného ukončení provozu. Kdyby toto opatření podniknuto nebylo, nemusel by tento rozvoj proběhnout ve stejném rozsahu. Předvídatelnost a právní jistota, kterou zavedení takových opatření přináší, navíc mohou pomoci usnadnit nařízené ukončení činností v oblasti uhlí, rašeliny a roponosné břidlice.

4.12.1.3 Motivační účinek

427. Toto opatření musí vyvolat změnu ekonomického chování hospodářských subjektů, které ukončují své aktivity na bázi uhlí, rašeliny a roponosné břidlice před skončením jejich ekonomické životnosti. Aby určila, zda tomu tak je, porovná Komise základní scénář (tj. účinky daného opatření) s hypotetickým srovnávacím scénářem (tj. kdyby toto opatření podniknuto nebylo). Toto opatření by nemělo vést k obcházení pravidel použitelných na opatření pro zabezpečení dodávek.

4.12.1.4 Nezbytnost a vhodnost

428. Komise se domnívá, že opatření je potřebné, pokud členský stát může prokázat, že dané opatření je zaměřeno na situaci, kdy může vést k podstatnému zlepšení, jehož trh nemůže dosáhnout sám o sobě. Například tím, že umožní postupné ukončování kapacity pro výrobu energie z uhlí, rašeliny a roponosné břidlice, a tím přispěje k rozvoji hospodářské činnosti výroby energie z alternativních zdrojů, k čemuž by bez daného opatření nedošlo ve stejném rozsahu. V této souvislosti může Komise rovněž zvážit, zda by trh sám o sobě dosáhl podobného snížení emisí CO₂ i bez tohoto opatření, nebo zda toto opatření významně přispívá k zajištění právní jistoty a předvídatelnosti, k němuž by nedošlo, kdyby dané opatření nebylo podniknuto, a tím usnadňuje ekologickou transformaci.
429. Členský stát by měl dále prokázat, že dané opatření je vhodným politickým nástrojem k dosažení zamýšleného cíle, tj. nesmí existovat méně narušující politika a nástroj podpory schopný dosáhnout stejných výsledků. Například pokud je dané opatření dobře zacíleno na to, aby přispělo k rozvoji výroby elektřiny z alternativních zdrojů a zároveň

zmírnilo dopad na fungování trhu s elektřinou a zaměstnanost, zajistilo předvídatelnost ukončení činnosti a přispělo k cílům snižování emisí CO₂.

4.12.1.5 Přiměřenost

430. Podpora musí být v zásadě poskytnuta prostřednictvím soutěžního nabídkového řízení na základě jasných, transparentních a nediskriminačních kritérií v souladu s oddílem 3.2.1.3¹⁶⁶. Tento požadavek neplatí, pokud členský stát prokáže, že nabídkové řízení pravděpodobně nebude z objektivních důvodů konkurenceschopné. Může tomu tak být například tehdy, je-li počet potenciálních účastníků omezený, pokud to není způsobeno diskriminačními kritérii způsobilosti.
431. Pokud je podpora poskytnuta prostřednictvím soutěžního nabídkového řízení, bude mít Komise za to, že podpora je přiměřená a omezená na nezbytné minimum.
432. Pokud soutěžní nabídkové řízení neproběhne, bude Komise posuzovat přiměřenost individuálně s cílem ověřit, že kompenzace je omezena na nezbytné minimum. V této souvislosti bude Komise podrobně analyzovat předpoklady, které daný členský stát použil ke stanovení ušlého zisku a dodatečných nákladů, na jejichž základě byla vypočtena kompenzace za předčasné uzavření, a to porovnáním očekávané ziskovosti dle základního scénáře a hypotetického srovnávacího scénáře. Hypotetický srovnávací scénář by měl být založen na rádě odůvodněných předpokladech a realistickém vývoji trhu a měl by odrážet předpokládané příjmy a náklady každého dotčeného subjektu, přičemž by měl zohledňovat možné přímé funkční vazby mezi jednotlivými subjekty.
433. Pokud dojde k ukončení činností využívajících uhlí, rašelinu a roponosné břidlice více než tři roky po přiznání kompenzace, musí daný členský stát zavést mechanismus pro aktualizaci výpočtu kompenzace na základě nejnovějších předpokladů, pokud není schopen prokázat, proč není použití takového mechanismu v daném případě odůvodněno výjimečnými okolnostmi.

4.12.1.6 Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod

434. Členský stát musí určit a kvantifikovat předpokládané environmentální přínosy daného opatření, vyjádřené pokud možno v podpoře na tunu nevyprodukovaných emisí ekvivalentu CO₂. Kromě toho Komise považuje za pozitivní, pokud budou opatření zahrnovat dobrovolné zrušení povolenek na emise CO₂ na vnitrostátní úrovni.
435. Je důležité zajistit, aby bylo opatření strukturováno takovým způsobem, který maximálně omezí případné narušení hospodářské soutěže na trhu. Pokud je podpora poskytnuta prostřednictvím soutěžního nabídkového řízení otevřeného všem provozovatelům činností využívajících uhlí, rašelinu a roponosnou břidlici na nediskriminačním základě, Komise bude mít za to, že má podpora omezené rušivé účinky na hospodářskou soutěž a obchod. V případě, že nebylo vyhlášeno soutěžní nabídkové řízení, posoudí Komise účinky podpory na hospodářskou soutěž a obchod na základě návrhu opatření a jeho dopadu na relevantní trh.

¹⁶⁶ Požadavek na 30 % stanovený v bodě 50 se nevztahuje na nabídková řízení podle oddílu 4.12. Členské státy mohou zvážit použití dalších kritérií, jako jsou například jiné přínosy pro životní prostředí, kterých má být dosaženo.

4.12.2 Podpora na mimořádné náklady ve vztahu k ukončení nekonkurenceschopných činností využívajících uhlí, rašelinu a roponosné břidlice

4.12.2.1 Odůvodnění podpory

436. Ukončení nekonkurenceschopných činností využívajících uhlí, rašelinu a roponosné břidlice s sebou může nést značné sociální a environmentální náklady na úrovni elektráren a těžebních činností. Členské státy se mohou rozhodnout, že tyto mimořádné náklady pokryjí, aby zmírnily sociální a regionální důsledky uzavírání.

4.12.2.2 Oblast působnosti a podporované činnosti

437. Tento oddíl stanoví pravidla slučitelnosti opatření přijatých za účelem pokrytí výjimečných nákladů vyplývajících z předčasného ukončení nekonkurenceschopných činností využívajících uhlí, rašelinu a roponosné břidlice.

438. Opatření, na která se vztahuje tento oddíl, mohou usnadnit sociální, environmentální a bezpečnostní transformaci dotčené oblasti.

439. Tento oddíl se použije v míře, v níž se na opatření nevztahuje rozhodnutí Rady ze dne 10. prosince 2010 o státní podpoře k usnadnění uzavírání nekonkurenceschopných uhelných dolů¹⁶⁷.

4.12.2.3 Nezbytnost a vhodnost

440. Komise považuje podporu na pokrytí výjimečných nákladů za nezbytnou a vhodnou v rozsahu, v němž může pomoci zmírnit sociální a environmentální dopad ukončení nekonkurenceschopných činností využívajících uhlí, rašelinu a roponosné břidlice v dotčeném regionu a členském státě.

4.12.2.4 Motivační účinek a přiměřenost

441. Státní podporu na výjimečné náklady lze použít pouze na pokrytí nákladů vyplývajících z předčasného ukončení nekonkurenceschopných činností využívajících uhlí, rašelinu a roponosné břidlice.

442. Kategorie způsobilých nákladů, na které se tento režim podpory vztahuje, jsou definovány v příloze II. Náklady, které vznikají kvůli nedodržování předpisů v oblasti životního prostředí, a náklady, které jsou spojené s běžnou výrobou, způsobilé nejsou.

443. Aniž je dotčena směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES¹⁶⁸ nebo jiné příslušné předpisy Unie¹⁶⁹, lze podporu na pokrytí mimořádných nákladů na ochranu životního prostředí považovat za podporu s motivačním účinkem pouze v případě, že

¹⁶⁷ Rozhodnutí Rady ze dne 10. prosince 2010 o státní podpoře k usnadnění uzavírání nekonkurenceschopných uhelných dolů (Úř. věst. L 336, 21.12.2010, s. 24).

¹⁶⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/EU ze dne 21. dubna 2004 o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí (Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 56).

¹⁶⁹ Viz rovněž oznámení Komise „Obecné zásady za účelem dosažení jednotného chápání pojmu „škody na životním prostředí“ ve smyslu článku 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí“ 2021/C 118/01 (Úř. věst. C 118, 7.4.2021, s. 1).

nelze identifikovat subjekt nebo podnik, který je původcem dané škody na životním prostředí, případně pokud tento subjekt nebo podnik nemůže nést právní odpovědnost za financování prací nezbytných k prevenci a nápravě škod na životním prostředí v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“.

444. Členský stát musí prokázat, že byla přijata veškerá nezbytná opatření včetně právních kroků vedoucí k identifikaci odpovědného subjektu nebo podniku, který je původcem škody na životním prostředí, a k zajištění toho, aby nesl příslušné náklady. Nemůže-li být subjekt nebo podnik, který je odpovědný podle platných právních předpisů, identifikován nebo nemůže-li být přinucen nést náklady, lze poskytnout podporu na veškeré sanační nebo rekultivační práce a mít za to, že má motivační účinek. Komise může mít za to, že podnik nelze přimět k tomu, aby nesl náklady na nápravu škody na životním prostředí, kterou způsobil, pokud zanikla jeho právní existence a není žádný jiný podnik, který by bylo možno považovat za jeho právního nebo hospodářského nástupce¹⁷⁰, nebo pokud existuje jen nedostatečné finanční zajištění nákladů na sanaci.
445. Výše podpory musí být omezena na pokrytí mimořádných nákladů příjemce a nesmí přesáhnout skutečně vzniklé náklady. Komise bude požadovat, aby daný členský stát jasně a samostatně určil částku podpory pro každou kategorii způsobitelných nákladů, jak je podrobně popsáno v příloze II. Pokud daný členský stát pokryje tyto náklady na základě odhadů dříve, než danému příjemci skutečně vzniknou, musí provést ověření vzniklých nákladů *ex post* na základě podrobných prohlášení, která příjemce předloží orgánu poskytujícímu podporu, včetně faktur nebo osvědčení o vzniklých mimořádných nákladech, a poskytnuté částky odpovídajícím způsobem upravit.

4.12.2.5 Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod

446. Pokud je podpora omezena na pokrytí výjimečných nákladů, které příjemci vznikly, má podle názoru Komise jen omezené rušivé účinky na hospodářskou soutěž a obchod.
447. Podpora obdržená na výjimečné náklady by se měla vykazovat ve vyúčtování ztrát a zisku příjemce jako zvláštní položka příjmu odděleně od obrátu. Pokud příjemce pokračuje v obchodní nebo provozní činnosti i po ukončení činností využívajících uhlí, rašelinu a roponosné břidlice, musí pro tyto činnosti vést přesné a oddělené účetnictví. Poskytnutá podpora musí být spravována tak, aby ji nebylo možno převést na jiné hospodářské činnosti téhož podniku.

4.13 Podpora na studie nebo poradenské služby v oblasti otázek týkajících se klimatu, ochrany životního prostředí a energetiky

4.13.1 Podpora na studie nebo poradenské služby v oblasti otázek týkajících se klimatu, ochrany životního prostředí a energetiky

448. Tento oddíl se vztahuje na podpory poskytované na studie nebo poradenské služby přímo související s projekty nebo činnostmi, na které se vztahují tyto pokyny, v oblasti otázek týkajících se klimatu, ochrany životního prostředí a energetiky. Podpora může

¹⁷⁰ Viz rozhodnutí Komise C(2012) 558 final ze dne 17. října 2012 ve věci SA.33496 (2011/N) – Rakousko – Einzelfall, Altlast, DECON Umwelttechnik GmbH, body odůvodnění 65–69 (Úř. věst. C 14, 17.1.2013, s. 1).

být poskytnuta bez ohledu na to, zda po dané studii nebo poradenské službě následuje investice, na kterou se vztahují tyto pokyny.

449. Studie nebo poradenská služba nesmí být trvalou nebo pravidelnou činností a nesmí souviset s běžnými provozními výdaji podniku.

4.13.2 Motivační účinek

450. Požadavek stanovený v bodě 451 platí navíc k požadavkům stanoveným v oddíle 3.1.2:
451. U podpory na energetické audity vyžadované podle směrnice 2012/27/EU lze mít za to, že má motivační účinek, a to pouze do té míry, do níž je daný energetický audit proveden navíc k povinnému energetickému auditu podle uvedené směrnice.

4.13.3 Přiměřenost

452. Způsobilými náklady jsou náklady na studii nebo na poradenské služby související s projekty nebo činnostmi, na které se vztahují tyto pokyny. Pokud se investic, na něž se vztahují tyto pokyny, týká jen část dané studie nebo poradenské služby, jsou způsobilými náklady pouze náklady na ty části studie nebo poradenské služby, které se týkají těchto investic.
453. Intenzita podpory nesmí přesáhnout 60 % způsobilých nákladů;
454. Intenzitu podpory lze navýšit o 20 procentních bodů u studií vypracovaných nebo poradenských služeb provedených jménem malých podniků, a o 10 procentních bodů u studií vypracovaných nebo poradenských služeb provedených jménem středních podniků.

5. HODNOCENÍ

455. Aby se dále zajistilo, že narušení hospodářské soutěže a obchodu budou omezená, může Komise požadovat, aby režimy podpor podléhající oznamovací povinnosti podléhaly hodnocení *ex post*. Hodnocení by se měla provádět u těch režimů, u nichž je potenciál narušení hospodářské soutěže a obchodu zvláště vysoký, tj. u režimů, kde hrozí, že pokud jejich provádění nebude včas přezkoumáno, takový režim hospodářskou soutěž značně omezí nebo naruší.
456. Hodnocení *ex post* bude vyžadováno u režimů podpory, které mají velké rozpočty podpory nebo obsahují nové charakteristiky, případně jestliže se předpokládají významné změny v oblasti trhu, technologií nebo právních předpisů. Hodnocení *ex post* bude v každém případě vyžadováno u režimů, jejichž rozpočet státní podpory nebo zaúčtované výdaje překračují 150 milionů EUR v kterémkoli daném roce nebo 750 milionů EUR za celkovou dobu jejich trvání. Celková doba trvání těchto režimů zahrnuje kombinovanou délku trvání režimu a veškerých dřívějších režimů, které sdílejí podobný cíl a zeměpisnou oblast, počínaje 1. lednem 2022. Vzhledem k cílům tohoto hodnocení, a aby nevznikala neúměrná zátěž pro členské státy, jakož i neúměrná zátěž v případě menších projektů podpory, platí požadavek na hodnocení *ex post* pouze u režimů podpory, jejichž celkové trvání přesahuje tři roky, počínaje 1. lednem 2022.
457. Od požadavku na hodnocení *ex post* lze upustit u režimů podpory, které bezprostředně navazují na režimy sdílející podobný cíl a zeměpisnou oblast, pro něž bylo provedeno

hodnocení, vypracována závěrečná hodnotící zpráva v souladu s plánem hodnocení schváleným Komisí a u nichž nedošlo k žádným negativním zjištěním. Veškeré režimy podpory, jejichž závěrečná hodnotící zpráva není v souladu se schváleným plánem hodnocení, musí být s okamžitým účinkem pozastaveny.

458. Hodnocení *ex post* by mělo ověřit, zda byly naplněny předpoklady a podmínky slučitelnosti režimu, zejména pokud jde o nezbytnost a účinnost opatření podpory vzhledem k jeho obecným a specifickým cílům, a zjistit, jaký má režim dopad na hospodářskou soutěž a obchod.
459. Členské státy musí předložit návrh plánu hodnocení, jenž se stane nedílnou součástí posouzení režimu Komise, následujícím způsobem:
- a) společně s režimem podpory, pokud jeho rozpočet státní podpory překročí 150 milionů EUR v kterémkoli daném roce nebo 750 milionů EUR za celkovou dobu jeho trvání, nebo
 - b) do 30 pracovních dnů poté, co došlo k významné změně vedoucí k navýšení rozpočtu režimu na částku přesahující 150 milionů EUR v kterémkoli daném roce nebo 750 milionů EUR za celkovou dobu trvání režimu podpory, nebo
 - c) u režimů, které nespádají pod písmeno a) nebo b), do 30 pracovních dnů poté, co byly v oficiálních účtech zaznamenány výdaje překračující 150 milionů EUR v minulém roce.
460. Návrh plánu hodnocení musí být v souladu se společnými metodickými zásadami stanovenými Komisí¹⁷¹. Plán hodnocení schválený Komisí musí být zveřejněn.
461. Hodnocení *ex post* musí na základě plánu hodnocení provést odborník nezávislý na orgánu, jenž poskytuje podporu. Každé hodnocení musí zahrnovat alespoň jednu průběžnou a jednu závěrečnou hodnotící zprávu. Obě zprávy musí být zveřejněny.
462. Slučitelnost režimů podpory vyňatých z oblasti působnosti nařízení o blokových výjimkách výhradně z důvodu jejich vysokého rozpočtu Komise posoudí pouze na základě plánu hodnocení.
463. Závěrečná hodnotící zpráva musí být Komisi předložena včas, aby bylo možno posoudit případné prodloužení režimu podpory, nejpozději devět měsíců před skončením jeho platnosti. Tuto lhůtu lze zkrátit u režimů, u nichž v posledních dvou letech provádění vzniká požadavek na hodnocení. Přesný rozsah a postup každého hodnocení bude stanoven v rozhodnutí, jímž se schvaluje režim podpory. Jakékoli následné opatření podpory s podobným cílem musí popsát, jakým způsobem byly výsledky hodnocení vzaty v úvahu.

¹⁷¹ Pracovní dokument útvarů Komise pro společnou metodiku hodnocení státní podpory, 28.5.2014, SWD(2014) 179 final.

6. PŘEDKLÁDÁNÍ ZPRÁV A SLEDOVÁNÍ

464. Podle nařízení Rady (EU) 2015/1589¹⁷² a nařízení Komise (ES) č. 794/2004¹⁷³ musí členské státy podávat Komisi každoroční zprávy.
465. Členské státy musí vést o všech opatřeních podpory podrobné záznamy. Tyto záznamy musí obsahovat veškeré informace nezbytné k posouzení, zda byly splněny podmínky týkající se způsobilých nákladů a maximálních intenzit podpory. Musí se uchovávat po dobu 10 let od data poskytnutí podpory a na vyžádání musí být předloženy Komisi.

7. POUŽITELNOST

466. Komise tyto pokyny použije při posuzování slučitelnosti všech podpor v oblasti klimatu, ochrany životního prostředí a energetiky, na které se vztahuje oznamovací povinnost a které byly nebo mají být poskytnuty od 27. ledna 2022. Protiprávní podpora bude posuzována v souladu s pravidly platnými ke dni, kdy byla podpora poskytnuta.
467. Tyto pokyny nahrazují pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020¹⁷⁴.
468. Komise navrhuje členským státům tato vhodná opatření podle čl. 108 bodu 1 Smlouvy:
- a) členské státy v případě potřeby pozmění stávající režimy podpory na ochranu životního prostředí a energetiky tak, aby je uvedly do souladu s těmito pokyny nejpozději do 31. prosince 2023;
 - b) členské státy udělí do dvou měsíců od data zveřejnění těchto pokynů v *Úředním věstníku Evropské unie* svůj výslovný bezpodmínečný souhlas s příslušnými opatřeními navrženými v bodě 468 písm. a). Pokud se dotyčný členský stát nevyjádří, bude mít Komise za to, že s návrhem nesouhlasí.

8. REVIZE

469. Komise má v úmyslu provádět od 31. prosince 2027 hodnocení těchto pokynů, aby prověřila jejich účinnost, účelnost, relevanci, soudržnost a přidanou hodnotu.
470. Komise může kdykoli rozhodnout o revizi nebo změně těchto pokynů, jestliže to bude nutné z důvodů souvisejících s politikou hospodářské soutěže či v zájmu zohlednění jiných politik Unie a mezinárodních závazků nebo z jiných opodstatněných důvodů.

¹⁷² Nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie, (Úř. věst. L 248, 24.9.2015, s. 9).

¹⁷³ Nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES (Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1).

¹⁷⁴ Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020 (Úř. věst. C 200, 28.6.2014, s. 1).